Brieven van
Bonaire & Aruba
over October 1828.—
N.° 150 t/m N.° 166.

410

N° 53.

Bonaire den 2° Oct: 1828.

Ik heb de eer by deze te bekennen den ontvangst Uwer HooglGestr: geeerde aanschryving ~~dd:~~ 27 Sep.r ~~ll~~ N° 24 geleidende een kopy dispositie door UHooglGestr genomen op myn rapport van den 26: der evengemelde maand N° 52, nopens het onbehoorlyke gedrag der Lands Haven alhier.

Hoedanig dat naar aanleiding dezer voormelde dispositie gehandeld is zal den WellGestr: Heer Commissaris van Policie belast met het Publieke Ministerie, Uw HooglGestrengen berigten; ik twyffel geen oogenblik of zynwellGestr's rap-„port hieromtrent, Uw HooglGestr: goedkeuring zal wegdragen; terwyl ik my met de meeste achting noeme. — Uw HooglGestrengen

D.W. Dienaar

De kommand. dezes eiland

Claas Schotborgh

Den HooglGestr. Heer
Mr Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderh: eilanden
&c. &c. &c.

411

No. 158.

Ontvangen den 3 October 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 2 October 1828
Gereg. Sub L-B.
folio 11 boek
No. 6.

Rec d. 9 Octob 1828

412

No. 74.

Aruba den 18 September 1828.

Zie antwoord

Wy hebben de Eer Uw. Hoog Ed: Gestrenge ter Kennis te brengen dat na den Ontvangst der laatste naar dit Eiland afgezondene Subsidie alle de pretentien ten lasten der Goudmyn tot Ult: Julij tt uitbetaald zynde, Wy daaglyks voor de voldoening van de onbetaald gebleven zynde pretentien zoo van de leveranciers van Brood en Water, ten behoeve der Militairen, als mede Traktementen der Ambtenaren enz., worden aangezogt, zonder dat Wij in staat zyn aan deze verzoeken te voldoen, alzoo bereids op den 15den dezer by den Ontvanger zelf geene fondsen voorhanden waren om de eerstvolgende vyfdaagsche Leeningstaaten aan het Militair Detachement uittebetalen, dus zagen Wy Ons genoodzaakt om f 100:-:- ter leen te nemen, welke echter slechts strekken zal tot de uitbetaling aan de Militairen tot Ult: dezer maand. —

Wij hebben ook geene vooruitzigten om meerdere gelden alhier ter leen te zullen bekomen, alzoo de Lands-opbrengsten en Inkomsten der Particulieren van weinig beteekenis zyn, door het verval der Handel, weshalven de Schaarschheid aan contante Penningen alhier dag voor dag grooter wordt. —

Wy

Wij hebben de Eer met Schuldig Respect te zijn.

De Magistraten waarnemende het Bestuur van Aruba

Jan Hend^s Godf^d Eman

K. van Eekhout

Aan

Den HoogEdelen Gestrengen Heere

Directeur ad Int^m van Curaçao en onderhorige Eilanden Bon Aire & Aruba. —

&c^a &c^a &c^a

No 159.

ontvangen den 09 October 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 18 Septr. 1828
Geregd Sub Lt A
folio 69 Boek
~~No~~ 6.

No 56. Reed 9 Octb 1828 414

Bonaire den 8 Oct 1828.

Onder geleide dezes neem ik de vrijheid uwe Hoog Ed Gestrengen te doen toekomen mijne verantwoording stukken over het tweede Kwartaal (d. J.) ingevolge mijne Instructie; de redenen van de laten inzending dezer stukken is, dat ik niet bij tijds met den opbrengst der afgezondene goederen bekend ben gemaakt. –

Ik heb de eer mij met achting te noemen. –

Uw Hoog Ed Gestr
Dw Dienaar
De Kommandeur dezer Eilands

Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heer
Mr. I. J. Rammelman Elsevier
Directeur a.d. dezer Kolonie
&c &c &c

N° 160.

Ontvangen den 9 October 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 8e October 1828.
Geregd. Sub Lo. B.
folio 11 boek
N° 6.

Recd 14 octob 1828

416

N° 55.

Bonaire den 13 Oct: 1828.

Ter voldoening aan Uw Hoogl: Gestr: geleerde aanschryven dd: 8e deser N° 27. heb ik aan den bevelhebber van de Lands golet afgegeven, de by my ontvangene twintig geweeren, drie honderd flintsteenen van de zes honderd; de vier steenen heb ik behouden vermits ik geen heb. —

Waarmede ik my met achting noeme
Uw Hoogl: Gestr:
DW Dienaar
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogl: Gestr: Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad: van
Curaçao onderhorige
eilanden &c. &c. &c.

No 161

Ontvangen den 16 Octr 1828 van den Commandant [illegible]

dato 13 Octobr 1828

[illegible]

[illegible] den 13 Oct 1828.

Ter voldoening aan Uw Hoogedele [illegible]

[illegible]

Uw Hoogedele

[illegible]

Den Hoogedelen Heer Mr [illegible]

[illegible]

No. 161.

Ontvangen den 14 Octr. 1828
van den Commandeur des Ei-
lands Bonaire
dato 13 October 1828

Geregistr Sub Lo B.
folio 11 boek
No. 6.

Recd 14 octob 1828

418

No. 56

Bonaire den 13 Oct. 1828.

Deze is strekkende om Uwe HoogEdGestr kennis te geven dat de lands golet is komt geladen met brandhout. —

Ik heb de eer met achting my te noemen

Uwe HoogEdGestr:
D.W. Dienaar
De Kommandeur dezer eiland

Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr. Kammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao onderh.
eilanden. —

419

No 162.

Ontvangen den 16 Octr 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 13 October 1828
Gereg: Sub Lª B.
folio 11 boek
No 6.

No 57 Rec'd 30 octb 1828 420

Bonaire den 28 Oct 1828

Ter voldoening aan uw Hoogedelgestr geëerde
aanschryving dd 7 Sept. ll No 22 geleidende eene pe-
titie van den weleerw Heer J B Eisenbeil R.C.
Geestelijke alhier benevens de daarbij behoorende
bylagen betreffende het remboirseeren van een aan-
tal van circa 2500, kabrieten van de R.C. Kerk
koraal alhier toebehoorende om daarop zeer om-
standig te berigten heb ik de eer met terugzending
der voormelde stukken de volgende regels der wyze
Consideratie van uw Hoogedelgestr aantebieden

Vooraf zy het my vergund uw Hoogedelgestr
mede te deelen waarom ik genoemde petitie der goed-
gunstige dispositie van uw Hoogedelgestr slechts
hebt aanbevolen, zonder de motiven daarbij op te geven
waarom dat genoemde verzoek zoude behooren te
worden toegestaan, is, om dat het verzoek van meer
genoemde Geestelyke min of meer, mijns dunkens
op gronden van billykheid steunt en zynwelEerwaarde
zulks breedvoerig aan uw Hoogedelgestr heeft op-
gelost, weshalve ik dus onder Correctie vermeende
het niet nodwendig te zyn uw Hoogedelgestr met

mijn

421

tedeuen desaangaande lastig te vallen daar de vaak
gem. Geestelijke in zijn meer genoemde petitie
het aan UwelHoogEdlGestr overlaat en er zich ten
vollen mede bevredigd voor zo verre en op welke
wyze UwelHoogEdlGestr zal beoordeelen en volgens
billykheid mede te handelen en disponeeren zoude
kunnen worden, te meer daar de voordikwyls
gem. geestelijke my daar en boven gezegd en ver
zekerd heeft thuy zeer wel tevreden zijn zoude
wanneer UwelHoogEdlGestr gedeeltelijk van ge.
noemde kabrieten aan zyn beurs zoude willen
goeddoen welke meening onder verbetering
genoegzaam in het door gem. geestelijke aan
uw HoogEdlGestr ten eenmale overlaten en vol.
gens billijk te disponeeren is vervat en opge.
toten.—

Wat nu volgens uw HoogEdlGestr aanmer.
king betreft omtrent het nalaten van advi.
sens van sterfte der kabrieten het geen kan
en moet veronderstelt worden, dit utem ik had
M uwelHoogEdlGestr kunnen adviseeren, en zulks
is ook niet te bepalen vermits de voorteeling
van dit vee soort in bosch volstrekt niet kan
bereken

bereken worden als wanneer men dezelve in
koralen heeft en daarvoor corgdraagd, te meer
in die Jaaren dat genoemd beesten verwilderd
geraakt zijn.—

Dan wegens de lands Kabrieten alhier te be.
zigten acht ik van mijne verpligting uw Hoog.
EdGestr te kennen te geven dat het getal kabrieten
aan het Gouvernement toebehoord te bereekenen
ten eenemale alhier ondoenlijk is, daar ze zich by
duizenden in de boschen ophouden, waar men haar
onmogelijk allen kan opsporen en vangen.—

Ik hoop hiermede aan de hooge intentie
van uwelHoogEdelGestr voldaan te hebben.—

Terwijl ik de eer heb mij te noemen—

UwelHoogEdlGestr Dw. Dienaar
De Kommandeur dezes Eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEdlGestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No 163.

Ontvangen den 30e Octr 1828

van de Commandeur des Eilands

Bonaire

dato 28 ditto

Gereg. Sub Lo B

folio 11 Loco

No 6

Bonaire den 3 September 1828.

Hoog Edel Gestrenge Heer!

De hartelyke belangstelling en opregte welwillendheid, die ik mogt ontmoeten, toen ik voor nu ruim twee maanden geleden de eer had my by UwelEdel Gestrenge te bevinden; inzonderheid het zoo goedgunstig als regtmatig adviseeren van Uw Hoog Edel Gestrenge omtrent het door my alstoen voorgedragene; een en ander Hoog Edel Gestrenge Heer! Sporen my gebiedend aan, om dat gene, wat ik de eer had mondeling aan Uw Hoog Edel Gestrenge voorte dragen, thans volgens Uwer Hoog Edel Gestrenge my alstoen medegedeelde raad, by deze Schriftelyk daarte stellen, en der goedgunstige dispositie van Uw Hoog Edel Gestrenge te recommandeeren, en nederig aante bieden.

Vooraf zy het my echter vergund, Uw Hoog Edel Gestrenge te verzekeren, dat myn verzoek by deze herhaald, het welzyn eener Arme Kerk, als dat eener zeer behoeftige Gemeente, ja voor een groot, zeer groot gedeelte, het welzyn van het geheele Eiland Bonaire onder Uw Hoog Edel Gestrenge hoge Direktie mede staande, ten doel heeft. Dan ter zaak:

De Kabrieten-koraal der kerk van den Rinkon alhier bestond in den jare 1824 volgens ingeslotene verklaringen, uit een aantal van Honderd en een zoo grote als kleine Kabrieten, welke echter door de aanhoudende grote droogte en uit volstrektelyk gebrek aan water aan of naby den Rinkon, van gezegde koraal verstrooid geraakt en aldus verwilderd zyn: zoodanig dat gezegde Kabrieten, welke men aanhoudend by geheele troepen ziet omwaren, doch wie het niet zonder grote moeite mogelyk is te jagen en op te vangen, zedert genoemd jaar 1824 aanhoudend in de bosschen leven, en aldus in het wild hebben voortgeteeld: welk getal men, zoo men elke werping slechts op één jong rekent, het gene echter met Kabrieten zeldzaam het geval is, (daar deze jaarlyks bepaaldelyk twee maken en meest elke reis twee ja zoms drie en meer jongen te gelyk werpen) volgens opgemaakte rekening op meer dan vyfentwintig honderd schatten kan, en op eene regtmatige wyze zedert dien tyd te schatten is.

Dit aantal ons Hoog Edel Gestrenge Heer! zoude het koraal van kabrieten der Kerk aan den Kinkon alhier uitmaken, en het eenig sontient derzelve bedragen: van de voor Bonaire gegevene en reeds lang bestaande Instructie schynt daartegen te stryden, daar deze zegt, dat allen kabrieten met lange ooren als Gouvernements eigendom beschouwd zullen worden; waardoor dus de Kerk van haar eenig steunzel berooft, en by gevolg aan een bykans onvermydelyk verval ten prejudice van Bonaire en deszelfs Bewoners zoude worden blootgesteld. Ik kan echter onmogelyk denken, Hoog Edel Gestrenge Heer! dat ons zoo goedgunstig Gouvernement op de puinen der armoede haren zetel zoude willen vestigen, of zich ten prejudice van een aantal van zeventien Honderd zoo armoedige en behoeftige menschen zoude trachten te verryken; neen, verre zy van my de enkele gedachte daarvan; verre van my het enkele vermoeden, dat zoodanig de meening en intentie van onzen Goeden Koning zy: en deze overtuiging Hoog Edel Gestrenge Heer! alsmede die van de goedgunstige meening van Uw Hoog Edel Gestrenge zelf desaangaande mondeling voor twee maanden geleden reeds vernomen, doet my thans de vryheid neemen, om U Hoog Edel Gestrenge Heer! ten ootmoedigste te verzoeken, van deze myne bede met de meest gewenschte en de gunstigste tensite te bekronen.

Verre zy het van my Hoog Edel Gestrenge Heer! de wyze waarop hetzelve te willen bepalen; slechts waag ik het Uwer Hoog Edel Gestrengen nederig voortestellen om dezelve zoo mogelyk voor Gouvernements verdere aanteelt alhier tegen eene matige prys overtenemen, of voor zoo verre en op welke wyze Uw Hoog Edel Gestrenge zal beoordeelen het met de billykheid het meest overeenkomstig te zyn. —

Dat deze myne gedane bede niet op onregtmatigheid gegrond zy, zal Uwer Hoog Edel Gestrenge wel als van zelfs op het oog vallen: te meer daar de Kerk of liever derzelver fonds onder het opperen toezigt (voor het tegenwoordige meen ik) van den WelEd: Achtbaren Raad

Raad van het Gemeente-Bestuur te administreeren zy: waarvoor dus genoemde WelEd: Achtbare Raad mynes inziens even als voor Weeskinderen en hunner regten behoort zorg te dragen, en zoowel derzelver voordeel en intrest trachten te bevorderen, als al het hun schadelyke afteweeren. Daarenboven zy het my nog vergund Uwer HoogEdele Gestrenge te kennen te geven, dat in het jaar 1824 eene soortgelyke compositie of schikking alhier heeft plaats gehad. Op den zeventienden July van genoemd jaar 1824 zyn door het Gouvernement de Kabrieten van Mons.r Regand (die in het westelyk gedeelte dezes Eilands alstoen deszelfs verblyf hield) ten getale van 283 waarby nog staat aangeteekend, dat dit getal uit Bokken in soorten bestond, en dit dus waar zynde eene veel mindere waarde zouden hebben dan de Geiten, aangekocht zyn a ƒ1 of 2 Guldens het stuk. Daar dit nu aan eener partikulier bewezen is, zoo is het mynes bedunkens niet te veel gevergd wanneer dit tot welzyn van een openlyk Gebouw en tot dat van Honderden menschen verzocht wordt. —

Groot zal de dank zyn Hoog Edel Gestrenge Heer! zoo Uw Hoog Edel Gestrenge omtrent dit myn verzoek, volgens aan my reeds gedane hoge belofte van Uw Hoog Edel Gestrengen ten gunstigste zoude willen disponeeren: nog groter ~~my~~ de voldoening in het hart van Uw Hoog Edel Gestrengen daaruit dan voortspruit van voor arme lieden, eene niet onbelangryke en met de striktste billykheid strokende weldaad verrigt te hebben. En Hiermede heb ik Hoog Edel Gestrenge Heer! na myne welmeenende groete aan de waarde Familie van Uw Hoog Edele Gestrengen, alsmede zoo dit niet te veel gevergd is binnen niet langen tyd een gunstig antwoord verzocht te hebben, de eer my in Uw HoogEdelens Gestrenge hoge protectie aantebevelen, en my te noemen

Hoog Edele Gestrenge Heer! Uwer Hoog Ed: Gestr: Dienaar

J. B. Eisenbeil.

424

Tot Getuigenis der Waarheid en op
verzoek v. den Eerwaarde Heer
J. B. Eisenbeil Certificeeren
En verklaare, Ik, ondergeteekende
Dat ik in Jaar, 1824, op requisitie
Dottr. Mijgel, de twede opsigter
alhier, als meede met het
opsight over de kerk-kas der
R: Katolijke aan den Reencon
van den Wel Edle Heer Issaac Dibrot
Voormalige Commandr. belast
De kabrieten des koraols, van
Gemelde kerk in eigen
Persoon geteld en het getaal
zoo groot als klein, op hond
erd en een bevonden heb
Bonaire den 14de Augst. 1828

J. Lo. Martin, v. Arach
Hand Teekening

Voor my. –

De Kommandeur deses eiland

Claas Schotborgh

425

De ondergeteekende (tweede opziechter van het Eiland Bonaire) certificeert bij deze, dat hij gekwalificeerd en gevolmagtigd door den Wel-Edelen Heer Isaac De Brot gewezenen Kommandeur alhier, met de bewaring der weinige inkomsten des Roomsch-Katholieken Kerkgebouw en als zoodanig ook gechargeerd geweest met het opzigt over het geen het eenige fonds dier zelfde kerk uitmaakt namelijk de kabrieten, zoo lang namelijk als dat de Wel-Eerw. Heer Niewindt zich hier niet bevonden had, dat hij ondergeteekende ter volle kennis draagt, dat er destijds, namelijk in den November-maand des jaars 1824 in den Koraal van den Rincon zich een aantal van Honderd en een zoo groote als kleine kabrieten bevonden, die allen echter voor het grootste gedeelte door de aanhoudende droogte en dus uit gebrek aan water de Koraal dierzelfde kerk verlaten, verwilderd zijn en in het wild van dien tijd afaldus hebben voortgeteeld. Donde deze dienen waar zulks behoort

Quod contestor

Bonaire den
Augustus 1828.

C. Weijgel

Voor mij
de Kommandeur. –
Claas Schotborgh

Recd, 30 octob 1828

427

No. 38

Bonaire den 28 Oct: 1828.

Ik heb de eer ter kennis van Uw Hoogl. Gestr. te brengen dat ik de zoogenoemde Twee put en de put bronswinkel aan de westelyke gedeelte van dit eiland zoo in orde heb gekregen, dat ik hoop niet zoo spoedig gebrekt aan water te hebben noch voor menschen veel min voor vee; de haal putten in de Centrum van de rinkon waaraan ik bezig ben te graven kan ik als noch geen water bekomen: één daarvan kost my veel moeite, en veel kruid, dat ik my zelve in de verlegenheid vind, niet wetende of zulks ook Uw Hoogl. Gestr. goedkeuring zal erlangen, weshalve ik de vryheid neem by deze Uw Hoogl. Gestr. wyzere & betere meening intewinnen of ik daarmede zal voortgaan, of daarmede zal staken, in welk eerst geval ik de vryheid neem een aanvraag in duplo hierin te sluiten voor 100 ℔ buskruid en in het

laatst geval autorisatie verzoekende om de alhier
gedetacheerde Mineurs af te zenden, alzoo wanneer
er aan deze putten niet gearbeid worden, ik met
hun niets meer te doen heb. —

Voorts breng ik verders ter Uwer Hoogl. Gestr.
kennis, dat door de aanhoudende droogte ik maar
slechts met de eerste regen 1½ schepels maiz geplant
heb; de Lands tuin in het boven district staat
redelijk maar aan de Rinkon niet zoo voordeelig. —

Ik heb de eer my met achting te noemen

Uw Hoogl. Gestrengen
DW Dienaar. —
De Kommandeur deezer eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogl. Gestr. Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhorige
eilanden. —

W. H. Ll. —

~~1~~ 164.

Ontvangen den 30 Octbr 1828
vandeCommandeur des Eilands
Bonaire
dato 28 October 1828
Geregd Sub Lo B.
folio 11 boek
~~N~~ 6.

Aanvraag

Voor devolgende ten behoeve den dienst alhier

Een honderd ℔ buskruid. —

Bonairo den 28 Oct: 1828. —

Dekommandeur dezeseilands

Claas Schotborgh

Aanvraag

voor de volgende ten behoeve den dienst alhier. -

Een hondert lb buskruid. —

Bonaire den 28 Oct. 1828.

De kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

No 59.

Bonaire den 28 Oct. 1828.

Ik neem de vryheid hierin te sluiten aanvraag in duplo voor 300 vadem kabel of paarden touw ten behoeve den dienst. -

Waarmede ik my met achting noeme: -

Uw Hoogl. Gestr.
D. W. Dienaar
De Kommandeur dezes eiland

Claas Schotborgh

Den Hoogl. Gestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao onderhoorige eilanden
&c &c &c

No 165.

Ontvangen den 30e October 1828
van de Commandeur des Eilands
Bonaire

dato 28 dito

Gereg. Sub Lo B.
folio 11 boek
No 6

433

Aanvraag

Voor diverse ten behoeve den dienst alhier. –

Drie honderd vadem kabel of paarden touw

Bonaire den 28 Oct. 1828

De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Aanvraag

Voor diverse tenbehoeve den dienst alhier. —

Drie honderd vadem kabel of paarden touw. —

Bonaire den 28 Oct: 1828

De Kommandeur dezes eiland

Claas Schotborgh

Recd 30 Octb 1829

435

N° 60

Bonaire den 29. Oct: 1829.

Dese is strekkende om Uw Hoogl. Gestr. kennis te geven dat de lands golet Prinses Mariana afkomt geladen met brandhout. —

Ik heb de eer my met achting te naeme. —

Uw Hoogl. Gestrengen
DW. Dienaar
De kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Den Hoogl. Gestr. Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao en onderhoorige
eilanden
&c &c &c

No 166.

Ontvangen den 30e October 1828
van den Kommandeur des Eilands
Bonaire

dato 29 Octob^r 1828

Geregd. Lett. B.

folio 11 boek
No 6

Brieven van
Bonaire & Aruba
over
Januarij 1828
van N. 1 tot N. 27

Ontv 8 Jan 1828 1

N°. 1. Bonaire den 6 January 1828.

Ik neem de vryheid onder geleide dezes Uwe Excellentie te doen toekomen een aanvraag voor benoodigheden ten behoeve dit eiland. —

Waarmede ik met achting my noeme

Uwer Excellenties

Ond. Dienaar

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
I. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao en onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

N:o 1.

Ontvangen den 8 Jan.y 1828
van den Kommandeur
van Bonaire
Claas Schotborgh
den 6 January 1828
Geregd. sub L:o B.
folio 9 Bret-
~~no~~. 6.

Aanvraag voor devolgende benoodigheden ten behoeve dit eiland. —

= 600 voeten 1½ d.m planken tot het vervaardigen van twee haalputten. &c.
= 500 d:o 1 d.m plankens tot het repareren van de kanoos &c.
= 300 vadem ord: paardentouw, tot gebruik voor de ezels met het zout zamelen &c.
2 Water putten met yzeren handvaten
= 3000 ellen osnabrugslinnen
50 ℔ dubbelde spykers
50 „ enkelde d:o
50 „ las yzers d:o
12 ledige vleesch of spek vaten tot het maken van water tobbens voor de te makene tamme beestiale
1 paar hoornlantaarns
2 stel spellen ingevolge medegaande model
1 timmermans handzaag
2 knyptangen
1 reyschaaft
1 passer. —

Bonaire den 6 January 1828
De kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Ontv[t]: 8 Jan[y] 1828

4

N° 3.

Bonaire den 6 January 1828.

Ik heb de eer Uwe Excellentie by deze kennis te geven dat de lands golet afkom[t] geladen met kalk & brandhout. —

Waarmede ik de eer heb met achting my te noemen.

Uwer Excellenties
Ond[e] Dienaar
De kommandeur dezer eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
I. R[d] Cantzlaar
Gouverneur van Curacao en
onderhoorige eilanden
&c &c &c

N° 2
Ontvangen den 8 January
1828.
van den Commandant
van Bonaire
Dato 6 January 1828.
Gereg^d Lab L^a B.
folio 9 back
N° 6.

N° 1

Ontv. 19 Jan. 1828 Aruba den 2^e Jan'y 1828

Ik heb de eer aan Uwe Excellentie hiernevens te doen toekomen de vervallene zeebrief van de golet Christina Schipper H. Lampe zijnde de golet van eigenaar veranderd & deze zeebrief door den vorigen bezitter aan my ter hand gesteld. —

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn. —

de Kap. Ad: belast met het bestuur van Aruba

J. F. V. Gravenhorst

aan
Zijne Excellentie den Schout bij nacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde van den Ned: Leeuw, Gouverneur van Curaçao & onderhoorige eilanden
&c &c &c

7

No. 3.
Ontvangen den 19 Jan.y 1828.
van den Kap. alf. belast met
het Bestuur van Aruba.
J F W.s Gravenhorst
dd 2 January 1828.
Geregd. Sub L.o A.
folio 3
no 6.

Ontv. 19 Jan.y 1828 Aruba den 2.e Jan.y 1828

N.o 2.

Deze is strekkende ten geleide van mijne aanvraag N.o 1 voor honderd Saayen cardoezen zakjes, zijnde de papieren cardoezen alhier voorhanden bijna geheel vergaan.–

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn.–

De Kap.n Adj: belast met
het bestuur van Aruba
J. F. W. Gravenhorst

aan
Zijne Excellentie den Schoutbijnacht
C. R. Cantzlaar ridder der orde
van den Ned: Leeuw, Gouverneur
van Curacao & onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 4.
Ontvangen den 19 Jan.y 1828
van den kap. adj.t belast met
het Bestuur van Aruba
J P Wo Gravenhorst
dd 2 January 1828.
Gereg.d Lib L.o A
folio 3 Boek
no 6

10

No. 1.

Aanvraag voor Aruba

100 Zegge honderd Zaayen
Cardoezen Zakjes

Aruba den 2e January 1828.

De kap.n Adjud.t belast met het
Bestuur van Aruba
J. P. W. Gravenhorst

Ontv. 19 Jan. 1828. Aruba den 2e Jan.y 1828

11

N.o 3.

N.o 26

Ik heb de eer hierbij te voegen eene staat der koloniale kas op dit eiland, waaruit Uwe Excellentie zal gelieven te ontwaren, dat er op den 27e Dec.o ll. geene gelden meer in de gemelde kas voorhanden waren. —

Ik neem derhalve eerbiediglijk de vrijheid Uwe Excellentie, om eene subsidie ten behoeve van meergemelde kas, te verzoeken. —

Ik heb de eer te zijn
de kap.n Adj. belast met
het bestuur van Aruba

J. F. A. Gravenhorst

Zijne Excellentie den Schout bij nacht
I. R. Cantzlaar ridder der orde
van den Ned. Leeuw, Gouverneur van
Curaçao & onderhoorige eilanden

~~No. 5.~~

Ontv: 19e Jany: 1828.
Van den Kap: Adj:
belast met bestuur van Aruba
dato 2e Ditto
geregd: Sub Lo: A.
folio 3 Boek
~~No. 6~~

13

Debet — Staat der koloniale kas op het eiland Aruba — Credit

1827		Ned: Cour:	1827		Ned: Ct.
Nov.r 1.	Door my op heden in deze kas aanwezig bevonden ingevolge daarvoor afgegeven reçu	ƒ 1000 –	Nov.r 9	P.r den Ontvanger afgegeven om naderte verantwoorden	ƒ 500 –
„ 23	Van Curaçao ontvangen tot Subsidie	3000 –	„ 17	„ id.m id.m id.m	500 –
			„ 27	„ id.m id.m id.m	1000 –
			Dec.r 1	„ id.m id.m id.m	500 –
			„ 10	„ id.m id.m id.m	400 –
			„ 27	„ id.m id.m id.m	1100 –
		ƒ 4000 –			ƒ 4000 –

Aruba den 1.ste January 1828.
de Kass: Ag: belast met het bestuur
van voornoemd Eiland.

J. J. W. Gravenhorst

Ontv. 17 Jan. 1828

Aruba den 15e Jan. 1828

15

N:4.

Ik maak van deze gelegenheid gebruik om Uwe Excellentie te doen geworden een pakket welke door de Ned: Consul te Maracaibo aan my ter verdere expeditie is toegezonden. –

Ik heb de eer te zijn
de kapt. Adj: belast met
het bestuur van Aruba
J. F. W. Gravenhorst

aan
Zyne Excellentie den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde
van den Ned: Leeuw, Gouverneur van
Curaçao & onderhoorige eilanden
&c &c &c

N.o 6
Ontvangen den 29 Jan.y 1828
van den Kap. adj.t belast met
het bestuur van aruba.
J. R. W.e Gravenhorst
~~dd 3~~ Jan.y 1828.
Geregd. Lub L.a A.
folio 3 Boek
~~N.o~~ 6.

Ontv.t 19 Jan.t 1828. Aruba den 3.en Jan.y 1828

N.o 5

Ik heb de eer Uwe Excellentie
te verwittigen dat de Nederl: Consul
te Maracaibo per missive van den
24.ste Dec.r ll N.o 1 te mijner kennisse
heeft gebragt dat de Gol: Nationale Golet Inde-
pendencia binnen de haven van
Maracaibo werd uitgerust, om binnen
veertien dagen naar Puerto-Cabello
te stevenen & derzelver kommandant
stellige bevelen van de autoriteiten
aldaar ontvangen zal, om op dezelfs
reis, langs de vaste kust van de
golf van Maracaibo af tot bij Puerto
Cavello toe, alle baaien & kreken
aan te doen & op vaartuigen te
letten die aldaar in sluik of on-
wettige handeldrijving mogten
gevonden worden. –

Alhoewel er op dit oogenblik
geene vaartuigen uit deze haven
tot den handel met de vaste-kust
gebezigd worden, zoo heb ik het
echter noodig geoordeeld aan de

18

voren gemelde kennis-geving alhier publiciteit te geven. –

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn. –

de kass: Adj: belast met het bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Zyne Excellentie den Schoutbynacht P. R. Cantzlaar ridder der orde van den Ned: Leeuw, Gouverneur van Curaçao & onderhoorige eilanden

&c. &c. &c.

N° 7
Ontvangen den 19. Jany. 1828
van den kap. alf. belast met
het bestuur van Aruba
J T Wm Gravenhorst.
den 3 Jany. 1828.
Geregd Lib L^a A.
folio 3 Boek.
no 6.

Ontv^n. 19 Jany. 1828

N° 6.

Aruba den 4 January 1828.

Bij dezen heb ik de Eer Uwe Excellentie
kennis te Geven, dat per deze gelegenheid
aan den Heer Hoofd Ontvanger te Curacao
geremitteerd wordt, de navolgende: As,
,signatien door mij Getrokken aan de
Order van den Heer Jan Vander Biest
Waarnemende het Ambt van Ontvanger
alhier ten Lasten de Heeren Administra,
,teuren van het Garnisoen te Curaçao,
te Weten:
Eene ~~dd~~ 31' December 1827 g^t ƒ 180 - ~~Ned C~~
Voor verwallene & Uitbetaalde Soldijen
en Randsoengelden aan de Vier Sein
& Battery Wachters alhier over de maan,
,den Octr. Nov^r. & Decr. 1827. en
Eene ~~dd~~ heden Groot ƒ 240.88 ~~Ned C~~'
Zynde het bedrag der Soldijen van de alhier
gedetacheerde

Gedetacheerde Militairen over de maand
December 1827. na aftrek van ƒ 34.10 —
voor het Reserve fonds ingehouden a
5 Centen per dag van ieder man, welke
laatste somma onder gen^d. Heeren Admi-
nistrateuren ten behoeve van gemelde
Manschappen blijft berusten.

Ik heb de Eer te Zijn
De Kap^t. Adjud^t. belast met het
Bestuur van Aruba
J. F. V. Gravenhorst

Aan
Zijne Excellentie den Schout bij nacht
P. R. Cantzlaar.
Ridder der Orde van de Nederl. Leeuw
Gouverneur van Curaçao & onderhorige
Eilanden Bonaire & Aruba &c. &c. &c.

N.o 8.

Ontvangen den 19 Jan.y 1828.
van den Kapt belast met
het bestuur van Aruba
J F W.m Gravenhorst
~~dd~~ 4 Januarij 1828.
Geregd sub. L.a A.
folio 3 Boek
n.o 6

N.o 7

Ontv. 19 Jan.y 1828

Aruba den 5.en Jan.y 1828

21

Aan Uwe Excellentie heb ik de eer overteleggen een inventaris der leven-middelen op heden alhier in het magazijn voorhanden, waaruit Uwe Excellentie opmerken zal, dat de voorraad niet toereikend is voor de volgende wekelijksche uitdeeling van vivres aan het Militair detachement alhier & ik derhalve genoodzaakt zal zijn de magazijn Meester te autoriseren om het te kort komende, voor rekening van het Gouvernement, aantekoopen. –

Alwaarom ik eerbiediglijk de vrijheid neem Uwe Excellentie te verzoeken de noodige orders te willen geven tot de spoedige afzending der benoodigde levens middelen voor het militair detachement alhier. –

J.l Leb –

22

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn. —

de Kapt. A.d.I.: belast met het bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

aan

Zyne Excellentie den Schout by nacht C. R. Cantzlaar ridder der orde van den Ned. Leeuw, Gouverneur van Curaçao & onderhoorige eilanden —

12

N° 9.

Ontvangen den 19 Jany 1828
van den Kapt Adj: belast met
het bestuur van Aruba
dato 5 January 1828.
Geregd. sub L-A.
folio 3 Boek
~~no~~ 6.

23

Inventaris der in Wezen Zijnde Vivres
ten behoeve van de ~~alhier~~ gedetacheerde Militairs
op dit Eiland, tot en met den 5^e Jany 1828. ..ils:

12 Zegge twaalf ponden Gezoute Vleesch
3 " drie - d^o Spek.
95 " Vijf en Negentig d^o Rijst
14½ " Veertien en Een halve pint Genever.

Aruba den 5^e January 1828

De Vice Kommand^r belast met de
Magazijnen

Jan van der Zieth

gezien
de Kapt Adj. belast
met het bestuur van
Aruba

J. F. W. Gravenhorst

N:o 8. Ontv.d 19 Jan.y 1828 J N.o 26

24

Aruba den 8.ste Jan.y 1828

De leveranciers van kalk voor de vesting-bouw op Curaçao aan hunne in Augustus ll. J. aangegane contracten voldaan hebbende & gelet zijnde op Uwe Excellenties besluit van den 28.ste Augustus ll. J. N.o 579, waarby het bestuur dezes eilands bevoegd is verklaard om, tot nadere order daartegen, voor de levering van kalk voor het Gouvernement te contracteren, zoo heb ik op nieuw eene inschrijving voor de leverancie van kalk geopend & de volgende billetten ontvangen waarby de volgenden hebben aangenomen te leveren: als;

J. H. G. Eman	7,000	Schepels kalk
L. Oduber	12,000	" —
E. Penso & C.o	15,000	" —
S. Quant & J. Paesch	10,000	" —
te zamen	44,000	Schepels

kalk te leveren op Curaçao in den loop van dit Jaar tegen de prijs van vijf & zestig centen het Schepel & op gelijke voorwaarden als by vorige

Contracten zijn bepaald. –

Ik ben de noodige zegels van het Raad Contrarolleurs kantoor afwachtende om de Contracten aantegaan; inmiddels heb ik permitten verleend, om met het aanleggen van ovens, een begin te maken. –

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn

de kapt. Adj: belast met het bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

aan

Zijne Excellentie den Schout by nacht P. R. Cantzlaar ridder der orde van den Ned: Leeuw, Gouverneur van Curaçao & onderhoorige eilanden

&c. &c. &c.

N° 10

Ontv: 19e Jan.y 1828.
Van den Kap: Adj:
belast met bestuur van Aruba
dato 8e dito
geregd. Sub Le A.
folio 3 Boek
N° 6.

ontv. 19 Jan. 1828

26

Aruba den 9e Jan.y 1828.

N.° 9.

Ik heb de eer ter kennisse van Uwe Excellentie te brengen, dat de engelsche golet Happy go Lucky Schipper Brokes van St Thomas naar Curaçao bestemd, door sterke stroom & wind en het ontdekken van een lek op den 28sten December ll. in deze haven is binnen gevallen; dat gemelde golet na de bekomene Schade te hebben hersteld, vier malen is uitgezeild & niet kunnende opraken weder bin:=nen de baai is ten anker gekomen; dat eindelijk op den 7en dezer aan my een rekwest werd ter hand gesteld door de heeren Eman, Suares, Moreno, Oduber & Penzo, alle kooplieden alhier, verzoekende om eenige vaten meel &c. van de Supercargo van gemelde golet te mogen aankopen, aangezien dat artikel thans op dit eiland zeer Schaarsch is, en er in de eerste dagen geene vaartuigen van Curacao te wachten zijn,

waar

waarmede men hopen kan eenig
voorraad te zullen ontvangen &
voorts in plaats daarvan in de ge-
melde golet naar Curaçao te mogen
afschepen, een partij geel-hout al-
hier op de kaai liggende, alles
op gronden in het gemelde rekwest,
welke ik de eer heb kopijelijk aan
Uwer Excellentie over te leggen, breeder
omschreven. –

De consideratien van den ontvanger
daarop ingewonnen & gelet hebbende
op het 26ste art. der instructie voor
den Kommandeur, zoo heb ik vermeend
eene gunstige dispositie op het
verzoek der bovengemelde kooplieden
tot het aankoopen van meel &c. te
moeten nemen & uit aanmerking
dat alle vaartuigen alhier wezen-
lijk geoccupeerd worden tot het over-
voeren van kalk voor het Gouverne-
ment, zoo heb ik geene zwarigheid
gemaakt, om, onder Uwer Excellentie
nadere approbatie, het overbrengen
van een partij geel-hout naar
Curaçao door de engelsche golet
Happy go lucky, toe te staan; alles
mits betalende de geregtigheden aan
den lande competerende & onder zoo-
danige cautie als, bij meergemelde
rekweste, is geinterponeerd. –

In afwachting van Uwer Excellen-
ties welmeenen omtrent deze hande-
lingen heb ik de eer met verschul-
digden eerbied te zijn. –

de kapt. Adj belast met
het bestuur van Aruba
J. J. W. Gravenhorst

aan
Zijne Excellentie den Schout bij nacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde
van den Ned. Leeuw; Gouverneur van
Curaçao & onderhoorige eilanden

~~No~~ 11

Ontv. 19e January 1828.
van den Kapn. [illegible] belast
met het bestuur van Aruba
dato 9e Jany. 1828.
geregd. Sub Lo. A.
folio 3 Brck

~~No~~ 6.

Copij

Niet

28

Aan den Weledele Gestrenge
Heer Johan Fredrik Waters
Gravenhorst belast met het
Bestuur dezes Eilands Aruba
&c. &c. &c.

Geven met verschuldigde Eerbied te
kennen:

Jan Hendrik Godfried Eman
Benjamin Suares
Jacob Moreno Henriquess
Lourens Oduber en
Elias Penso.

alle Kooplieden wonende op dit Eiland.

Dat de Engsh. Golet genaamd Happij Go,
,lucky, Schipper B. Brockes, door de sterke
afzet der Stroom naar beneden's winds van
dit Eiland zich genoodzaakt hebbende ge,
,zien dit Eiland te moeten aandoen, zij
Suppliantin geinformeerd zijn geworden
dat deszelfs Lading gedeeltelijk be,
,staat uit provisie en droge Goederen.

Dat de Suppliantin uit aanmerking
van de grote schaarsheid aan meel en
broodkost welke op dit Eiland thans
heerscht en er ook geene hunner vaar,
,tuigen van Curaçao met provisien binnen
korten tijd te verwagten zijn, gaarne van deze
gelegenheid zouden willen gebruik maken

om

om acht of tien Vaten Meel en eenige Vatjes kleine beschuit en diergelijke hoognoodige provisie aantekopen.

Dat de Supplianten daaromtrent met den Suppercargo J. Lyon gesproken hebben en dezelve zich niet ongenegen heeft betoond om de bovenvermeld Quantiteit meel en beschuit &c: aan de Supplianten te verkopen, maar vermits hetzelve vaartuig maar half geladen is, aan hem Suppercargo eenige goederen of produkten welke alhier aanwezig mogten zyn op vragt naar Curaçao worden mede gegeven.

Dat de Supplianten alhier hebben liggen een party Geelhout en dat zeeds zedert een geruime tyd, zonder gelegenheid te hebben om het zelve naar Curaçao te vervoeren, naardien alle vaartuigen gebezigd zyn geworden tot het vervoeren van kalk voor de Vestingbouw te Curaçao ter voldoening aan de Contracten van Leverantie door het Requestranten met het Bestuur aangegaan.

Dat het gemelde Geelhout, by gebreke van de nodige Pakhuizen aan de Zon bloot gesteld zynde, noodwendig veel in Waarde verliezen moet, en aan de Supplianten dierhalven naar hunne omstandigheden grote en voor hun zeer importante schaden

veroorzaken

veroorzaken moet.

Dat de Suppliantes dienvolgens zoo wel uit hoofde der boven aangehaalde Schaar, siteit van Levensmiddelen welke alhier bestaat, als uit hoofde der Schaden en Verliezen die zij op het hun toebehoorende Geelhout nog verder zullen te lyden hebben ingevalle hetzelve alhier nog langer aan Zon Wind en Weer moet blyven blootgesteld zeggen, te rade zijn geworden om Zich tot UwelEdele Gestrenge te Wen, den met eerbiedig Verzoek om aan de Suppliantes uit hoofde der Redenen en motiven in het ten dezen aan Uwel, Edele Gestrenge overgelegd Verzoek Schrift gunstiglyk te willen toestaan en Accor, deeren om de bovenvermelde Kwantiteit Meel en broodkost etc: van den Schipper of Super Cargo der bovengemelde Golet te mogen aankopen en gemelde Golet daarentegen met het hun toebehoorende Geelhout het welk door hun niet kan verwoerd worden te mogen laden en naar het Eiland Curaçao te expe, dieeren.—

Stellende en Interponeerende de Suppli, anten Zich Zelven als Borgen voor de

Waarheid

Waarheid van alle de in dit Verzoekschrift vervatte positiven, benevens dat de ge, melde Goleet met het alhier ingeladene geelhout, werklyk naar Curaçao ver, trekken zal en hetzelve aldaar (: Zee tegenspoeden uitgezonderd) zal ontlossen zoo en overeenkomstig de bestaande Wet, ten en de beveelen die door UwelEdele Gestrenge in dit geval aan de Suppliant zullen gegeven worden.-

't Welk doende &ca

(Was geteekend)

Aruba den 7e January 1828

Jan Hendk Godfd Erman

Bn Suares

Jb Moreno Hz

Ls Oduber

Elias Pinto

Gelezen zynde een Rekwest van Jan Hendk Godf Erman, Benjamin Suares, Jb Moreno Henriquez, Lodw Oduber en Elias Pinto, Kooplieden alhier. is goedgevonden hetzelve te stellen in handen van den Ontvanger om daarop te berichten.-

Aruba den 7e January 1828

De Kapn Adjud: belast met het Bestuur van Aruba

(Wg) J. F. W. Gravenhorst.

Gelezen

Gelezen hebbende het Verzoekschrift van Jan Hendk Godfd Erman, Bn Suares, Jb Moreno Henriqz, Ls Oduber & Elias Pinto, door den Kapn Adjud: belast met het Be, stuur dezes Eilands in myne handen ge, steld ter fine om daarop te berichten.-

Zoo heb ik Ondergeteekende na behoorlyke ingewonne informatie bevonden dat den inhoud van bovenvermeld Verzoekschrift allezins met de Waarheid overeenkomstig is, zullende door my ondergeteekende naauw, keurig worden geattendeerd dat er hoege, naamd geen misbruik nog overtreding van de toestemming en Permissie welke verleend mogt worden zal plaats hebben.

Aruba dato utsupra

De Vice Commandr Waarneemende het Ambt van Ontvanger.

(wg) Jan van der Biest.

Gelezen zynde een Rekwest van Jan Hen, drik Godfd Erman, Bn Suares, Jb Moreno Henriquez, Ls Oduber & Elias Pinto Kooplieden alhier, en daarop ingewon, nen hebbende de Consideratien van den Ontvanger alhier, is goedgevonden en be, sloten het Verzoek in gemelde Rekwest gedaan te Accordeeren, gelyk hetzelve geaccordeerd wordt by deze, alles onder

betaling

betaling der Gerechtigheden aan den Lande Competeerende; onder zoodanige Cautie als bij voorz. Rekwest is vermeld.–

Zullende afschriften hiervan aan den Ontvanger; aan de Rekwestranten tot hunne informatie; nasigt worden ter hand gesteld.–

Aruba den 7. Jan. 1828.

De Kap.n Adj.t belast met het bestuur van Aruba
(wg) J. F. W. Gravenhorst.

N.o 2.–

Bonaire den 6 January 1828.–

Ondergeleide dezes neem ik de vryheid Uwe Excellentie te doen geworden processen verbaal der alhier voor den dienst ontvangene goederen op den 3.e & 31.e december ll. jaars.–

Waarmede ik de eere heb my met achting te noemen.–

Uwer Excellenties
Ond. Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao
& onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

33

No 12.

Ontvangen den 25 Jan.y 1828.
van den Commandeur van
Bonaire
Claas Schotborgh
~~d~~ 5 January 1828.
Geregs. sub Lo. B
folio 9. Boek
~~no~~ 6.

33

Proces Verbaal.

Heden den derde December des Jaars een duizend acht honderd zeven & twintig hebben wy ondergeteekenden, C.M. Neuman 1.e & C. Weyzel 2.e opzigter & A. de Gorter bevelhebber van de lands golet Princes Mariana ter voldoening aan de invitatie van den wel ed. Heer C. Schotborgh Kommandeur dezes eilands ons naar lands magazyn binnen het Fort begeven en aldaar inspectie gehouden van de goederen voor den dienst alhier van Curaçao aangebragt met de lands golet Princes Mariana Schr. A. de Gorter. —

1. De mais nagemeten hebbende bevonden wy vier duizend twee honderd twee & zeventig kan mais de kwaliteit derzelve redelyk. —

2. De Rum nagemeten bevonden wy te samen twintig Gallons, zoo mede accoord en in goeden staat de zes strengen zeilgaren. —

Tenblyke daarvan wordt dit Proces Verbaal in triplo opgemaakt en door ons onderteekend op Bonaire Datum ut supra. —

De 1.e opzigter
C.M. Neuman

De 2.de opzigter
C. Weyzel

A. de Gorter

Proces Verbaal.

35

Heden den Een & dertigste December des jaars Een duizend acht honderd zeven entwintig hebben wy ondergeteekende C. M. Neuman 1e & C. Weygel 2e opzigter en A. de Gorter bevelhebber van de lands golet Prinses Mariana ter voldoening aan de invitatie van den weled Heer C. Schotborgh kommandeur dezes eilands ons naar lands magazyn binnen het Fort begeven en aldaar inspectie gehouden van de goederen, voor den dienst alhier van Curaçao aangebragt met de voorm. golet & bevelhebber. — Namelyk.

1e De mais nagemeten en bevonden Twaalf duizend kan, de kwaliteit derzelve goed. — Tenblyke daarvan wordt dit proces verbaal in triplo opgemaakt en door ons onderteekend op Bonaire datum ut supra. —

De 1e opZigter

C. M. Neüman

De 2e opzigter

C. Weÿgel

A de Gorter

antw 25 Jan. 1828

37

N°4

Bonaire den 8. January 1828. —

Ter voldoening aan Uwe Excellentie hoog geleide dispositie ~~dd.~~ 24 decb. a.p. N°. 848 neem ik de vryheid onder geleide deses Uwe Excellentie ter goedkeuring te doen toekomen de Instructie voor de District Meesters alhier. —

Ik heb de eer met achting te zyn

Uwer Excellenties

Ond: Dienaar

De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao
onderhoorige eilanden
&c &c &c

No 4

Bonaire den 8 January 1838.

Ter voldoening aan Uwe Excellentie's [illegible] missive van 24 Dec. j.l. No 848 neem ik de vrijheid [illegible] aan Uwe Excellentie te [illegible] de [illegible] van de [illegible] Meesters alhier. —

Met de meeste achting heb ik de eer te zijn

Uwe Excellentie's

Ond. Dienaar

de Kommandeur van Bonaire

Isaac Schotborgh

Zijne Excellentie
den Schout bij Nacht
P. R. Cantz'laar
Gouverneur van Curaçao
Onderhoorigheden
enz. enz. enz.

No. 13.

Ontv: 25e Jany. 1828.
Van den Command.r Schutborgh
dato 8e Jany. 1828.
geregd. Sub Lra. B.
folio 9 Boek
No. 6.

No. 5. Ontv.t 25 Jany 1828

39

Bonaire den 8e January 1828.

Daar er nimmer een Reglement voor den Schutterlyken dienst alhier ontworpt is geworden, en by inzage myner Instructie Art: 52. en voornamelyk het aangehaalde by art 38 van het Reglement van adminis-tratie & Bestuur op dit eiland, de Kommandeur gemag-tigd wordt zulks te doen; zoo heb ik onder goedkeuring Uwer Excellenties nadere insigt de vryheid genomen een Reglement voor den Schutterlyken dienst op te maken en by deze ter approbatie Uwe Excellentie te doen toekomen. — Uwe Excellentie zal ontwaren uit Art: 9 van bedoelde reglement dat er een Staf officieren voor de Schuttery alhier bepaald wordt dit heb ik gedaan terwyl gegronde redenen my hier-toe noodzaakte, in de eerste plaats om de achtbaarheid van het korps te houden & ten andere om de bepalingen daarinvervat te helpen ten uitvoer te brengen; alzoo ik my alleen hiertoe niet in staat bevind en ik gaar-ne eenige der manschappen in den wapen handel

40

wensch te oefenen, tot welk einde ik de vryheid neem te versoeken om de noodege Reglementen soo wel van de Invantarie als Artillery dienst. —

Voorts achtte ik het van myn plegt Uwe Excellentie kennis tegeven dat de tegenwoordege gestel„heid van den Schutterlyken dienst alhier zeer slecht is ja zelfs vind ik geen een onder het getal van honderd manschappen die ik reeds in den dienst heb ingelyft dat instaat is een geweer te behandelen dientengevolg indien hieromtrent geen redres gemaakt word, het eiland buiten alle bescherming zal blyven, en men zich dus niet veilig kan achten. — het is door provisioneel nieuwe verordering dat ik tegenwoordig 7 a 8 man op de wacht heb, voor eenige tyd geleden kwam er geen een. Werhalve ik zeer eerbiedigelyk Uwe Excellentie versoekt om hierin geliefe te voorsien, en my met Uwe geleerde meening gunstiglyk bekent maken.

Ik heb de eer met achting my te noemen. —

Uwe Excellenties
Ond Dienaar
W Kommandeur deser eiland
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curacao
onderh: eilanden
&c &c &c

Ontv: ~~25e~~ 14e January 1828.
van den Comm. van
Bonaire Schotborgh
dato 8e deze
geregd: Sub lit. B
folio 9 Bolt
~~No~~ 6

Reglement voor den Schutterlyken dienst op het eiland Bonaire. —

Art. 1. –

De Sterkte der dienst doende Schuttery op dit eiland zal ten minste honderd & veertig presente manschappen moeten bedragen. —

„ 2. —

Dezelve zal worden zamengesteld uit manschappen welke den vollen ouderdom van 18 Jaren zullen hebben bereikt en het 51e„ nog niet zyn ingetreden. —

Ten dien einde zullen alle vaste Ingezetenen, welke in die Jaren vallen, in een daartoe ingerigt register worden ingeschreven. —

„ 3.

Zy die, zonder wettige redenen van verschooning ingebragt te hebben, by de eerste oproeping tot de inschryving voor den Schutterlyken dienst afwezig blyven, zullen verbeuren eene boete van Vyf guldens, of gestraft worden met acht dagen gevangenis voor de 2e maal opgeroepen en niet gecom„pareerd zynde noch goede redenen ter verschooning ingebragt hebbende eene boete van Tien guldens, of Veertien dagen gevangenis, en by eene derde oproeping zonder goede redenen van verschooning afwezig blyvende zullen zy verbeuren eene boete van Twintig guldens of eene maand gevangenis onverminderd zodanige andere Constringerende maatregelen als zyne Excellentie den heer Gouverneur dezer eilanden in zodanig geval, zal vermeenen te behooren. —

„ 4.

Tot den Schutterlyken dienst zullen niet worden ge„admitteerd. —

al-

a. De genen die uithoofde van wangedrag, verkwisting
&c. onder Curatelen staan. —

b. De genen welke in regten voor eerloos worden gehouden
gelyk mede de zoodanigen welke by voorgaande Burger
Korpsen om wangedrag, uit den dienst zyn gecasseerd
geworden. —

Art 5.

Van den perzoonlyken schutterlyken dienst zullen worden vrygestelt. —

a. Die wegens ziekte, of ligchaams gebreken tot den
wapen dienst ongeschikt zyn of gedurende den dienst
zoodanig mogten worden.

b. Alle Ambtenaren welke, uit dien hoofde van den
aard hunner bediening, niet op hunnen post als schutter, in cas van allarm zouden kunnen verschynen

c. Alle bedienaars van den openbaren Godsdienst
van alle gezindheden, mitsgaders de fungeerende
Kerkbedienders

d. De Plaatselyk aangestelde Schoolmeester. —

e Alle die daartoe het regt verkregen hebbende, werkelyk in de genees, heel, & vroedkunde practyk
uitoefenen. —

De beoordeeling der vrystelling wordt aan eene door den
Kommandeur te benoemen Commissie opgedragen, die in
de beoordeeling van ziekte of gebreken zullen worden bygestaan door den plaatselyken Chirurgyn. —

" 6.

In tyden van dringend gevaar is elk, die daartoe opgeroepen zynde, en niet door ziekte of gebrek tot den perzoonlyken
dienst onbekwaam is, gehouden de wapenen te dragen
zonder dat eenige der hiervoren opgegevene verdere uitzonderingen of vrystelling hem te stade kunnen komen

Art 7.

Art 7.

Van den Schutterlyken dienst zullen, wanneer zy zulks
verlangen worden ontslagen. —

a. Alle die zoodanige redenen kunnen aanvoeren welke
hen, by aldien zy niet in dienst waren van den dienst
zouden bevryden. —

b. Zy die hun 51ste Jaar zyn ingetreden. —

De verzoeken om ontslag zullen moeten worden ingeleverd aan
den Kommandeur en ten aanzien van derzelver beoordeeling, dezelfde bepaling gelden die by art 5 omtrent de beoordeeling der
redenen van vrystelling zyn gemaakt. —

" 8.

Zoodra uit de daartoe gehoudene register zal gebleken zyn, welke manschappen tot den perzoonlyken dienst van de Schuttery kunnen gebezigd worden, zullen dezelve worden ingedeeld
in Zeven Wachten. —

" 9.

De Staf van de Schuttery zal bestaan, uit

Een Kommandant

Een Vice Kommandant

Een Adjudant

Een Chirurgyn.

By elk wacht zal zyn

Een Sergeant

Twee Korporaals. —

" 10.

De Schuttery zal door den Kommandeur, tot den infanterie
of artillerie dienst gedesigneerd worden. —

" 11.

De Schuttery zal ingevolge de bestaande reglement, in
den wapen handel worden geoefend, zoo mede in het schieten
naar den schyf, De dagen van exercitie en die van theorie
voor de onderofficieren zullen door den Kommandeur worden
bepaald. —

" 12.

Tot zoo lang er geen Militairen alhier zal zyn aangekomen

zal de Schuttery gehouden zyn in gewone tyden te assiste-
-ren in het betrekking van alle die wachten en piketten
welke tot de veiligheid der plaats, de handhaving der
orde, inwendige rust, noodwendig zullen zyn. — In tyden
van oorlog en onmiddelyk gevaar zal de geheele Schuttery
tot alle zodanige Militaire diensten worden gebezigd, als
de drang der omstandigheden zal vereischen. —

Art 13.

De leden der Schuttery zyn verpligt dadelyk by
het eerste allarm of brandsein op de hun aangewezen
vergaderd plaats of plaatsen te komen, alwaar zy met de
nodige wapen rusting zullen voorzien worden, en zich
stiptelyk te gedragen naar de bepalingen welke ter dien
opzigte zullen gemaakt worden

" 14.

De onder officieren & Manschappen van de Schuttery
zullen in handen van den Kommandeur afleggen de
navolgende eed of belofte —

"Ik Zweere (belove) te Zullen Zyn gehouw
en getrouw aan den Koning der Nederlanden
Dat ik my stiptelyk zal gedragen naar de be-
-palingen by het reglement voor de Schuttery vast-
gesteld; dat ik in tyden van Vrede de inwendige
rust en orde zal helpen handhaven en in tyden
van Oorlog en gevaar getrouwelyk dienen tot
verdediging van dit eiland."

"Dat ik de wetten zal eerbiedigen, de bevelen
der daartoe bevoegde autoriteiten, en van diegenen,
dewelke in den wapendienst boven my gesteld zyn,
stiptelyk zal nakomen, en my in alle opzigte
als een Man van eer gedragen"

"Zoo Waarlyk helpe my God Almachtig!" —

Van deze eed aflegging zal in een afzonderlyke register
daartoe door den Kommandeur te houden aanteekening
worden gedaan. —

Art 15

Omtrent de wapen rusting aan elk lid der Schuttery
zal by eene nadere bepaling vast gesteld worden, zoodra
Zyne Excellentie den heer Gouverneur dezer eilanden
zal gedisponeerd hebben, op eene door den Kommandeur
ter deze opzigte te doene voordragt. —

" 16.

De Straffen welke door den Kommandeur kunnen worden
opgelegd zyn:

1. Geld boete welke nimmer zal kunnen te boven gaan de
Twintig guldens. —
2. Huis arrest ten langste van Veertien dagen. —
3. Provoost arrest ten langsten voor acht dagen
ten koste van de gedetineerde.
4. Naar Curacao te verzenden ter beoordeling van
Zyne Excellentie den heer Gouverneur dezer eilanden
ingeval zy gevaarlyk voor rust & veiligheid der
Kolonie beschouwd worden, ten einde aldaar naar
bevinding van zaken te worden gestraft. —

" 17

Ten aanzien der invordering van verschuldigde geld
boetens zal ingeval van niet betaling dadelyk Rapport
gedaan worden aan Zyne Excellentie den heer Gouverneur
dezer eilanden. — zullende zy intusschen van dit eiland
niet mogen vertrekken, alvorens Zyne Excellentie voorm
hieromtrent zal hebben beslist.

" 18

Elk lid der Schuttery welken rang hy ook bekleede moge
is gehouden in alles wat den wapendienst aangaat zyne
meerderen te gehoorzamen. —

Art 19.

Die zynen Superieur op eeniger hande wyze dreigt
vloekt of scheld zal met provoost arrest gestraft worden. —

„ 20. —

Die zich met daden tegen denzelven verzet zal naar Curaçao
opgezonden worden, zoo ook zullen naar gelang der omstandighe-
„den zy die anderen tot ongehoorzaamheid aanzetten, eerst
met provoost arrest gestraft, en daarna op Curaçao verzonden
worden; —

„ 21.

Een onder officier die opzettelyk verzuimt of weigert den
dienst hem door zynen Superieur bevolen waartenemen of de
orders hem gegeven na te komen, zal met provoost arrest en
by verzwarende omstandigheden naar Curaçao verzonden worden,
om aldaar te worden te regt gesteld. —

„ 22.

Een onder officier die zyn wacht verlaat, zal met provoost
arrest gestraft worden, gelyke Straf zal ondergaan een
Schildwacht die zich van zynen post verwydert. —

Korporaals & Schutters, hunne wacht zonder verlof verlatende,
zullen naar de omstandigheden met huis of provoost arrest
gestraft worden. —

„ 23.

Zy die in dienst zynde op last van hunne Superieur weigeren
een lid der Schuttery te arresteeren, gelyk mede zy die eenen
gearresteerden zoeken te ontweldigen, zullen als mede pleg-
„gen beschouwd & behandeld worden. —

„ 24

Die het hem opgelegde huis arrest violeert zal met pro-
„voost arrest gestraft worden. —

„ 25. —

Die by exercitien of wachten te laat komt zal voor ieder kwar-
„tier binnen het uur verbeuren eene geld boete van 15 Cents
en voor ieder kwartier binnen het tweede uur eene geld
boete van 30 Cents, op eene exercitie geheel niet verschynen-
„de zal hy verbeuren eene boete van f 1. 50, en by het ver-
zuimen

verzuimen van eene wacht, behalve de verbeurte van
laatsgenoemde boete nog daarenboven met twee dagen provoost
arrest gestraft worden. Die zich meer malen aan dienst
verzuim Schuldig maken zullen naar Curaçao afgezonden
worden, ten einde aldaar te worden te regt gesteld. —

art 26.

Die by exercitien of wachten zich aan dronkenschap schul-
„dig maakt, zal, naar de omstandigheden, met huis of provoost
arrest gestraft worden. —

„ 27.

Die by ongewone oproeping van brand, oproer, of dergelyke
niet ter behoorlyker tyd komen, zullen met huis of pro-
„voost arrest gestraft worden. —

„ 28.

Die onder de wapen zynde tabak rookt, zal verbeuren
50 Cents. —

„ 29

Alle de gelden welke tengevolge de bepaalde boetens zullen
worden ontvangen, zal ter dispositie van Zyne Excellentie
den heer Gouverneur dezer eilanden by den vice kommandant
alhier in eene kist berusten. —

„ 30. —

Aan den heer Gouverneur dezer eilanden is gereserveerd om
de vorenstaande bepalingen zoodanig te ampliceeren of
te veranderen of zoodanige nadere bepalingen te maken
als hoogst dezelve, ten meeste voordeele van Zyner
Majesteits dienst zal nodig oordeelen te behooren. —

Provisioneel opgemaakt door den Kommandant
van het onderhoorig eiland Bonaire op den
15 December des jaars een duizend acht honderd
zeven & twintig. —

Claas Schotborgh

N°. 6. Ontv. 25 Jan. 1828

45

N° 36

Bonaire den 10 January 1828.

Het Zout is te weder verkoopbaar

Daar by het 1e. lid Uwer Excellentie hoogge-
eerde dispositie ~~dd~~ 30 Oct. N° 716 bepaald wordt dat
al het party zout alhier aanwezig aan den heer
Wm. Pitt beschouwd moet worden als verkocht te zyn
en ten gevolg dastende de aflevering van het zelve
in den loop des verledene jaars zoude moeten ge-
-schieden zoo achtte ik het van myn plegt Uwe
Excellentie kennis te geven dat deze laatste bepaling
niet nagekomen is, doordien er geen vaartuigen
alhier van wege gen. heer Wm. Pitt zyn aangekomen.
Weshalve dus ik de vryheid neem by deze te ver-
-zoeken Uwe Excellenties meening desaangaande
te mogen verstaan, of men als nog dit zout
verkocht moet beschouwen aan meergen. heer Pitt, of
ik by voorkomend verkoop aan anderen mag of
kan doen. — Ik heb de eer met achting my

te

te noemen.

Uwer Excellentie

Ond Dienaar

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie

den Schoutbynacht

P. R. Cantzlaar

Gouverneur van Curaçao &

onderhoorige eilands

&c. &c. &c. –

N° 15.
Ontv. 25. January 1828
van den Comm. Schottborgh
dato 10. dito
geregd. Sub L. B.
folio 9 Brieh
N° 6.

Ontv. 25 Jan. 1828

47

N° 7.

Bonaire den 21. January 1828.

Ik heb de eer Uwe Excellentie by deze kennis te geven, dat ik op den 14. dezer een kalk oven heb aangelegd van 30 voeten middellyn ter plaatse gen. Lagoen beneden het fort, en op heden in brand gestoken. —

Waarmede ik my met achting noeme
Uwer Excellenties
Ond. Dienaar
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schout by nacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao en
onderhoorige eilanden
&c. &c. &c. —

No 16.

Ontvangen den 25 Jan 1828.
van den Commandeur van
Bonaire Claas Schotborgh
dd 24 January 1828.
Geregd sub Lo B.
folio 9 Boek
No 6.

Antwd 25 Jan 1828

49

N 8.

Bonaire den 24 January 1828.

Ik neem de vryheid hierin te sluiten een proces verbaal wegens drie matroosen dewelke alhier zyn komen aandryven, zoo mede eene rekening van kostens dewelke, naar aanleiding van het besluit der Commissie deswegens benoemd geschied is. hoopende dat Uwe Excellentie myne verrigtingen hieromtrent zal goedkeuren. —

De gezegde matroosen heb ik onder den Schepper van de lands golets bevel gesteld ter overvoering. —

Waarmede ik de eere heb my met achting te noemen. —

Uwer Excellenties
Ond Dienaar
De kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao &
onderhoorige eilanden
&ca &c. &c. —

No 17

Ontvangen den 25 Jan. 1828

van den Kommandeur van

Bonaire

Claas Schotborgh

dato 26 January 1828.

Geregd. sub Lo B

folio 9 Boek

~~no~~ 6

81

Proces verbaal

Heden den 15den January des jaars 1828. hebben wy Carl Magnus Neuman, J. H. F. Weygel Eerste en tweede Opzigters, Johannes Matthias Prince & Herman Boyé District Meesters dezes eilands op rekwisitie van den WelEdele Heer Claas Schotborgh Kommandeur van dit eiland, ons begeven binnen het Fort en aldaar verhoor gehouden van de drie nabenoemene perzonen dewelke ingevolge rapport aan de Pen kon zyn aangekomen, voorgevende dat zy schipbreuck geleden hebben en aan de noordkant van dit eiland met een boot met levensgevaar zyn aangedaan.

Een derzelve in verhoor genomen, verklaar op de aan hem gedane vragen het volgende; te weten.

Vragen.	Antwoorden.
Uw naam en Voornaam?	William Johnson.
Waar zyt gy geboren?	te Calais in Amerika
Hoe oud zyt gy?	Achtien jaren.
Van welk geloof zyt gy?	Protestant
Zyt gy gehuwd?	Neen.
Wat beroep hebt gy?	Zeeman
Van waar komt gy?	van Calais in Amerika
Met wat zoort van vaartuig?	Met een golet
De naam des vaartuigs?	Calais Packet.
De naam van den bevelhebber?	John Smith.
Onder welke vlag?	Amerikaansche
Wanneer uit Calais vertrokken?	Omtrent drie weken voor Kersdagen.
alwaar gedestineerd?	naar Martinique
Of het vaartuig geladen was?	Ja
wat zoort lading?	Houtwaren.
Wat de reden was dat gy alhier aangekomen zyt?	Uithoofde van schipbreuk te lyden.
Waar hebt gy schipbreuk geleden?	Aan de westeinde van Martinique.

wat

Vraag	Antwoord
Welke de reden waren van het geleden schipbreuk?	Uithoofde dat het vaartuig een zware lek heeft gekregen en men door het veelvuldig water maken het vaartuig niet konde sturen en men genoodzaakt was op strand daarmede te lopen.
Op welke datum is zulks gebeurd?	Op den 6de January naar best denken.
Hoe groot is de scheepsgezel?	De Kapitein, de stuurman vier matrozen en een kajuit jonge & Kock.
Waar zyn de anderen gebleven?	De Kapitein viel overboord twee uren bevorens dat het vaartuig schipbreuk geleden heeft. De Stuurman en nog een matroos verloor hun leven met het opstrand komen van het vaartuig. Hy met nog drie anderen ontkomen door het in zee werpen van de boot.
Hoe zyn de namen van de omleven gekomen, stuurman en matroos?	De Stuurman, Snell De matroos Thomas Smith.
Hoe zyn de namen van de ontkomen?	Hy William Johnson de matroos John James de Kajuitjonge & Kock George Charleswet & Pieter Branner ~~matroos~~.
waar zyn de overige drie dewelke zamen met u ontkomen, gebleven?	Twee, met namen John James & George Charles, met alhier present en de ander met naam Pieter Branner in de boot op den 13de dezer overleden.
Hebt gy geen andere landen na dat gy met de boot ontkomen zyt gezien, dan deze?	Neen.
Wanneer hebt gy land gezien?	Omtrent opgaan van de zon van den 14de dezer.
Wanneer zyt gy alhier te land gekomen?	omtrent 12 uren s middags.
Hoe kwam gy alwaar men u ontdekt hebt?	Door in het gezigt kregen van een huis met pannendak en daarop gevolgd.
waar is de boot gebleven?	tegen de klippen aan alwaar men met groot gevaar zelfs het leven konde behouden.

waarop deze William Johnson is uitgelaten en John James binnen geroepen en hem de voorz^{de} vragen gedaan en even als William Johnson beantwoord met uitzondering dat hy John James van geboorte is, in the state of maine.

Voorts hem uitgelaten en George Charleswett, kajuitjonge & kock binnen gelaten verklaar hetzelfde op de aan hem gedaane vragen als hiervoren vermeld staat, met uitzondering dat hy 19 jaren oud is & van London geboortig.

Bonaire dato Ut supra

Claas Schotborgh

Joh. M. Prince

C. Neüman

Herman Boye

C. Wüjgel

Waarna de Kommandeur C. Schotborgh in omvraag gebragt hebbende wat en hoedanig men die menschen moesten onderhouden? is besloten dat aan ieder een van hun tot onderhoud een gulden p^r dag zal toegekend worden en met de eerste gelegenheid naar Curaçao afzenden.

Bonaire dato ut supra

Joh. M. Prince

C. Neüman

Herman Boye

C. Wüjgel

N.o 9. Ontv.t 25 Jan.y 1828 53

N.o 16

Secretaris

Bonaire den 24 Jan.y 1828.

Ik heb de eer Uwe Excellentie te berigten dat ik met de lands tuin klaar ben; en dat deselve zeer goed staat; en daar ik vermeen drie vierde jaar kost te trekken, zoo versoek ik autorisatie om de in het magazyn op de Rincon leggende mais te gebruiken voor randsoenen, ten einde het magazyn in orde te doen brengen voor de te verwachtten krop. —

Waarmede ik de eere heb met achting te zyn

Uwer Excellenties
ond. Dienaar
De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curacao en onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

№ 18.

Ontv: 25e January 1828.
Van den Comm.r van Bonaire
Schotborgh
dato 24e dito
geregd: Sub L.r B.
folio 9 Bata
№ 6

№ 10. Ontv. 25 Jan.y 1828

55

Bonaire den 24 Jan.o 1828.

Ik neem de vryheid hierintesluiten een aanvraag in duplo voor diverse benoodigtheden ten be„hoeve dit eiland. —

Waarmede ik de eer heb my met achting te noemen. —

Uwer Excellenties
Ond.e Dienaar
De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curacao
onderhoorige eilanden
Bonaire & aruba
&c. &c. &c.

N° 19

Ontvangen den 25 Mei 1838

van den Gouverneur van

Curaçao

[illegible]

[illegible] 1838

[illegible]

[illegible]

No. 19.

Ontvangen den 25 Jan.y 1828.
van den Kommandeur. van
Bonaire
Claas Schotborgh
~~dd~~ 24 Jan.y 1828.
Gereg.d sub L.a B.
folio 9 Boek
~~no~~ 6

57

Aanvraag

Voor devolgende benodigheden ten behoeve het eiland
Bonaire. —

Honderd houtbylen
Vyftig handbylen
Vyftig Schoppen
Honderd kapmessen
Twaalf ossen huiden
Vyftig kan Lampoly
Drie boeken inblanko voor dood Regenter. —

Bonaire den 24 January 1828

De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Ontt. 25 Jan. 1828

58

N.º 11.

Bonaire den 24 Jan.º 1828. –

Niettegenstaande ik my niet had kunnen gedragen naar myne instructie art 35. omtrent de telling der wilde ezels uitgebrek van paarden &c.ª heb ik ~~echter~~ deswegens met den Jagt-Meester & opzigter der bosschen geabouchéerd en van hem gerekwireerd een verslag niet alleen van de teelt der bovengem.ᵈ Vee-soort maar tevens omtrent de andere. welk verslag ik kopylyk uwe Excellentie hierby doe geworden. –

Ik voor my, indien het ook uwe Excellenties wel behagen mogen wegdragen, zoude in alle de aangehaalde punten treden, alzoo in zoo ver ik reeds met de teelt der lands beestialen alhier bekend ben, approbeerde ik de gevoelens van voorn.ᵈ ambtenaar. –

Weshalve dees ik autorisatie by deze verzoekt tot den verkoop der in gem.ᵈ verslag genoemde Vee soorten en tevens aanvraag doe voor het daarin vermelde

getal

getal menies. —

Waarmede ik met achting my noeme. —

Uwer Excellenties

Ond. Dienaar

De Kommandeur dezer eilang

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao —
onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

N° 20.

Ontvangen den 25 Jany 1828
van den Commandeur van
Bonaire Claas Schotborgh
dato 24. Jany 1828.
Geregd. sub L^r B
folio J Boek
no 6

60

Jaarlyks Verslag of Rapport van den Ondergeteekende omtrent de inwild beroendende Lands beestialen. —

1° Dat betreffende de teelt van de ezels naar geissing ruim drie honderd ingetal in bosch zyn, en wel veel ezellennen; zoo dat het Gouvernement een getal van tachtig ezellennen & twintig ezels in den loop dezes Jaars verkoopen kan, zonder dat de teelt hoegenaamd benadeeld wordt. —

2: Betreffende de teelt van Hoornvee dat naar geissing ruim drie honderd ingetal in bosch zyn, zoo dat het Gouvernement een vyftig tal, zoo wel ossen, bullen als oude koeyen in den loop dezes Jaars verkoopen kan, zonder dat de teelt hiervan in het geringste benadeeld wordt. —

3: Betreffende de teelt van de in wild zynde Kabrieten het Gouvernement zonder de minste schaden aan de teelt te veroorzaken een getal van vyf honderd verkoopen kan; zoo wel bokken, kapades, als oude geyten. —

4. Eindelyk betreffende de inwezen zynde paarden en mercies, zoude het Gouvernement van zeer veel belang zyn, indien hetzelve de teelt van die vee soort wil vergrooten met te minste twintig mercies voornamelyk dat die dezelve thans inwezen zyn byna alle vermenkt zyn. —

Gedaan te Bonaire op den 2: January 1828. —

L'e Jagt Meester & opzigter der boschjes
Was geteekend
dit is het + merk teeken van
Nicolaas Martyn

Voor Kopy Konform. —
De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

62

No 12. ontv. 25 Jan. 1828

Bonaire den 24 January 1828.

moeten verkocht worden

Daar de onderstaande materialen zoo tot geen diensten meer bruikbaar zyn, zoo neem ik de vryheid deselve met de lands goelet af te zenden te weeten. —

450 lb kabel touw
20 galyoats hoepels met ringen
60 galyoats hoepels
58 Schoppen
64 Kapmessen
100 houttylen
6 pikken
4 galyoats haken
38 Chiappen
5 oude geweeren
1 Spil van de draaysteen. —

Ik heb de eer my met achting te noemen
Uwer Excellenties
Ond. Dienaar
De Kommandeur deeser eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schout by nacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao
c. onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 21.

Ontvangen den 25 Jan. 1828.
van den Commandeur van
Bonaire
Claas Schotborgh
dato 24 January 1828.
Geregd. sub Lo. B.
folio J Boek
no. 6

Ontv. 25 Jan. 1828

64

No. 13.

Bonaire den 24 January 1828.

Onder geleide deses neem ik de vryheid Uwe Excellentie te doen toekomen proces verbaal der alhier aangebragte goederen voor den dienst op den 19 dezer.

Ik heb de eer my met achting te noemen,

Uwer Excellenties
Ond. Dienaar
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao
en onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 22.

Ontvangen den 25 Jan. 1828.
van den Kommandeur van
Bonaire
Claas Schotborgh
~~dd~~ 24 January 1828.

Geregd. sub Lr. B.
folio 9 Boek
no. 6.

66

Proces Verbaal.

Heden den negentiende January des Jaars een duizend acht honderd acht & twintig hebben wy ondergeteekende C M Neuman 1e & C. Weyzel 2e opzigter & A de Gorter bevelhebber van de lands golet Prinses Mariana ter voldoening aan de invitatie van den welEd. Heer C. Schotborgh kommandeur dezes eilands, ons naar lands magazyn binnen het Fort begeven en aldaar inspectie gehouden van de goederen voor den dienst alhier van Curaçao aangebragt met de voorn. golet & bevelhebber. —

Namelyk

1e. De drie honderd vadem touw, vyftig lb dubbelde, vyftig lb enkelde, vyftig lb tas yzers spykers alles accoord & in goede orde bevonden zoo mede de twee Hoornlantaarns, twee nypstanges, een Ryschaaf, een parser, & twaalf ledige vaten.

Ten blyke daarvan wordt dit Procesverbaal in triplo opgemaakt & door ons onderteekend op Bonaire Datum ut supra. —

De 1e opzigter

C M Neuman

De 2e. opzigter

C Weyzel

A de Gorter

Ontv. 25 Jan.y 1828

68

N.o 14.

Bonaire den 24 Jan.y 1828.

Deze is Strekkende om Uwe Excellentie kennis te geven dat de lands golet afkomt gelade met brandhout & een ezel door den boekhouder & 't Commies op het Raad Contr: kantoor aangevraagd. —

Ik heb de eer met achting te zyn
Uwer Excellentie
Ond: Dienaar
De Kommandeur dezer eilande

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao &
onderhoorige eilanden
&c. &c. &c. —

No 23
Ontvangen den 25 Jan. 1828
van den Commandeur van
Bonaire
Claas Schotborgh
dd 24 January 1828
Geregt. sub Lr. B.
folio J Borts
no 6

Antw. 25 Jan. 1828

70

No 15. No 56

Bonaire den 24 January 1828.

Bekomen hebbende een verzoek van den Eerwaarde Heer J. B. Eesenbeil R. K. Pr. inhoudende een rekwest ter opbouw van een R. K. kerkgebouw alhier, omtrent of naby de Ree vergezeld van Zyn Eerw. aanzoek om toezelling van de noodige Consideratien voorzien Uwer Excellentie te doen toekomen, Zoo is het, dat ik zoo wel het noodzakelyke als doelmatige van genoemd plan inziende de eer heb Uwer Excellentie by deze te kennen te geven, dat genoemd verzoekt eerstelyk om eene nieuwe kerk en eene daaraan belendende woning voor de Geestelyke te mogen bouwen, als om eenen kalkoven daarvoor te doen aanleggen en branden, op alleen grond van billykheid berusten, waarby ik tevens ben aangemoedigd door het 68 artikel myner instructie te kennen gevende om genoemd doel in allen deele te favoriseeren, en overtuigd van den besten uitslag voor het algemeen welzyn niet kan nalaten, der goedgunstigheid

uwer Excellentie aantebevelen. —

Waarmede ik de eer heb met achting my te noemen. —

Uwer Excellentie
Ond. Dienaar
De Kommandeur dezes eiland

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curacao en onderh.
eilanden. —
&c &c &c —

N: 10 Ontv: 28 Jan. 1828. Aruba den 10 Jan. 1828

72

Aan Uwe Excellentie heb ik de eer hiernevens te doen toekomen het Journaal mijner ambtsverrigtingen tot ultimo December ll. Jaar benevens de bijlagen, notulen van het Vrede-geregt & militaire orders door mij tot & met dien datum uitgevaardigd.

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn.

De Kap: Adj: belast met het bestuur van Aruba

J. F. V. Gravenhorst

aan

Zijne Excellentie den Schout bij nacht I. R. Cantzlaar ridder der orde van den Ned: Leeuw, Gouverneur van Curaçao & onderhoorige eilanden

&c &c &c

N: 24

Ontv: 25 January 1828.
Van den Comm. Schotborgh
dato 24 dito
geregd sub L. B.
folio 9 Boek
N. 6

N° 25.

Ontvangen den 28 Jan. 1828
van den kap. Adj. belast met
het Bestuur van Aruba.
J. F. Wm. Gravenhorst.
dd 16 Jan. 1828
Geregd. Lib. L. A.
folio 3 Boek
no 6.

N° 11.

Aruba den 12e Jan. 1828

Ontv. 28 Jan. 1828.

N° 44

74

De jaarlijksche telling der lands ezels afgeloopen zijnde, ontving ik op heden daarvan Schriftelijk rapport van den opzigter waaruit blijkt dat er in de bosschen alhier aanwezig zijn; als volgt:-

volwassene ezels	300.
kleine of Jonge dito	70
totaal aanwezig	370.

af. het getal voor de teelt bepaald ---- 250.
door het vorig bestuur
aan den Heer Moreno
besproken --- 32. — 282
blijft — 88. —
nog af het getal Jonge ezels — 70. —
Zoo blijven er disponibel 18 ezels tot den verkoop van welke ik eerbiedig lijk de vrijheid neem Uwe Excellenties autorisatie te verzoeken.

NB

Ik heb de eer te zijn
de kap. Adj. belast met
het bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan
Zijne Excellentie den
Schoutbijnacht Gouverneur
van Curaçao & onderhoorige
eilanden &c &c &c

N°. 26

Ontv: 28e Jany. 1828.
Van den Kap. Adjbelast
met het bestuur van Aruba
dato 12e. dito
geregd: Sub L: A.
folio 3 Boek
N° 6.

Ontv: 28 Jan: 1828 Aruba den 17en Jany 1828

76

N: 12.

Met genoegen heb ik de eer Uwe Excellentie, by deze, de volgende Stukken te doen toekomen; als:—

1: Een naamlijst der ambtenaren
2: Een Staat der beestialen.
3 Een Staat der magazijnen op den 1ste dezer.—
4 de Verantwoording van het Vivres magazijn.—
5 de Rekening & verantwoording van den ontvanger met de bijlagen.—
6 Eene generale inventaris van 's Rijks goederen & effecten waarbij gevoegd is eene Staat der voornaamste artillerie behoeften op het fort Zoutman aanwezig.
7 Lijsten van aangekomene & vertrokkene vaartuigen & passagiers.—
8 Registers van geborenen & gestorvenen
9 Een Staat der bevolking in triplo
10 Lijst der blanke personen gedurende het laatste kwartaal van 1827 overleden.
11 Lijst van huizen & gebouwen.
12 Verantwoording der armen kas.

13

13.e Verantwoording der Contributie kas. +

Der Staat der koloniale kas benevens het Journaal mijner ambtsverrigtingen met de bijlagen, heb ik reeds onder mijne missives N.o 3 & 10 aan Uwe Excellentie geadresseerd.

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn. +

de Kapt: Adj: belast met
het bestuur van Aruba.

J. F. W. Gravenhorst

Aan
Zijne Excellentie den Schout bij nacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde
van den Ned: Leeuw, Gouverneur van
Curaçao & onderhoorige eilanden
&c &c &c

No. 27

Ontvangen den 28 Jany 1820
van den Kap. adj^t belast
met het Bestuur van Aruba
J P Wm Gravenhorst
~~dd~~ 17 Jany 1820.
Geregd sub L^o A
folio 3 Boek
~~no~~ 6.

Brieven van
Bonaire & Aruba
over Februari 1828
N°. 28 – N°. 40. –

Ontv. 9 febr. 1828

Aruba den 20ste Jany 1828

N.º 13.

Ik heb de eer Uwe Excellentie te verzoeken mij te willen informeren of de heer J. Thielen aan het pensioen-fonds contribueren moet of niet :- Zijnde heeft zich bij mij deswegens geadresseerd met overlegging eener dispositie van Uwe Excellentie van den 22ste Octr 1827 N.º 693 strekkende aan dezelve tot acte van ontslag & Pensioen en ten gevolge waarvan Zijnde de contributie aan het pensioen fonds over het laatste kwartaal van 1827 niet heeft betaald. —

Ik heb de eer met verschuldigd eerbied te zijn. —

de Kaps. Adj. belast met
het bestuur van Aruba

J. J. W. Gravenhorst

Aan
Zijne Excellentie den Schoutbijnacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde
van den Ned. Leeuw, Gouverneur van
Curaçao & onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 28

ontvangen den 9 February 1828.
van het Bestuur te
Aruba
dato 1 Feb: 1828.
Geregd Sub lra A.
folio 3 barr
No. 6

Ontv. 9 feb. 1828 Aruba den 1ste Febry 1828

80

No. 14

Ik heb de eer te accuseren den ontvangst der volgende Stukken van Uwe Excellentie, als:—

Eene Missive van den 16e Jany ll No. 1 ten geleide van een extract uit het Journaal van dezelfde dagteekening No. 19 benevens het besluit van den Raad van Policie van den 18e Decr. 1827 & de publicatien van gemelden Raad van den 16e Juny 1818 & 20e February 1821: aan welke laatste Stukken op den 25ste January ll de noodige publiciteit is gegeven.—

vier missives van den 23e Jany ll Nos. 2, 3, 4 & 5 strekkende Nos. 3, 4 & 5 ten geleide van drie extracten uit het Journaal onder dagteekening van den 19e Jany ll No. 26.—

Eene

Aan
Zijne Excellentie den Schout bij nacht P. R. Cantzlaar ridder der orde van den Ned. Leeuw, Gouverneur van Curaçao & onderhoorige eilanden
&c &c &c

81

Eene missive van den 24ste Jan: j.ll.
N.º 6. waarop ik de eer heb te
antwoorden dat de door mij
met de missive ~~dd~~ 2^e^ Jan: j.
N.º 2, aangevraagde Saayen kar-
doezen zakjes dienen moeten
voor veldstukken van 3 ℔. —

Ik heb de eer met verschuldigden
eerbied te zijn —

de kapt: Adj: belast met
het bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Ontvangen den 9 feb: 1828.
~~No~~ 29.
van het Bestuur te
Aruba
dato 1 feb: 1828.
Geregd. sub Lo. A.
folio 3 buiten
~~No~~ 6.

Vsto. 9 febr. 1828

Aruba den 2e. Feby. 1828

82

No. 15.

Aan Uwe Excellentie heb ik de eer hierbij kennis te geven dat er met de Ned: bark Harmonie Schipper G. Teubner zijn afgescheept naar Curaçao, dertien defecte geweren, welke ik alhier in het wachthuis der Schutterij heb gevonden. –

Deze geweren in elk kwartaal gekere uitgaven tot onderhoud veroorzaakt hebbende & echter volstrekt onbruikbaar zijnde, zoo heb ik moeten besluiten dezelve op te zenden, met verzoek aan Uwe Excellentie, om zoo mogelijk, een gelijk getal goede geweren ten behoeve der wachtdoende Schutterij alhier te mogen terug ontvangen.

Ik heb de eer met hoogachting te zijn –

de kapt: Adjt: belast met het bestuur van Aruba

J. J. W. Gravenhorst

Aan
Zijne Excellentie
den Schoutbynacht P. R. Cantzlaar
ridder der orde van den Ned. Leeuw
Gouverneur van Curaçao & onderhoorige eilanden

No. 30.
Ontvangen den 9 feb: 1828.
van het Bestuur te
Aruba.
dato 2 feb: 1828.
Geregd: Sub Lo A.
folio 3 back
No. 6.

ontv 11 feb: 1828

No. 16.

Aruba den 5e Feb: 1828

84

Deze is strekkende om ter kennisse van Uwe Excellentie te brengen dat door mij bij deze gelegenheid aan den heer hoofd-ontvanger is verzonden, eene aan denzelven geëndosseerde assignatie groot ƒ 236,48 Cts. ten laste de heeren administrateurs van het garnisoen, zijnde voor uitbetaalde Soldijen aan het Militair detachement alhier over de maand Januarij l.l.—

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn.—

de kapt. Adj: belast
met het Bestuur van
Aruba —

J. F. W. Grovenhem

Aan

Zijne Excellentie den Schoutbij
nacht P. R. Cantzlaar ridder
der orde van den Ned: Leeuw, Gouverneur
van Curaçao & onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 31.
Ontvangen den 11 Febr. 1828.
van den kap. abj. belast met
het bestuur van Aruba
J. F. W. Gravenhorst.
~~dd~~ 5 Febr. 1828
Geregd. sub Lra. A
Folio 3 Boek
~~No.~~ 6

86

Bonaire den 13 Febr. 1828

Toegestaan

Daar mijne Partikulieren affaire mij te Curacao oproepe, en zulks geen ophoud langer kan Verdragen neem ik met allen eerbied de Vrijheid gunstiglijk Van uwe Excellentie te Verzoeken Voor Verlof om mij aldaar te begeven en wel ten hoogste Voor Vijftien dagen

Waarmede ik met diepen eerbied mij noeme

Uwer Excellentie
onderdanige Dienaar
De 1e Opzigter deez eilands
Bonaire
C. Neuman

Gezien
De Kommandeur deezes Eilands
Claas Schotborgh

Zijne Excellentie
den schoutbijnacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur Van Curacao
onderhorige Eiland
&c. &c. &c.

No 32

Ontvangen den 14 Febr 1828.
van den Eerste opzigter te
Bonaire
~~dato~~ 13 Febr 1828.
Geregd reb Lo B.
folio [illegible] Boek
~~No~~ 6.

ontv. 15 febr 1828 88

Bonaire den 14 Feby 1828

No 16. Toegestaan

Ik neem de vryheid ondergeleede deeses aan Uwe Excellentie te doen toekomen aanvraag in duplo voor benoodigheedens ten behoeve dit eiland. –
Waarmede ik de eere heb te zyn. –
Uwe Excellenties
Ond: Dienaar
De Kommandeur deeses eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curacao &
onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

Aan Zijne Excellentie
den Schout bij Nacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao
en onderhoorige eilanden

No. 33.

Ontvangen den 15 Febr. 1828.
van den Kommandeur van
Bonaire
Claas Schotborgh
~~dato~~ 14 Febr. 1828.
Geregd. sub Lo. B.
Folio Boek
~~No.~~ 6

Aanvraag

Voor de volgende benoodigheden ten behoeve het eiland
Bonaire. —

Een duizend Guldens. —
Twaalf pikken
Honderd messen om mais te snyden
Twaalf Yzeren vontje potten van 6 ℔.
Een moker
Een metzelaars hamer
Een vlagge Lyn & vlag van 6 kleden. —

Bonaire den 14 Feby 1828
De Kommandeur deezes eilands

Claas Schotborgh

Aanvraag

Voor de volgende benoodigheden ten behoeve het eiland Bonaire. —

Een duisend Guldens
Twaalf pekken
Honderd messen om mais te snyden
Twaalf Yzeren vontje potten van 6 ld.
Een moker
Een metzelaars hamer. —
Een vlagge Lyn & vlag van 6 kleede. —

Bonaire den 14 Feby 1828

De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Ontv. 15 febr 1828 92

N:o 17.

Bonaire den 14 Februarÿ 1828.

Deeze is strekkende om Uwe Excellentie kennis te geven dat de lands golet afkomt met eene lading kalk. —

Waarmede ik de eer heb my met achting te noemen. —

Uwer Excellenties
Ond: Dienaar
De Kommandeur deezer eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao en
onderhoorige eilanden
&c &c &c

No. 34.

Ontvangen den 15 Feb. 1828.
van den Commandeur van
Bonaire
Claas Schotborgh
~~dato~~ 14 Feb 1828
Gereg^d sub L^o. B.
folio 9 Boek
no 6.

Ontv. 22 feb. 1828 Aruba den 21^e Feby 1828

94

No. 18

G. Quant ingezeten dezes eilands verlangende eenen Zee-brief te verkrijgen voor een, door hem aangekocht vaartuig, thans genaamd Susanna, heeft aan mij afgegeven de volgende documenten, welke ik dezer heb hiernevens aan Uwe Excellentie te doen toekomen; te weten:-

De koopbrief van het vaartuig
Het bewijs dat de betaling op den verkoop van voormde vaartuigen alhier voldaan is.-
Acten van eed door den Schipper & eigenaar des vaartuigs.-
Borgtogt voor den eigenaar.-

Ik heb aan het gemelde vaartuig een Zeepas afgegeven om naar

Aan
Zyne Excellentie den Schout by nacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde
van den Ned. Leeuw, Gouverneur van
Curaçao & onderhoorige eilanden
&c &c &c

Curaçao te varen ten einde aldaar
de noodige nederlandsche zee papieren
van Uwe Excellentie te bekomen

Ik heb de eer te zijn

De Kapt: Adj belast met
het bestuur van Aruba

J. J. M. Gravenhorst

Nº 35

Ontvangen den 22 febr 1828.
van den kap. adjt belast.
met het Bestuur van Aruba
J. F. Wm Gravenhorst.
~~den 20~~ Febr 1828.
Geregd uit Lo A
folio h Boek.
~~no.~~ 6.

96

Ontv. 23 febr 1828

Aruba den 18e Febry 1828

Nº 17.

Onder geleide dezer heb ik de eer Uwe Excellentie te doen toekomen een pakket, aan Uwe Excellentie geadresseerd door het Consulaat der Nederlanden te Maracaibo, hetwelk mij ter overzending naar Curaçao is ter hand gesteld.–

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn.–

De kap. Adj: belast met
het bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan

Zijne Excellentie den Schoutbijnacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde
van den Ned. Leeuw Gouverneur van
Curaçao & onderhoorige eilanden

&c &c &c

#36
ontvangen den 25 feb. 1828.
van het Bestuur te
Aruba
dato 18 feb 1828
Geres.^d Sub. L^r A.
folio te boek
#6.

Ontv. 26 feb^r 1828 Aruba den 23ste Feb.y 1828

98

N:° 19.

Ik heb deezer Uwe Excellentie
het volgende te berigten.—

Op den 21ste dezer is alhier binnen
gevallen eene golet onder Colombiaan
sche vlag genaamd de Josefa.— De
Schipper, Supercargo & twee passa-
-giers (zonder paspoorten voorzien) zich
by my vervoegd hebbende, gaf de
Schipper met name Antonio Abila
te kennen dat hy met gemelde golet
Josepha van Kingston te Jamaique
vertrokken is gedestineerd naar St
Thomas, maar uit gebrek aan pro-
-visie en water genoodzaakt is geweest
deze have aantedoen; verzoekende
alhier vier & twintig uren te mogen
vertoeven om het noodige ter behoeve
van het vaartuig aantekoopen.—

Aan
Zyne Excellentie den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde van
den Ned. Leeuw, Gouverneur van
Curaçao & onderhoorige eilanden
&c &c &c

op requisitie van de Zeeofficier
des vaartuigs overhandigde de Super-
-cargo mij een mercantile zeebrief
onder Lr. A die op den 6e Nov. 1823 door het
Columbiaansch gouvernement is afge-
-geven aan de persoon Enriques
Domingues voor eene golet genaamd
Josefa toen ter tyd gevoerd door Juan
Bautista Finoco welke zee brief
op den 6e Nov. 1827 & gevolgelyk
nu reeds drie maanden & 17 dagen
is vervallen. +

Den Zee-brief verder geexamineerd
hebbende, ontdekte ik dat de laatste
Schipper aan wien het kommando
des vaartuigs op den 11e Oct. 1826
bepaald is overgedragen genaamd is
J. Santiago Corse. - Ik vernam
by den bovengemelde Schipper Antonio
Abila, of hij andere documenten
had waarby hy zyne kwaliteit
als Schipper van de alhier onder
Columbiaansche vlag binnengevallene
golet Josefa constateren kan, waar-
op ik van hem ten antwoord kreeg
Neen! -

Hierop werd door mij de monster-
-rol des vaartuigs afgeeischt waarop

zich

zich, Schipper & Supercargo (als
zulks een document niet by zich had-
den) naar boord begaven & mij onge-
veer een uur daarna een Stuk pa-
pier (alhier ond. Lr. B) bragten
waarop men Jaartal & datum
veranderd had en de namen van
<u>negentien</u> matrozen, <u>een</u> Schipper,
<u>een</u> Supercargo, & <u>twee</u> passagiers
geschreven staan. — Alhoewel
dit Stuk buiten alle forme is za-
-mengesteld door geen autoriteit in
Jamaica is onderteekend (dit was
ook onmogelyk daar het Schip nog
niet droog was toen hetzelve mij
in handen kwam) zoo werd op
myne vraag of hetzelve voor de be-
-voegde autoriteiten in Kingston
was opgemaakt, geantwoord: Ja!

Op myne vraag om de uitklaring
van Jamaica gaf men my een do-
-cument (ond. Lr. C.) gedagteekend
2e Feb. 1821 of 1828. - het komt mij
voor dat het laatste getal van
1821 veranderd is in 8. en dat er
voorts nog andere veranderingen
in dat Stuk hebben plaats gehad. -

De Supercargo opmerkende dat mijne achterdogt gaande was verzocht mij alleen te mogen spreken en verklaarde toen dat hij officier bij de engelsche marine is geweest; dat hij nog andere papieren had "which (zoo als hij zich uitdrukte) will take away all suspicion of my being on the black trade"; waarop hij mij eenige documenten ter hand stelde (alhier ond: No 1, 2, 3 & 4.) waarvan eenige tot bewijs strekken van de frauduleuse handelingen die er, tot het bekomen van de reeds vervallene Zeebrief (ond: Lo A) voor de golet Josefa, hebben plaats gehad. —

32 Gl
ontvangen den 20 Feb: 1838. van het Bestuur te Aruba
Ord. 23 Feb: 1838. Gouv? Sub Lo A. Secret
Ind: # 61

De voren aangehaalde papieren in aanmerking nemende, en, na onderzoek ontdekt hebbende, dat de alhier onder Colombiaansche vlag binnen gevallene golet Josefa met negentien engelsche & drie Colombiaansche matrozen behalve een Col: Schipper een engelsche supercargo & twee engelsche passagiers, zonder paspoorten, bemand is op ballast maar gewapend met vier Stukken geschut, zeventien geweren, Zes Sabels & de noodige ammunitie alles ingevolge nevens gaande inventaris onder No 5. — zoo heb ik moeten besluiten het bovengemelde vaartuig de Josefa genaamd alhier te arresteren en eerbiedig bij te verzoeken met Uwer Excellenties bevelen omtrent hetzelve te mogen bekend raken. —

De Schipper Antonio Abila heb ik op gisteren in het Collegie van het vrede geregt verhoord: het interrogatorium heb ik de eer kopyelijk ondr Lo D. aan Uwe Excellentie over te leggen. —

Ik heb het vaartuig behoorlijk verzekerd & voorts alle maatregels van voorzigtigheid & waakzaamheid genomen in afwachting van Uwer Excellenties orders welke ik zoo spoedig mogelijk te gemoet zie. —

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn. —

De Kapt Adj: belast met het bestuur van Aruba

J. F. V. Gravenhorst

No. 37

L: D. Niet

Interrogatorien ge,daan maken door den Kapitein Adjudant J.F. W. Gravenhorst, belast met het Bestuur des Ei,lands Aruba, Omme daar,op te horen Antonio Abila Schipper voerende onder Columbiaansche Vlag de Golet *Josefa*, binnen deze Haven Gearriveerd den 21e. February 1828 ten Overstaan van de, Heeren Magistraten J. M. G. Eman en K. van Eekhout.—

1e.

Hoe is de Naam van U Geinterrogeerde, Uwe Geboorte plaats, Uwe Religie en Ouderdom?

Zegt. Genaamd te zijn Antonio Abila, Geboren te Maracaibo, Roomsch Catholijke Godsdienst, Oud circa 42 jaren.

2e.

Waar is Uwe laatste Woon,plaats geweest? en hoe lang hebt gij U daar op,gehouden?

Zegt. Jamaica; zedert 20 jaren.—

3e

Wanneer zijt gij van daar vertrokken?

Zegt. Negentien dagen geleden.

4e

Met welk vaartuig zijt gij van daar vertrokken?

Zegt. Met de Golet Josefa welke thans binnen deze Haven ligt.

5e

Wie is de Eigenaar van de Golet Josefa?

Zegt. Dikker — Fischer te Kingstown op Jamaica

6e

Onder welke Vlag heeft de Golet Josefa, Jamaica verlaten?

Zegt. Onder Columbiaansche Vlag.

7e

Welke Qualiteit be,kleed gij aan boord de Golet Josefa?

Zegt. Ik ben Kapitein van de Zee papieren.

8e

Wie heeft U tot Schipper van de Golet Josefa aangesteld?

Zegt. Dikker — Fischer te Jamaica.

9e

Voor welke Authoriteit zijt gij door den Heer Fischer als Schipper aangesteld geworden?

Zegt. Aan het Kantoor der Douanen te Jamaica

10e

Hebt gij geene bewijzen of Documenten die uwe aanstelling als Schipper van de Golet Josefa constateeren?

Zegt. Neen!

11e

Hebt gij geïnterrogeerde zelve de Golet Josefa voor de bevoegde Autho,riteiten uitgeklaard te Jamaica?

Zegt. Ja!

12e

Hoe sterk is de Equipage van de Golet Josefa?

Zegt. Twee en Twintig Mannen.

13e

Waar is de Equipage gemonsterd?

Zegt. te Jamaica.

14e

Voor welke Authoriteit te Jamaica is uwe Equipage gemonsterd?

Zegt. ten Overstaan van geene Authoriteit

15e

Hebt gij geene Monster,rol aan den Komman,dant alhier overgelegd.

Zegt. Ja!

16°

Erkend gij Zelve niet dat de Genoemde Monsterrol een Valsch Stuk is, en alhier Zelve is opgemaakt geworden, Na dat de Kommandant alhier, U dezelve had afgeeischt?

Zegt. Neen! maar ben onbewust wat of de Supper Cargo in gemelde Rol Veranderd heeft.

17°

Uit Welke Natie bestaat de Equipage van de Golet Josefa?

Zegt. Vier Columbianen Hij Schipper en Onderst. gerekend, en de rest Engelschen.

18°

Welke en Hoeveel Wapenen hebt gij aan Boord?

Zegt. Vier stukken Kanon, Twaalf Geweeren en Zes Sabels.

19°

Hebt gij Verlof om gemelde Wapenen te voeren?

Zegt. Ja! In mijne Zeebrief staat Zulks Uitgedrukt.—

20°

Ten Welken Einde hebt gij gemelde Wapenen aan Boord?

Zegt. Tot Verdediging des Vaartuigs bij Overrompeling door Kapers, Zeeroovers, enz.—

21°

Waarin bestaat Uwe Lading?

Zegt. In Zand tot Ballast.

22°

Naar Welke plaats Zijt gij gedestineerd?

Zegt. Naar St. Thomas.

23°

Aan Wien is Uw Vaartuig geconsigneerd?

Zegt. het komt mij voor aan Zekere Don José aldaar te Zijn geconsigneerd.

24°

Hebt gij een Supper Cargo aan Boord, en hoe is Zijn Naam?

Zegt. José Binster is Supper Cargo.—

25°

Om Welke reden Zijt gij hier binnen gevallen?

Zegt. door gebrek aan Water en provisie.

(was geteekend)
Antonio Abila.

Aldus geinterrogeerd gerespondeerd en voorgehouden aan den geinterrogeerde; door de Ondergeteekende President en Leden van het Collegie van het Vred. Gerecht op Aruba den Twee en Twintigste February 1828.

(OS) geinterpreteerd door mij
(wg) Jan Hendk. Godf. Eman.

(was geteekend)
J. F. W. Gravenhorst
Jan Hendk. Godf. Eman
K. van Eckhout
In presentie van mij
(wg) B. H. Schultz
Kolon. Sekr.

Voor Kopij Konform. (O.S.)
B. H. Schultz
Kolon. Sekr.

Ontv. 28 feb. 1828

Aruba den 24 Feby 1828

106

No. 20.

Ik heb de eer ter kennisse van Uwe Excellentie te brengen dat Zijne Excellentie den Commissaris Generaal van Zijne Majesteit den Koning voor 's Rijks West-indische bezittingen op den 19e dezer op dit eiland is aangekomen & door mij vergezeld door de leden van het Vrede-geregt & verdere ambtenaars dezes eilands met de gebruikelijke eerbewyzen is ontvangen geworden. Zijne Excellentie den Commissaris Generaal voormeld begaf zich spoedig daarna met mij naar de Rooi flint, nam inspectie dier plaats & keerde op den 20sten dezer des morgens in het dorp terug. Scheepte zich in een der vaartuigen binnen deze haven, ging daarmede onder zeil naar het West-einde des eilands, bezigtigde Sta. Cicoradi & begaf zich, na eenige inlichtingen te hebben ingewonnen & bevelen aan den ingenieur der

mijne

mijne te hebben gegeven in den
namiddag om twee uur aan toen
Z. M. brik Zwaluw dewelke kort
daarop van de Zand-punt onder
zeil ging naar derzelver verdere
bestemming

Ik heb de eer met verschuldigden
eerbied te zijn.—

De Kap: Adj: belast met
het bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan

Zijne Excellentie den Schoutbijnacht
P. R. Cantzlaar ridder der orde van
Ned: Leeuw, Gouverneur van Curaçao
& onderhoorige eilanden.—

N.º 38.

Ontvangen den 28 Feb.y 1828
van den kapt. adj.t belast met
het bestuur van Aruba.
J. F. W. Gravenhorst
~~de~~ 24 Feb.y 1828.
Geregt. sub L.a A.
folio 6 Boek.
~~N.º~~ 6.

Ontv.t 28 feb.y 1828 Aruba den 24.e Feb.y 1828
108

N.º 25. [illegible]

[illegible]

Ik heb de eer Uwe Excellentie te berigten dat ik aan de Loots Thomas Boon, dewelke Zijne Majesteits Brik de Zwaluw van Curaçao tot voor deze haven heeft geloodst en daarvan een certificaat geteekend door den Kommandant van gemelde bodem aan mij heeft vertoond, op zijn verzoek, uit de kas dezes eilands drie guldens heb doen uitreiken tot den aankoop van levensmiddelen gedurende zijn verblijf alhier zijnde dit op afkorting der door hem als loots verdiende gelden die welke naar inhoud van bovengemeld certificaat uit de kas van Curaçao moeten worden uitbetaald. —

Aan den loots Jan van Loon die Zijne Majesteits Brik Zwaluw aan de Zandpunt heeft ten anker gebragt en aan boord gebleven is

tot

109.

tot dat gemelde brik weder onder zeil is gegaan heb ik op een overgelegd certificaat van den kommandant van meergemelde brik eene belooning van vijf guldens uit de kas dezes eilands daan uitreiken zynde hetgeen de loodzen dezes eilands gewoonlyk voor hunne diensten aan 's Rijks oorlogschepen betaald krijgen. =

Ik heb de eer met verschuldigden eerbied te zijn

De Kap. Adj: belast met het bestuur van Aruba

J. F. V. Gravenhorst

Aan

Zijne Excellentie den Schout by nacht P. R. Cantzlaar ridder der orde van den Ned. Leeuw Gouverneur van Curaçao & onderhoorige eilanden

&c. &c. &c.

No 39.
Ontvangen den 29 feb 1828
van den kap alg. belastinge
Bestuur van Aruba
J P Wo Gravenhorst
~~dd~~ 24 Febo 1828.
Gereg. sub Lo A.
folio 4 Boek
~~no~~ 6

No 17

Bonaire den 25 Feby 1828.

Onder geleide dezes neem ik de vryheid aan Uwe Excellentie te doen toekomen de Verantwoording Stukken over het 4 kwartaal a. p. — Ik heb de eer te zyn

Uwer Excellenties
Ond Dienaar
De Kommandeur dezer eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
J. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao en
onderhoorige eilanden
&c &c &c

No 7

Bonaire den 20 July 1828

Ik heb de eer te zijn
Uwer Excellenties
Ed: Dienaar

Jan Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schout bij Nacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao
en onderhoorige eilanden
&c. &c.

No. 40

Ontvangen den 29 Febr. 1828
van den Commandeur
van Bonaire
Claas Schotborgh
dato 25 Febr. 1828.
Gereg.d sub L. B.
folio 9 Boek
No. 6.

Brieven van Bonaire
+
Aruba
over Maart 1820
N. 41 N. 58.

Ontv. 1 Maart 1828 112

No

Bonaire den 28 feby 1828

Deze is Strekkende om uwe Excellentie kennis te geven dat de lands galet afkomt geladen met brandhout. —

Ik heb de eer met achting te zyn

Uwer Excellenties

Ond: Dienaar

De kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schout by nacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao
onderh: eilanden

H. H. H.

113

No. 21.

Ontvangen den 4e Maart 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 28 february
1828.
geregd. Sub Lo. B
folio 7 boek
No 6.

Ontv. 3 Maart 1828

114

No. 20.

Bonaire den 2 Maart 1828. –

Ik heb de eer ter kennis van Uwe Excellentie te brengen dat ik tengevolge autorisatie van het Raad Contr. kantoor, devolgende beestialen heb afgeleverd aan de natenoemene personen. – teweten. –

op den 16 Feby. ll aan den heer J. N. Reed
= 56 stuks ezels. –
op den 28. dito ll aan J. Luckert als gemagtigden van
J. H. Henricus & Coen. R. Luckert.
= 9 Hoornbeesten ... @ f 70 ieder
= 25 kabrieten de prys te Curaçao bepaald
en aan A. H. L. Leseur als gemagtigde
van W. C. Hoyer. –
= 2 Hoornbeesten a f 60.

Waarmede ik de eere heb my met achting te noemen
Uwer Excellenties
Ond. Dienaar
De kommandr. deses eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao
c. onderh. eilanden
&c &c &c

N° 12.

Ontvangen den 3: Maart 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 2: Maart 1828.

Geregd. Sub L. B.
folio 9 Brek
N° 6.

Ontv 3 Maart 1828

116

N° 21.

Bonaire den 2° Maart 1828.

P. Daar ik ondervonden heb Excellentie! dat er verscheidene kabrieten, dewelke ik van de Heer Moreno voor de teelt op St. Barbera transporteere onder weg of wel daarna door de verre & ongemakkelyke wegen omkomen, en ik vermeen dat mein indien dezelven in dragd tobbens overgebragt worden zulks zal kunnen voorkomen, neem ik de vryheid by deze Uwe Excellentie te doen toekomen aanvraag induplo voor twaalf paaren der bedoelde tobbens. —

Ik heb de eer my met achting te noemen

Uwer Excellenties
Ond Dienaar
De kommandeur dezer eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynacht
P. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curacao
& onderhoorige eilanden
&c &c &c

No 43.

Ontvangen den 3 Maart 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 2e Maart 1828.

Geregd. Sub Lra B.
folio 9 boek
No 6

118

Aanvraag

Voor deevolgende benoodigheden ten behoeve dit eiland.

Twaalf paeun drag tobbens.

Bonaire den 2 Maart 1828

De Kommandeur deses eilans

Claas Schotborgh

119

Aanvraag

Voor de volgende benoodigheden ten behoeve dit eiland. —

Twaalf paren dragtobbens. —

Bonaire den 2 Maart 1828

De Kommandeur deezer eilanden

Claas Schotborgh

No. 22

Bonaire den 2 Maart 1828.

Daar de meeste gedeelte van de ingezetenen
zich tegenwoordig engageeren aan boord van de alhier
op visscher parten varende vaartuigen om op de
eilandjes Avees & Isle d'aves kalk te branden, en
ik hierdoor ontstoken blijf om met hun lands werk
te doen zoo breng ik bij deze ter kennis van Uwe
Excellentie, dat het mij zeer zwaar zal vallen om
telkens kalk af te zenden. - de Slaven dewelke ik
hiertoe thans zouden kunnen gebruiken, heb ik be-
steed tot het open kappen eener karren weg
van de Rinkon naar de Reede, op dat ik, indien
het mogelijk zijn zal dit jaar de karren beneden
te brengen ten einde met mais breken daarmede
te werken. - Een gedeelte van de Slaven
zijn bezig met het kappen van brandhout en
een gedeelte in de lands tuin op de vogel jagt,
Met het opdelven en, in orde brengen van

de water rotsen omtrent S: Barbera hebik moeten staken, uitgebrek van de benoodegde pekken. alzoo di laatst ontvangene alle onbruikbaar met het graven geworden zyn.

Ik heb met achting de eere te zyn

Uwer Excellenties
Ond Dienaar
De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schoutbynaght
J. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curacao
sonderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

№ 44.

Ontvangen den 3e Maart 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 2e Maart 1828
geregd. Sub Lr B.
folio 5 Boek
№ 6

Vertd. 3 Maart 1828
Beantwoord Negatief

122

№ 23.

Bonaire den 2e Maart 1828. —

Eenige der lands Slaven, zoo ook ingezeetenen alhier my voorgeslagen hebbende om lands zouts introk voor mais te koopen, en ik hiertoe geen autorisatie heb, zoo neem ik de vryheid by deze Uwe Excellentie's meening hieromtrent intewinnen, en ingeval dat zulks geschieden mag, verzoek ik te mogen weten tegens welken prys men de mais kan nemen. — Voorts maak ik Uwe Excellentie voorlopig beregten dat ik van de uitstaande lands gelden ingevolge ik ontwaar ben geworden uit de voor handen boeken, tyden des voormaligen bestuur sproutende uit door de ingezeetenen gekogte zouts in 1820 & 1821 eenige derzelve in mais heb ontvangen tegens ƒ 2. het Schepel; —

Ik heb de eer te zyn.

Uwer Excellenties
Ond Dienaar
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Zyne Excellentie
den Schout by nacht
C. R. Cantzlaar
Gouverneur van Curaçao en
onderhoorige eilanden
Ule Ule Ule

N° 45

Ontvangen den 3e Maart 1828.
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 2e Maart 1828.
geregd. sub Lr. B.
folio 9 boek
N° 6.

124

N° 22.

Aruba den 5e Maart 1828

Deze is strekkende om ter kennisse van Uwe Excellentie te brengen dat door mij bij deze gelegenheid aan den Heer Ontvanger bij het Hoofd Bestuur à Costi is verzonden, een aan denzelven geëndosseerde Assignatie groot ƒ247.16 Cs. ten Laste des Heeren Administrateurs van het Garnisoen, zijnde voor uitbetaalde Soldijen aan het Militair Detachement over de maand februarij l.l.

Ik heb de Eer met verschuldigde Eerbied te zijn -

De Kapn. Adjudt. belast met het Bestuur van Aruba

J. J. D. Gravenhorst

Aan

Zijne Excellentie Mr. I. J. Rammelman Elsevier
Directeur Adintr. van Curacao &
Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba
&Ca. &Ca. &Ca.

No 22.

Aruba den 3 Maart 1827

Deze is strekkende om ter kennis van Uwe Excellentie te brengen dat door mij bij deze gelegenheid aan den Heer Ontvanger bij het Hoog Bestuur te Curaçao is overgezon-
den [illegible]

[illegible]

[illegible] van het Garnizoen [illegible]

[illegible]

[illegible]

Ik heb de eer met verschuldigde eerbied te zijn

De Kapt. Gezaghebber van Aruba

[illegible signature]

Zijne Excellentie Mr. I.J. Rammelman Elsevier
Directeur Generaal van Curaçao &
onderhorige Eilanden Bonaire en Aruba
&c. &c. &c.

125

No 16.

ontvangen den 31 Maart 1828
van het Bestuur des eilands
Aruba
dato 6 Maart 1828
Geregd. Sub L. [illegible]
folio 2 Boek
no 6.

126

No: 23

Aruba den 6e Maart 1828.

Deze is dienende ten geleide van mijne aanvraag No. 2. voor Schrijf-behoeften ten behoeve van het Koloniaal Kantoor, en andere Ambtenaren met Administratien op dit Eiland belast.

Ik heb met verschuldigde eerbied de Eer te zijn. De Kapn. Adjudt. belast met het Bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan

Zijne Excellentie Mr. I. J. Rammelman Elsevier
Directeur Adint. van Curaçao en
Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

No 47
ontvangen den 11 Maart 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 6 Maart 1828
Geregd. Sub D A
folio 1 boek
No 6.

Aruba den 7e Maart 1828

N:o 24.

Ik heb de eer Uwe Excellentie hierbij kennis te geven dat aan 's Gouvernements dispositie van den 19e Jan. j.l. No 26 waarbij bepaald is dat de kas dezes eilands met eene Som van vier duizend guldens zoude worden gesubsidieerd, als nog niet voldaan is & daar het Gouvernement nu reeds eene Somma van meer dan vier duizend guldens verschuldigd is zoo wel aan de directie der goudmijnen als aan geleende gelden ten behoeve van het Militair detachement, zoo neem ik eerbiedigst de vrijheid Uwe Excellentie te verzoeken eene hoogere dan de reeds bepaalde Subsidie ten behoeve dezes eilands te bevelen & de afzending daarvan

zoo

zoo spoedig mogelijk te doen
bewerkstelligen. –

Ik heb de eer te zijn

de Kapt. Adj: belast met
het bestuur van Aruba

J. F. D. Gravenhorst

Zijne Excellentie den Heere
Mr. J. Rammelman Elsevier
Directeur ad-interim van Curaçao
& onderhoorige eilanden.

No 48

Ontvangen den 11e Maart 1828
van het Bestuur des eilands
Aruba
dato 7e Maart 1828
Gereg: sub Lr A
folio 4 boek
No 6

130

Aruba den 7en Maart 1828

No. 25

Deze is strekkende om ter kennisse van Uwe Excellentie te brengen dat de heer ingenieur der mijnen mij heeft ter hand gesteld een pakje met goud wegende bruto 2356 Wig: Sted hetwelk, in afwachting Uwer Excellenties dispositie daaromtrent, door mij in de reserve kas is gedeponeerd.

Ik heb de eer te zijn
de kap: Adj: belast met
het bestuur van Aruba

J. F. N. Gravenhorst

Zyne Excellentie den Heer
Mr. J. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim van Curaçao
& onderhoorige eilanden

No. 49.
Ontvangen den 11e Maart 1828
van het Bestuur des eilands
Aruba
dato 7e Maart 1828.
Greg.d Sub L. A
folio 4 boek
No. 6.

No. 26.

132.

Aruba den 10.de Maart 1828.

Ter voldoening aan het Verzoek van Marten Evertsz, wonende alhier, om eene nieuwe Zeebrief voor de Golet Dorothea hem in eigendom toebehoorende, zoo heb ik de Eer ter voldoening aan dat Verzoek aan Uwe Excellentie intezenden de navolgen de Documenten te weten:

De Koopbrief als bewys van Eigendom.
De Meet of lastbrief
Verklaring en Acte van Eed van den Eigenaar.
Acte van Eed van den Schipper
Borgtocht voor den Eigenaar
ditto voor den Schipper. —

Zynde de laatstverkregene Zeebrief voor gemelde Golet bereids aan het Gouvernement ingezonden by myne Missive van den 2.de January ll. No. 1.

Ik heb aan genoemden Schipper Marten Evertsz

133

No. 26.

Eventsz, een Zeepas afgegeven om met de voormelde golet naar Curacao te Zeilen ter obtinering der hiervoren verzogte Zeepapieren.

Ik heb de eer met verschuldigde Eerbied te zijn

De Kapn. Adjn. belast met het Bestuur van Aruba.

J. H. R. Gravenhorst.

Aan Zyne Excellentie
Mr. I. I. Rammelman Elzevier
Directeur v. h. Eiland van Curacao en onderh. Eilanden Bonaire & Aruba
&c &c &c

N° 50.
ontvangen den 17 ~~April~~ Maart 1828.
van het Bestuur des Eilands
Amba.
dato 10 Maart
1828
Geregt. Sub L^e A.
Folio 4 back
N° 6.

Rec, 8 17 Maart 1828
[illegible]

134

N°: 1.

Bonaire den 16 Maart 1828.

Ik heb de eer by deze ter kennis van Uw Hoog Ed. Gestr: te brengen dat ik in den loop deezer maand twee kalkoven heb aangelegd met de ingeleeden; namelyk een op den 3^e beneden de Reede, en een op den 10^e dito aan de westelyke gedeelte van dit eiland aan de baay Jan doranje beiden van 30 voeten middellyn; de eerste heb ik op den 14^e dito aangestoken. —

Waarmede ik my met achting noeme
Uw Hoog Ed. Gestr
DW Dienaar
De Kommandeur deezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao en onderhoorige
eilanden
&c. &c. &c.

N° 1

[illegible] den 16e Maart 1828.

Ik hebbe er by deze de Eere van
Uwe Hoog Ed. 't Bewyse dat ik in de
loop dezer maand twee Kalveren heb aangekogt
met de [illegible], namelyk een op den 3e [illegible]
de [illegible] en een op den 11e aan de vastgestelde
[illegible] van dit [illegible] aan de [illegible]
[illegible] [illegible], de [illegible] hebbe
op den 14e [illegible]. —

[illegible] ik my met achting noeme
Uwe Hoog Ed. Gest.
Dienaar
[illegible]

Claas [illegible]

Aan den Hoog Ed. Gestr. Heer
Mr. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

N° 52
[illegible] 1828
[illegible]
[illegible]

№ 51.

Ontvangen den 17 Maart 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 16e Maart 1828
geregd. sub Lo. B.
folio 10 [illegible]
[illegible]

136

№ 2.

Rec d 17 Maart 1828

notificatie

Bonaire den 16 Maart 1828

Deze is strekkende om Uw Hoogedl Gestr: kennis te geven dat de lands golet afkomt geladen met brandhout. —

Ik heb de eer met achting te zijn
Uw Hoogedl Gestr
Dw Dienaar
De kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogedl Gestr Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adenterim
van Curaçao en onderhoorige
eelanden. —
&c. &c. &c.

No. 2

Bonaire den 15 Maart 1828

Deze is [illegible] om [illegible] [illegible] [illegible] dat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ik heb de eer met achting te zijn

Uw Hoog Ed. [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible]

Isaac Schotborgh

Aan Hoog Edele Heer

Mr. [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

van Curaçao en onderhoorige

eilanden

[illegible] No. [illegible]

No. 4

Ontvangen den 17 Maart 1828

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

No 52.
Ontvangen den 17 Maart 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 16 Maart
1828
geregd. sub L.B.
folio 10 boek
No 6

No 3. Rec: d 22 Maart 1828 — 138

ter notificatie — Bonaire den 21 Maart 1828

Ik heb de eer bij deze ter kennis van uw Hoog EdGestr te brengen, dat de door my op den 10 dezer aan- gelegde kalk oven aan de baay Sandoran ingevolge kennis geving van 16 tt, gister avond in brand is gestoken

Waarmede ik de eere heb my met achting te noemen. —

Uw Hoogld. Gestr.
DWDienaar
De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adjunct
van Curacao zonderhoorige eilanden
&c. &c. &c. —

N° 32

Ontvangen den 28n Maart 1823
van den commandant ter [illegible]

[illegible]

dd. 2 Decr

1822

[illegible]

[illegible]

N° 6

No 53.

Ontvangen den 22e Maart 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 21e Maart
1828
Geregd. Sub Lt B.
folio 10 boek
No 6

N:o 4 Rec d 22 Maart 1828

Bonaire den 21 Maart 1828

140

Ik neem de vryheid UwHoogEdGestr.
by deze te doen geworden een aanvraag in duplo
voor diverse benoodigheden ten behoeve dit eiland
Waarmede ik my met achting noeme
Uw HoogEd Gestr
DW Dienaar
De kommandeur deses eilands

Elias Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

141

Aanvraag

voor de volgende benodigdheden ten behoeve dit eiland. —

Een riem afgesneden papier
Een d[o] onafgesneden dito
Een d[o] post dito
Zes boeken median dito groot formaat
Zes bossen schachten,
Een doos ouwelen
twee pennemessen
Zes pinten inkt
Zes pypen lak.
Een flesje sanddoos
Een d[o] Gomelastiek. —
Een inkt stel. —
Vyfen twintig meeudas om maes stokken te kappen
Twintig gallons Rum. —

Bonaire den 21 Maart 1828

De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

N[o] 56.

Ontvangen den 22 Maart 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 21 Maart 1828
Geregd.[r] Sub L[a] B.
folio 10 boek
N[o] 6.

143

N°. 5. Rec 8 27 Maart 1828

Bonaire den 25 Maart 1828.

wat is hierin bevorens gewenst?

[illegible]

D'Daar ik uit het 14 art: myner instructie niet kan ontwaren, gehouden te zyn aan het Controlleurs Kantoor inteleveren het Journaal myner dagelyks„sche verigtingen, en de bestuurder van hetzelve deweledele Heer J. P. Bosch my daarvoor reeds dik„wyls heeft gevraagd, neem ik de vryheid by deze UwHoogEdGestr: te verzoeken my met Uw HoogEdGestr meening heeromtrent te willen bekent maken. of ik gehouden ben zulks inteleveren aan het Controlleurs kantoor. —

Ik heb de eer my met achting te noeme

UwHoogEdGestr.

DWDienaar

de Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur a dinterim
van Curaçao en onderhorige eilanden
&ca. &ca. &ca.

N° 55.

Ontvangen den 27 Maart 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire

dato 25 Maart 1828
Geng. sub L. B
folio 10 boek
N° 6

Rec. 8 27 Maart 1828 In advies. 145
Ree r. dp. dd 10 April

N° 6. Hieraan zo veel mogelijk te voldoen

Bonaire den 25 Maart 1828.

Daar het aan my bij Publicatie ~~dd~~ 26 February ll de bevoegdheid is opgedragen om huwelyken tusschen de ingezetenen alhier over„eenkomstig de bestaande wetten in deze kolonie ten mynen overstaan te laten voltrekken, en ik met deze wetten, niet bekent ben, neeme ik derhalven Uw Hoog Ed Gestr: te verzoeken my gezegde wetten of bepalingen te willen doen geworden, op dat ik my daarna kan gedragen. —

Ik heb de eer my met achting te noemen

Uw Hoog Ed Gestr
Dw Dienaar
De kommandeur deezeiland
Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adenterim
van Curacao onderhoorige
eilanden
&c. &c. &c.

146

No 56.

Ontvangen den 27 Maart 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 25 Maart 1828
Gereg.d Sub L.o B
folio 10 boek
No 6

Rec. d. 27 Maart 1828

147

No 7 Toegestaan onder de gewone medic — Bonaire den 25 Maart 1828.

Beantwoord

Eenige private bezigheden my te Curaçao oproepen, neem ik de vryheid by deze Uw HoogEdlGestr verlof te verzoeken, om na dat ik de mais ingezameld en in het magazyn behoorlyk opgeslagen heb, my aldaar voor vyftien dagen te mogen begeven. Zullende ik met het inzamelen van mais op aanstaande maandag den 31 dezer beginnen. —

Ik heb de eer met achting my te noemen

Uw HoogEdGestr
DW Dienaar
De kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heer
Mr Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 57
Ontvangen den 27 Maart 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 25 Maart 1828
Gereg.d Sub L. B.
folio 10 boek
No 6.

Rec: d 27 Maart 1828

149.

No 8.

nihil secke

Bonaire den 25 Maart 1828

Deze is strekkende om Uw HoogEd. Gestr. kennis te geven dat de lands golet afkomt geladen met kalk. benevens ingevolge autorisatie van den boekhouder Contrôleur, devolgende beestalen

Twee bullen voor A. Muller. a ƒ60. ieder
Een ditto " Helena Raphail a ƒ60. –
Twee ezels " L. Boye
Vyf ezellinnen[3] " M. B. Schotborgh.

voorts breng ik mede ter kennis van Uw Hoog Ed Gestrengen dat ik twee ezellinnen verkocht heb teyens twentig guldens ieder. —

Waarmede ik my met achting noeme
Uw HoogEd Gestr.
Ond. Dienaar
De kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEd Gestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhoorige
eilanden &c. &c. &c.

No 57.

ontvangen den 27 Maart 1828

van den commandeur des Eilands

Bonaire

dato 25 Maart 1828

Geregd. Sub Lo B

folio 10 boek

no 6

Brieven van
Bonaire & Aruba
over
April 1828
N.° 59 - N.° 73.

N° 27.

Aruba den 22. Maart 1828.

Deze is strekkende om ter kennisse van Uw Hoog Ed: Gestrenge te brengen dat op den 10 des dezer maand bij mij ver= schenen is Fredic Julien Perriollat, vol= gens zyne overgelegde Documenten, In= woner en Koopman te Martinique, Ver= klarende dat hy op den 2 der Maart ll: met zyne Boot (: gros Bois:) genaamd Cannot Passager, benevens 14. Negerslaven welke de Equipage van gemeld Vaartuig uitmaakten, vertrokken is van Fort Royal (: Eiland Martenique:) om zich te begeven naar St. Pierre de Hoofdstad van gemeld Eiland;

Dat hij in dien overtogt door hevige Rukwinden uit het Noorden, overvallen en in volle Zee gedreven is geworden en alhoe= wel alle pogingen aangewend wierden om weder het Land te bereiken, zoo werd zulks onuitvoerbaar door de aanhoudende Landwinden en de sterke Stroom die hy tegen zich had;

Dat hij op den 2 des dag het land geheel uit het gezigt verloor en ont

bloot

bloot van Levensmiddelen tot onderhoud van
zich zelven en Equipage ja zelfs zonder
eenig water gedurende Veertien dagen in
dien hopelozen toestand gebleven is, tot
hy op den 15den dezer dit Eiland in het
gezicht kreeg en daar op aanhield;

Dat by nadering van het Land het Vaar-
tuig door de sterke Winden die in deze
streken onophoudelyk waijen tegen de
Klippen aan de Oost Kant dezes Eilands is ver-
bryzeld en hy benevens Negen Negers
(: daar drie op Zee en twee aan de Kust des
Eilands door gebrek en vermoeyenis zyn
omgekomen :) zich niet zonder levensgevaar
met Zwemmen gered hebben;

Dat hy en de overgeblevene Equipage
van het vergane Vaartuig, zich toen op
het onbewoond gedeelte dezes Eilands be-
vindende ook onfeilbaar zouden hebben
omgekomen indien zy niet door Eene
Vrouw die aldaar wilde Druiven inzamel-
de ontmoet waren geworden; dewelke
hen eenige Laafnis en verkwikking toe
bragt en naar de kommandeurs baay
weg

voerde van waar zy door den Opzigter naar
het Dorp zyn afgezonden.

Van den Opzigter die zich naar dat gedeel-
te des Eilands alwaar het Vaartuig gestrand
en verbryzeld is, begeven heeft, heb ik
Rappoort bekomen dat van hetzelve niets
gesalveerd kan worden.

Ik heb de Eer te zyn

De Kapn. Adjt. belast met het
Bestuur des Eilands Aruba.

J. F. D. Graevenhorst

Den Hoog Edele Gestrenge Heer
Mr. J. J. Rammelman Elzevier
Directeur ad Intm. van Curaçao en onderhorige
Eilanden Bonaire & Aruba
&c &c &c

N° 59.

ontvangen den 1e April 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 22e Maart 1828.
geregd. sub Lt. A
folio te boek
N° 6.

153

N° 28. Aruba den 22. Maart 1828

De Bark Harmonij alhier gesloopt zynde zoo heb ik de Eer UwHoogEd Gestr. hiernevens deszelfs Zeebrief. te doen toeko, men.

Ik heb de Eer te Zyn:

De Kapn. Adjt. belast met het Bestuur des Eilands Aruba.

J. J. D. Gravenhorst

Den HoogEdele Gestrenge Heer
Mr. J. J. Rammelman Elzevier
Directeur ad Intm. van Curaçao en onderhorige Eilanden Bon Aire & Aruba
&c &c &c.

N° 60.

Ontvangen den 1e April 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 28e Maart 1828
geregt. sub L A
folio 4 boek
N° 6.

vide 8 April

155

N° 27. Aruba den 2e April 1828

Ik heb de Eer bij deze Uw Hoog Edele Gestrengo te doen toekomen de volgende Documenten door E. Penso & C° ingezetenen alhier aan mij afgegeven, verlangende eenen Zeebrief te verkrijgen voor eene, door hun aangekochte Golet, thans genaamd La Calipso. - te weten:

De Koopbrief van het Vaartuig
Het bewijs dat de belasting op den verkoop van vreemde Vaartuigen alhier voldaan is. -
Actens van Eed door de Eigenaars & Schipper des Vaartuigs
Borgtogten voor de Eigenaars & Schipper.

Ik heb aan het gemelde Vaartuig een Zeepas afgegeven om naar Curaçao te varen, ten einde aldaar gemeten te kunnen worden & de noodige Nederlandsche Zeepapieren van Uw Hoog Edele Gestr. te bekomen. -

Ik heb de Eer te Zijn
De Kapt. Adjud. belast met het
Bestuur van Aruba.
J. F. W. Gravenhorst

Aan
Den Hoog Edele Gestrengo Heer
Mr. J. J. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim van Curaçao
& Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

№ 61.
ontvangen den 8e April 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 2e April 1828
Geregd. Sub L. A
folio 4 Boek
No. 6

N:o 27/8.

Aruba den 2e April 1828

156A

Bij deze zal uwelEd: geworden het Dieplum van een Transport van een al, hier Verkochte stroo Hut, door Anna Catharina Kelly aan Maria Francisca Thielen, ten overstaan van mij en den Magistraat Klaas van Eekhout in dato 27e Maart 1828 gepasseerd.–

De Kapn. Adjud: Belast met het Bestuur van Aruba

J. F. v. Gravenhorst

Aan
Den WelEdele Heer
J. J. Rammelman Elsevier Jr.
Secretaris van het Gemeente Bestuur
te
Curaçao

1.

156 B

Ao 1828 Ph. Bout

Een Gulden.
H. vr Schotborgh

Wij Johan Fredrik Waters Gravenhorst, Kapitein Adjudant belast met het Bestuur des Eilands Aruba en Klaas van Eekhout, Magistraat in het Collegie van het Vrede Gerecht op het Zelve Eiland.-

Bekennen dat voor ons Gecompareerd is Anna Catharina Kelly Wonende alhier.-

Te kennen Gevende uit de hand verkogt te hebben en bij dezen Wettig op te dragen en kwijt te Schelden aan en ten behoeve van Maria Francisca Thielen mede alhier Wonende.-

Den Opstal van Een Stroo hut met een Ramade staande op Vergunde gronden in het Westelijk District van de Oranje Stad alhier.-

Cedeerende

De Kapn Adjt belast met het Bestuur op Aruba
J. F. W. Gravenhorst

Ten Kantore der Ontvangst
Thielen

Cedeerende en Transporteerende de Comparante over Zulks aan Gemelde Maria Francisca Shielen al het Recht van Eigendom welke de Com= parante voor dato dezes op het voorz: stuk en Ramade heeft gehad, Zonder iets het Geringste daar aan te reserveeren, met belofte van den Koopster voorn: tegen allen en een iegelyk voor alle op = aanspraak deswegen te Zullen indemneeren en Schadeloos houden onder ver= band als naar Rechten.

Laatstelyk bekend de Comparante ter Zaake van dit Transport al wel voldaan en betaald te Zyn den Eersten met den laatsten penning ter waarde van Zes en dertig Guldens Ned.s Cour.t in Contante penningen

van

van den Koopster ontvangen, bevrydende dienhalven den Koopster voor alle naarmaningen.–

In teeken der Waarheid is deze door ons Kapitein Adjudant en Magistraat des Eilands Voornoemd en den Kolonialen Schryver Onderteekend op Aruba den 27.e Maart 1828.

J. F. D. Grovenhorn

K. Van Eekhout

T. Kennisse van Mij

P. H. Schultz
Kolon.l Schr.

Nummer Lyst van de te Aruba gepasseerde Koopbrieven & Hypotheken.

No. 1.	Koopbrief van een Stroohuis door Anna Cathalina Kielly aan Mr. F. en Tha[...]

157

N 30.

Aruba den 2e April 1828

Deze is strekkende om Uw HoogEd. Gestr. te verzoeken de noodige bevelen te geven tot het afzenden van Twee vlagge Lynen ten behoeve van het fort Zoutman op dit Eiland.

Ik heb de Eer te Zijn
De Kaps. Adjud. belast met het Bestuur van Aruba

J. F. W. Grevenhorst

Aan
Den HoogEdele Gestrenge Heer
Mr. J. J. Rammelman Elsevier
Directeur Adinterim van Curaçao
& Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

N° 62.

Ontvangen den 8e April 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 2e April 1828
Geregd. sub L° A
folio 4 Boek
N° 6.

N° 9.

Rec: 12 April 1828

159

Bonaire den 9e april 1828.

Ik neem de vryheid by deze Uw Hoogld Gestr kennis te geven, dat ik ingevolge autorisatie van den Boekhouder Controlleur per missive van den 31 Maart ll N° 50 & 61. aan Schipper Jean Gerbolino heb afgeleverd twee honderd vaten zout namelyk honderd voor rekening van J. Salas & honderd voor rekening van J de Sola & Zn te Curaçao.

Waarmede ik de eere heb my met achting te noemen.

Uw Hoogld Gestr
Dw Dienaar
De Kommandeur dezer eilande
Claas Schotborgh

Den Hoogld Gestr Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
dezer eilanden
&a &a &a

Bremen den 9 April 1823.

[illegible]

Curaçao

[illegible]

Bremen

[illegible]

No 63.

Ontvangen den 12e April 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 9 April 1828
geregd. Sub Lo B.
folio 10 boek
No 6.

Recd. 13 April 1828

161

No 10.

Bonaire den 10e April 1828

Ik achtte het van mynen pligt Uw HoogEdGestr.
by deze kennis te geven, dat onder de Slaven thans
eene ziekte heerscht, dewelke men de dandy koorts noemt
dat ik ten hoogste dertig oud & jong aan het mais
breken kan monsteren, zoo dat ik hierdoor in de
onmogelykheid gesteld wordt brandhout te doen kappen.

De meeste ingezetenen hebben ook deze koorts, het
is met de grootste moeite dat ik vyfthien van de
Hoornbeesten jagt het kunnen brengen, ten gevolge ik
hierdoor tevens verhinderd wordt kalkovens aantelegen

Voorts neem ik de vryheid Uw HoogEdGestr. te
verzoeken om te willen doen bevelen, dat aan my de op
den 14 february ll. aangevraagde ƒ 1000 toegezonden wordt
vermits de ingezetenen dewelke de kalkovens aan de
baay Jan Doran ingevolge myne kennisgeving van den
21 Maart ll. No 3. als nog niet betaald zyn, en my
dagelyks voor hun dagloon afloopen, zoo mede die

dewelke beentalen ter inscheping voor Curaçao heb,
„ben opgebragt. ——

Waarmede ik my met de meeste achting noeme

Uw Hoogl.d Gestr.
D.W. Dienaar
De Kommandeur deezer eilanden

Claas Schotborgh

Den Hoogl.d Gestr. Heere
M.r Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
dezer eilanden. —
&c. &c. &c.

~~No 64.~~

Ontvangen den 12e April 1828
van den commandeur des eilands Bo-
naire
dato 10e April 1828
Geregtr. Sub. L. B.
folio 10 ~~boek~~
~~No 6~~

Recd. 12 April 1828

163

No. 11.

— Bonaire den 11 april 1828. —
Savonds 9 uur. —

Daar ik op het ogenblik rapport van den 1e opzigter bekomen heb, (dewelke zich op de Rinkon bevindt om mais te breken) dat de Lands goleт Prinses Mariana onder het barkeren van de kalk aan de Baay Jan doran, derzelver voor en anker verlooren heeft; en tengevolge onder zyl gegaan is met een bomba & vyf negers aanboord, zoo kan ik niet af zyn, om van deze gelegenheid gebruik te maken Uw HoogEdGestr. hiervan kennis te geven met toezending van een kopy Rapport des 1e opzigter. — Wat de reden is, dat de voormelde Slaven zich aan boord hebben

bevonden

164

bevonden is my onbekent. —

Waarmede ik my met achting noeme

Uw Hoog Ed. Gestr.

D. W. Deunaar

De kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Den Hoog Ed. Gestr. Heer

Mr. Rammelman Elsevier

Directeur ad interim

dezer eilanden

&c. &c. &c. —

N° 65.

Ontvangen den 12e April 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 11 April 1828
Geregd. Sub L° B.
folio 13 boek
N° 6

165

Bonaire den 11 april 1828

Kopy

Volgens Rapport van een Negerm die by het kalk carkeeren was, zeggen dat de Lands Golet de roer verlooren heb en onder Zyl gegaan met 1 bomba & 5 negers aan boord en de Golet is om de zeyd gegaan der anker is ook aldaar gebleeven, dus kan ik niet na laten UwelEd. hiervan kennis te geven. & In haast

de Eerste opsichter
W. G. C. M. Neuman

7 uren Savonds
by de kaas

Voor Kopy Konform
De Kommandeur des eilands
Claas Schotborgh

Aan
Den welEd. Heer
C. Schotborgh
Kommandeur

166

Rec. d 13 April 1828

167

N° 12.

Bonaire den 12e April 1828.

Nader mij omtrent het aan Uw HoogEdGestr ingezonden rapport van gisteren geinformeerd te hebben, ben ik ontwaar geworden dat de lands golet niet bij het inscheepen van de kalk aan de baay Sandloran deszelven roer & anker verloren heeft, maar wel, bij het inscheepen van eenige brandhout aan de baay Jolo, welke laatste inscheeping buiten mijne voorkennis geschied is, alzoo mijn last was deze reyse kalk te scheepen, uithoofde ik geen genoegzaam voorraad van brandhout voorhanden had. — Ingevalle, als te hoopen is, dat gezegde golet te Curaçao binnen geloopen is, neem ik de vrijheid Uw HoogEd Gestr. te verzoeken mij de aan boord van dezelve zijnde 8 slaven met de eerste gelegenheid op te zenden, vermits dezelven door ziektens van de anderen alhier thans onmisbaar zijn. — Waarmede

Waarmede ik my met diepen eerbied noeme

Uw Hoogëd Gestr:
D.W. Dienaar
De Kommandeur deeser eilanden
Claas Schotborgh

Den Hoogëd Gestr. Heere
Mr. Rammelman
Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhorige eilanden.
&c. &c. &c. -

N° 66.

Ontvangen den 13 April 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 12 April 1828
Geregd Sub L^a B
folio 10 boek
N° 6.

Rec:d 14 April 1828

169

N° 13.

Bonaire den 12e april 1828
Nadenmiddags om 5 uren. –

Op het oogenblik bekom ik rapport dat de lands golet aan de west punt van dit eiland te regt gekomen is, en ingevolge zeggens van de bomba dewelke aan boord was, zal dezelve heden avond naar Curaçao vertrekken. Weshalve dus is deze strekkende om Uw Hooglo Gestr hiervan kennis te geven, met byvoeging daarby dat dezelve ingevolge opgaaf ongeveer 800 schepels kalk aan boord heeft, en dat de Heeren dewelke aan boord waren alle behouden zyn aangekomen. –

Ik heb de eer my met achting te noemen.

Uw Hooglo Gestr
D.W. Deenaar
de Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Den Hooglo Gestr Heere
Mr. Rammelman
Elsevier
Directeur ad interim van
Curaçao onderhoorige eilanden
H. H. L. L.

Nº 62

Ontvangen den 16e April 1828
van den commandeur des Eiland
Bonaire
dato 12 April 1828
gereg.d Sub L.a B
folio 10 boek
no 6.

Rec. 25 April 1828

191

Aruba den 17e April 1828

Zie antwoord

Nº 31

Gelezen hebbende het extract uit eene door Zyne Excellentie den Gouverneur generaal der Nederlandsche West-indische kolonien gegevene adstructive memorie ~~dd~~ 29 Maart ll, onder uw hoog Edele Gestr missive van den 8ste April ll Nº 6 aan het bestuur dezes eilands gerigt, inhoudende dezelve memorie dat het Stelsel van belasting & de verordeningen omtrent den handel op het eiland Curaçao, dit eiland op geenerlei wyze aangaan & dat alzoo de vroegere verordeningen betreffende dit eiland onveranderd blyven: —

Daarop herlezen eene missive

Aan
den Hoog Edelen Gestr Heere
Mr P. J. Rammelman Elsevier
directeur ad-interim over de
kolonie Curaçao, bonaire
& Aruba &c &c &c

van den heer ontvanger van het
gemeente bestuur des eilands
Curaçao gedagteekend den 5^en^
April ll N° 8 geleidende eene
lijst van vaartuigen tot deze
haven behoorende waarvan de
eigenaars op dit eiland geves-
tigd zijn, & naar inhoud dier
missive tien maanden tonnen
geld over dit loopende jaar
aan de gemeente kas op Curaçao
zouden verschuldigd zijn; met
verzoek aan mij, om de invor-
-dering dier belasting te bewerk-
-stelligen & de penningen daar-
uit voortvloeijende met de eerste
veilige gelegenheid aan den boven
-gemelden heer ontvanger over te
zenden. —
In aanmerking nemende dat
het bestuur dezes eilands geenzints
bevoegd is, om, buiten uitdruk-
kelijke bevelen van het hooger
bestuur eenige andere belastin-
gen van ingezetenen dezes eilands
af te vorderen, dan alleen die welke
zijn vastgesteld bij de bestaande
re

reglementen & bepalingen betreffende
dit eiland; welke reglementen &
bepalingen, naar inhoud der vo-
ren gemelde memorie, door
de nieuwe verordeningen welke
op Curaçao hebben plaats gehad
in geenen deele zijn veranderd
geworden; zoo is het dat ik
eerbiediglijk de vrijheid neem
de noodige inlichting op dit
punt van Uw hoog edel gestr.
te verzoeken, & hoog dezelfs
voorschriften dienaangaande
zal afwachten ten einde te
kunnen voldoen aan den inhoud
der vorenaangehaalde missive
van den heere ontvanger van
het gemeente bestuur des eilands
Curaçao. —
Ik heb de eer met verschuldig
-den eerbied te zijn
de kapitein belast met
het bestuur van Aruba
J. J. W. Gravenhorst

No. 68.

ontvangen den 25e April 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 17e April 1828

gereg.d Sub Lo. A
folio 4 Boek
No. 6

Rec 25 April 1828

173

No. 32

Aruba den 18e April 1828.

Zie brief aan d... B. C.
... ...

Bij dezen neem ik de Vryheid UWelHoogEd. Gestrenge te verzoeken om de Noodige Orders te willen Uitvaardigen tot de Afzending van de benoodigde Azijn en Genever voor drie maanden Randsoenen ten behoeve van het Militair Detachement alhier, en zulks zoo mogelyk met eerst voorko,mende Scheepsgelegendheid naar her,waarts, vermits van beide Artikelen niets voorhanden is.–

Ik heb de Eer met verschuldigden eerbied te zyn.–

De Kapn. belast met het Bestuur
van Aruba.

J. J. W. Gravenhorst

Aan
Den WelEdGeb. Gestr. Heer
Mr. I. J. Rammelman Elsevier
Directeur Adintr. van Curaçao
en Onderhoorige Eilanden Bonaire
en Aruba &c. &c. &c.

174

Nº 69.
ontvangen den 25 April 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 18 April 1828
geregd. Sub Lt. A
folio 4 boek
Nº 6.

Rec: d 25 April 1828 | 175

Nº 33. Aruba den 18 April 1828.

Zal antwoord

Ik heb de Eer UWe Hoog Edel Gestreng
ge hiernevens ter bekrachtiging toe
te zenden, de door mij met de Leveran,
ciers aangegane Contracten voor de Leve,
ring van Kalk ten behoeve der Ves,
ting werken op het Eiland Curacao; -
Deze Contracten heb ik niet eerder
kunnen doen opmaken, door mangel
aan de daartoe vereischte Zegels, welke
ik niet vóór den 30 Maart ll: ontvangen
heb.
Met verschuldigde Eerbied heb ik
de Eer te zijn

De Kapn. belast met het bestuur
van Aruba
J. F. W. Gravenhorst

Den HoogEdele Gestrenge Heer
Mr. J. J. Rammelman Elzevier.
Directeur ad Intm. van Curacao
& onderh: Eilanden Bonaire & Aruba
&c &c &c.-

176

N° 70.

ontvangen den 28e April 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 18e April 1828
geregd. Sub L.a A
folio 5 Boek
N° 6.

Rec: d. 28 April 1828

177

Aruba den 23e April 1828

Hoog Edele Gestrenge Heer!

Erkennende den Ontfangst van uw Hoog Edele Gestrengen Geëerbiedigde dispositie in dato 14 april 1828, houdende bepaling ingevolge de bevoegdheid door het Hoger Gouvernement aan uw Hoog Ed: Gestr: verleend, dat aan my uit de Kas des Eilands Aruba ten lasten der vermoedelyke Goudmyn moet worden uitbetaald, de overige twee derdens der Waarde van de Hoeveelheid Goud door my opgedolven en in 1825 aan het Gouvernement afgegeven en waarvan, be,,reeds aan my een derde der waarde is uytbetaald en de zulks als belooning voor betoonde gehoorzaamheid aan het Opperg: Mag: dezer Eilanden.

Zoo acht ik het van mynen plicht uw H: Ed: Gestrenge als representeerende het Hoger Gouvernement waaronder deze Eilanden sorteeren voor deze, in mynen tegenwoordige toestand, belangryke gunst, myne Hartelyke dank te betuigen En neem tevens eerbiedig de vryheid uw Hoog Ed: Gestrenge te Sollicitteeren, om namens my, aan het Hoger Gouvernement stellig te verzekeren dat deze Edelmoedige handelwyze ten mynen opzichten,

myne

178

myne Gehoorzaamheid aan het Gouvernement te Veelen en myne Verkleefdheid aan hetzelve, zo zulks mooglyk zy, meer en meer zal Versterken en ik Vleid hoop my de Goedheid en het Vertrouwen van het Gouvernement in allen opzichten te zullen Waardig gedragen.

Lieve my in UweHoogEdGestrenge's aandenken te hebben aanbevolen, en in het Vertrouwen dat UweHoogEdGestr. myne Vrypostigheid en dehen niet zal ten kwade Duiden, heb ik met alle Eerbied de Eer my te noemen

HoogEdele Gestrenge Heer
UweHoogEd: Gest: Ond: Dienaar
Jan Hend. Jos. fd. Eman

Aan
Den HoogEdele Gestrenge Heer
Mr. J. J. Rammelman Elsevier
Directeur Adjunt van Curaçao
& onderhoorige Eilanden, &c. &c. &c.

No. 71.
Ontvangen den 28e April 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 23e April 1828
geregd. Sub Lra. A
folio 5 boek
No. 6.

179

No. 14.

Dato 29 April
Bekomen

Bonaire den 28 April 1828

Daar er maar ten hoogsts twee weeken randsoen van mais voor de slaven voorhanden is, en ik met inzamelen van de nieuwe mais niet klaar ben, neem ik de vryheid hierin te sluiten aanvraag en dupplo voor Vyfhonderd schepels mais, zoo mede twintig gallons Rum. —

Ik heb de eer met achting my te noemen

Uw Hoog Edel Gestr.
DW Dienaar
de Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Den Hoog Edel Gestr. Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim van Curaçao en onderhorige eilanden.
&c. &c. &c.

No 7.

Ontvangen den 23 April 1828
van den commandant der [illegible]
[illegible]
[illegible] 28 April 1828
[illegible]
[illegible]

No 72.

Ontvangen den 29 April 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
date 28 April 1828
Geregd. Sub. L. B.
folio 10 boek
No 6.

181

Aanvraag

voor de onderstaande benoodigheden ten behoeve dit eiland. —

Vyfhonderd schepels mais. —
Twintig gallons rum. —

Bonaire den 28 april 1828
De kommandeur deezes eilands
Claas Schotborgh

182

Aanvraag

voor de onderstaande benoodigheden ten behoeve dit eiland

Vyfhonderd Schepels mais

Twintig gallons rum. —

Bonaire den 28 april 1828. —

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

N° 15

183

Bonaire den 28 April 1828

Ik neem de vryheid Uw Hoog Ed Gestr by deze kennis te geven dat naar alle waarschyn„lykheid ik heden over achtte dagen met in„zamelen van het zout aan de oude pan zal begennen, en tot welk einde ik hoogst noodeg heb de zedert lang aangevraagde Schu[illegible] alzoo ik geen een enkeld voorhanden heb, zowoch de vontje potten ten behoewe de Haven

Ik heb de eer met achting te zyn

Uw Hoog Ed Gestr

D. Dienaar

de Kommandr. deeser eilands

Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heere
Mr Rammelm. Elsevier
Directeur adenterim
van Curacao &
onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

N° 73.

Ontva[illegible] 29 April 1828

van d[illegible]mandeur des Eilands

Bonaire

d[illegible]8 April 1828

Geregd Sub L B.

folio 10 boek

N° 6.

Brieven van
Bonaire & Aruba
over
Mei 1828
N° 74 t/m N° 86.

ontv 5 Mei

185

N° 16.

Bonaire den 2 Mei 1828.

Onder geleide dezes neem ik de vryheid aan Uw Hoog Ed Gestr: te doen toekomen een aanvraag in duplo, door den Chirurgyn alhier my in handen gesteld, voor benoodigde Medicamenten &c. ten behoeve de lands slaven. —

Ik heb de eer my met achting te noemen. —

Uw Hoog Ed Gestr
D W Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heere
Mr. Rammelm: Elsevier
Directeur adint.
van Curaçao en onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

186

N° 74.

Ontvangen den 5 Mei 1828
van den commandeur des Eelands
Bonaire
dato 2e Mei 1828
Geregd. Sub Lo B.
folio 16 boek
No 6

187

Notitie voor de benodigde Medecamenten voor Lands Ambtenaars en slaven.

Benamingen der Medecamenten	Pinten	Pond	oncen
Acid Sulphuricum	"	"	2
Amonia Liquida	"	2	"
Azyn	18	"	"
Aqua Cinnamomi	"	1	"
Araroet	"	12	"
Bals Copaiva	"	1	"
— Arcai	"	1	"
— Opodeld	"	1	"
Brande wyn	4	"	"
Brand oly	60	"	"
Cort Peric in Pulver	"	1	"
— — Grof:	"	1	"
Cancro Lapidis	"	"	3
Coral rubri	"	"	3
Cremortart	"	1	"
Cort Cinnamomi	"	"	2
Drup of Suc Liquiritia	"	1	"
Empl: merc:	"	"	8
— diapalma	"	"	8
— Diachl Cum Gumm:	"	"	6
— Divins rubri	"	1	"
— Vesicator	"	"	8
— Labdano	"	1	"
Elix Propietat	"	"	8
Empl oxycroc	"	"	8
Ferrum Pulverat	"	"	3
Flor Cammomill	"	2	"
— Sambuc:	"	4	"
— Althea	"	4	"
Genever	6	"	"
Gerst of Gort	"	50	"
Jalappa	"	"	6
Liq anod min Hofm:	"	"	8
Linne tot verbanden en pleisters	"	"	"
Grofste voor Seroene	"	"	"
Manna Communi	"	2	"
Magnesia alba	"	"	3
Murias amonia	"	1	"
Mel Communi	"	5	"
Nitras Potasa	"	1	"
Oli olivarum	2	"	"
— Amandula	"	"	6

Vervolg van 't Notta der Medicamenten

Benamingen der Medicamenten	Pint	Pond	once
Oli Lini	4	"	"
Oxemel Squilliticum	"	2	"
Oli foniculi	"	"	1
Pulv: Rad Angelica	"	"	2
— Arabic: Gummi	"	1	"
— Cort Cinnamomi	"	"	4
— Rad althea	"	1	"
Rhabarber in Pulv:	"	"	8
Rum	6	"	"
Roode wyn	50	"	"
Rad Calamus in Pulv:	"	"	4
Sulphas alumen	"	"	3
Sal mirab: Glauberi	"	2	"
Sapo albus	"	1	"
Senne folia	"	1	"
Scammonium	"	"	1
Spirt Nitro dulcis	"	"	4
Spir Therebenthina			
Semen anisi			
Specier Pectoral			
Spir Cochlearia			
Tinc asafetida			
Ungt Althea			
— Emoliens			
— Alb: Camphorat			
Vinum Opu aromat			
Witte Zuiker			
Zoete wyn			

12 Boeken Schryf papier
12 id. 1 Pooy No 4to
6 - - - Lofsleder
1 Bosf - - Schaagt
6 Nesten doosjes
6 Nesten kleine flesjes
1 Pennemes

Bonaire den 30st April 1825

J: L: M. Van Strack
Chirurgijn

189

Bonaire den 2^e Mei 1828.

N.° 17

Ik breng by deze ter kennis van Uw Hoogld Gestr: dat ik tegens kontante betaling verkocht heb de volgende beestialen. – te weten. –

1 Ezel	....	ƒ 20.–
33. Kabriten	...... a ƒ 4. 67.	154. 11
		ƒ 174. 11. —

Waarmede ik my met achting noeme
Uw Hoogld Gestr
D.W. Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogld Gestr Heer
Mr Rammelm: Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao cum onderhoorige
eilanden &c &c &c

N° 75.

Ontvangen den 3 Mei 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire.
dato 2 Mei 1828.
geregd sub Lr B.
folio 10 boek
N° 6

---

ontv. 5 Mei

191

N° 18.

Bonaire den 2 Mei 1828.

Deze is strekkende om Uw Hoog Ed Gestr. kennis te geven dat de lands golet afkomt geladen met brandhout. —

Ik heb de eer met achting mij te noemen

Uw Hoog Ed Gestr.
D W Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adent.
van Curacao onderhoorige
eilanden. —

H. H. H.

192

No 16.

Bonaire den 2 Mei 1838.

[illegible] Uw Hoog Edel Gestr. te [illegible] dat de [illegible] gehaald [illegible] den 1 deezer Maand. —

Met de meeste achting heb ik de eer te zijn

Uw Hoog Edel Gestr.
D. W. Dienaar
De Kommandant van Bonaire
van Schottborgh

Den Hoog Edel Gestr. Heer
Mr. [illegible]
[illegible]
van Curaçao en Onderhoorig-
heden

[illegible]

N° 76.

Ontvangen den 5 Mei 1828
van den Commandeur des eilands
Bonaire
dato 2 Mei 1828

Geregd. Sub Lo B.
folio 10 boek
N° 6.

Rec. d. 8 Mey 1828

193

N° 34

Aruba den 2e Mei 1828

Onderscheidene malen klagten
ingekomen zijnde tegen de persoon
José El Carmen Ruis /: inboorling, zoo
ik vernomen heb alhier, als prijsmeester
in dienst geweest van de Republiek
Columbia: / Zoo is het dat het Collegie
van het Vrede Geregt in deszelfs zitting
van den 16e April ll. het besluit geno,
„men heeft om tot handhaving van rust
„en goede orde in deze gemeente den gemel,
„den José El Carmen Ruis een langer ver,
„blijf in deze kolonie te ontzeggen en aante,
„kondigen om binnen de veertien dagen
dit eiland te verlaten.-

Sedert dien tijd geene gelegenheid
zich voor de overkust hebbende opge,
„daan, zoo ben ik op heden overgegaan
tot het afgeven van een paspoort
aan de meergemelde José El Carmen Ruis
om naar Curaçao te vertrekken met
de Ned. Bark Paket van Jan Thielen
Schipper Corns. Lufle, het geen ik

de

de eer heb ter kennisse van Uw Hoog
Edel Gestrenge te brengen. –

Met verschuldigde Respect heb ik
de eer te zijn. –

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba.

J. F. W. Graevenhorst

Aan

Den Hoog Edele Gestrenge Heer
Mr. J. J. Rammelman Elsevier
Directeur Adinterim van Curaçao
& Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba

&c. &c. &c.

N° 77.
ontvangen den 8e May 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 2e May 1828
geregd. - Lab L. A
folio 5 Bak
No 6.

Rec d 10 Mey 1828

195

N° 19 Bonaire den 9 Mei 1828.

Ik breng by deze ter kennis van Uw Hoogl. Gestr: dat ik verledene dengsdag geeindegd heb mais in te zamelen, en wel 2908 zakken waarvan ik tien heb doen dorsten en bevonden dat dezelve 3 schepels schoon mais hebben opgeleverd, zoo dat volgens deze berekening ~~maar~~ te zamen zullen opleveren 872 schepels. —

Met leedwezen moet ik Uw Hoogl. Gestr melden dat de mais veel schaden geleden heeft van de wurmen, meer dan twee derde is hierdoor vernield. —

Voorts neem ik de vryheid Uw Hoogl. Gestr autorisatie te verzoeken, om zoo dra ik met de zout pan geeindegd heb, aan de boven district een stuk grond met de Haven te doen openmaken en omheinen, ten einde dit jaar in dezelve te planten, alzoo de landstuin aan de Rinkon door zestien jaren langduurig planten in dezelve geheel vermagerd is en voor twee @ drie jaren niet in orde gebragt kan worden. — De Haven heb ik deze week besig gehouden om mais stokken

te kappen & by een te zamelen voor de tamme beesten
in den droogen tyd. dagelyks vallen meer & meer
slaven in, met de zoogenoemde dandy koorts,
zoo dat ik hierdoor in de onmogelykheid gesteld
ben brandhout te doen kappen.

De vrye leeden hebben zich by my vervoegd en
gevraagd of ik voor hun werk had, maar geen
geld hebbende om hun, ja zelf oude schuld te
betalen, heb ik hun niet kunnen engageeren. —

Waarmede ik my met achting noeme

Uw HoogEdGestr.

DW Dienaar

De kommandeur dezes eilands

Klaas Schotborgh

Den HoogEdGestr. Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhoorige
eelanden
&c. &c. &c. -

No 78.

Ontvangen den 10 Mei 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 9 Mei 1828
Geregt. Sub L. B.
folio 10 boek
No 6.

Recd 19 May 1828

197

No 20.

Bonaire den 16 meis 1828.

Ik neem de vryheid Uw HoogEdGestr
by deze kennis te geven dat ik aan Schipper
L. Larot voerende de Fransche Bark Charles
verkocht heb, tien stuks ezels tegens twintig
gulden het stuk. –

Waarmede ik my met achting noeme
Uw HoogEdGestr
DWDienaar
De kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adenterim
van Curaçao en der hoorige eilanden
&c. &c. &c. –

198

No 79.

ontvangen den 19 Mei 1828
van den commandeur des Eilands Bo-
-naire
dato 16 Mei 1828
Gereg. Sub L B.
folio 10 boek
No 6

Rec. d 19 Mey 1828

199

No 21.

Bonaire den 17 mei 1828.

Ik neem de vryheid Uw Hoog Ed Gestr
by deze kennis te geven dat ik op heden ten
gevolg van Uw Hoog Ed Gestr bekomene verlof om
my naar Curaçao te begeven, het kommando of
bestuur van dit eiland aan den 1e Opregter alhier
heb opgedragen. —

Waarmede ik met achting my noeme

Uw Hoog Ed Gestr
Dw Dienaar
De Kommandeur deezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhoorige
eilanden

No. 70.

Ontvangen den 19 Mey 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 17 Mei 1828
Gereg.de sub Lo B.
folio 10 boek
No 6

No 35 Rec.d 21 Mey 1828 201

Aruba den 8ste Mei 1828.

Deze is strekkende om ter kennisse van
Uwe Hoog Edele Gestrenge te brengen dat er
op heden door my zyn afgegeven twee Assignatien groot te zamen ƒ 488, 84. ten lasten de Heeren
Administrateurs van het Garnisoen op Curaçao
voor uitbetaalde soldyën aan het Militair
Detachement alhier, over de Maanden
Maart en April ll.; dewelke gelyktydig met
deze zelven worden verzonden aan den Heer
Ontvanger by het Hoofd-Bestuur aan wiens
Order dezelve zyn gesteld.

Ik heb de Eer te zyn
De Kap.n Kommand.t van Aruba.
J. F. W. Gravenhorst

Aan den Hoog Edele Gestrenge Heer
Directeur van Curaçao en onderhoorige
Eilanden Bonaire en Aruba.
&c &c &c

[illegible]

No. 81.
ontvangen den 21 Mey 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 8e Mey 1828
geregd. Sub Lr A
folio 5 Boek
No. 6.

No. 36. Rec. d. 21 Mey 1828

203

Aruba den 8ste Mei 1828

Ik heb de eer UWelHoog Edel Ge,
strenge hiernevens te doen toekomen
het Duplum van het Journaal mijner
Ambts Verrigtingen, kopij Notulen
van het Vrede Geregt met de bijlagen,
alles over het afgeloopene Kwartaal
dezes jaars.-

Ik heb de Eer met eerbied te zijn
De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edel Gestr: Heer
Directeur adinterim van Curaçao
en Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba
&ca &c &c

No. 82.

ontvangen den 24 Mei 1828

van [illegible]

dd 8 Mei 1828

[illegible]

folio 23 Boek

No 6

N:o 82.
ontvangen den 21 Mey 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 8e Mey 1828.
geregd. Sub L:a A
folio 5 Boek
N:o 6.

205

Rec. d. 21 May 1828

N:o 37.

Aruba den 10e Mei 1828

Deze is strekkende om ter kennisse van Uw hoog Edel Gestr. te brengen, dat er, sedert den 23 April ll tot met heden, eene hoeveelheid van twee honderd een & vijftig wigtjes goud uit de goudplaatzen dezes eilands, is ingezameld.—

Ik heb de eer te zijn
de kapitein belast met het bestuur dezes eilands.

J. F. W. Gravenhorst

Aan
den Hoog Edel. Gestr. Heere
directeur ad interim van Curaçao
Bonaire & Aruba &c &c &c

206

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

No. 83.
ontvangen den 21e Mey 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 10e Mey 1828
geregd Sub Do A
folio 5 Boek
No 6.

Rec'd 21
May 1828

Aruba den 17en Mei 1828

207

No. 38.

Ik vind my in de dringendste noodzakelykheid uw hoog Edel Gestr nogmaals onder het oog te brengen de verlegenheid waarin ik reeds eenige maanden verkeer, om de noodige middelen ter af:betaling van vorderingen tegen het Gouvernement. –

Uw hoog Edel Gestr dispositie van den 11e Maart ll No. 3 waarbij eene Subsidie van zes duizend gul:dens voor de kas dezes eilands is bepaald, heeft, alhoewel er sedert dat tydstip ruim twee maanden verloopen zijn, als nog geen gevolg gehad. –

De daggelden der werklieden enz: aan de goudmijn zijn sedert den 3e Jan: j ll niet betaald & het is met de groot:ste moeite dat ik het noo:dige brood voor het garnisoen

208

alhier geleverd krijg.–

De rekening & verantwoording van den ontvanger welke met deze gelegenheid aan Uw hoog Edel Gestrengheid overgezonden, zal de levendigste afschildering van den ellendigen staat der koloniale kas alhier aanbieden.–

Ik vlei mij derhalve met de hoop dat Uw hoog Edel Gestr., de verwarring welke, uit de onda-nige omstandigheden, vooral met betrekking tot de werkzaamheden aan de goudmijn, noodwendig moet voortvloeijen, zal inzien en eindelijk daarin goedgunstiglijk zal willen voorzien.–

Ik acht het noodzakelijk hierbij nog aanteemerken dat de voorgenoemde Subsidie, thans, op verre na, niet toereikend wezen zal ter dekking der reeds vervallene pretentien.–

Ik heb de eer

Ik heb de eer met eerbied te zijn

de kapitein belast met het bestuur de eiland Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan
den Hoog Edelen Gestr. Heere
directeur ad-interim van Curaçao
Bonaire & Aruba
&c &c &c

No. 86.
ontvangen den 21 Mey 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 17 Mey 1828.
geregd. Sub D A
folio 5 Boek
No. 6.

Rec. d 21 Mey 1828

209.

No. 39

Aruba den 17e Mei 1828.

Bij deze heb ik het genoegen aan Uw hoog Edel Gestr. intezenden, de volgende stukken. - te weten:

1e. Een Naamlijst der Ambtenaren te Aruba
2e. Een Staat van Beestialen
3e. Een Staat van de Magazijnen
4e. Rekening & Verantwoording van den Ontvanger met de bijlagen tot dezelve
5e. Afzonderlijke Lijsten van aangekomen & vertrokken passagiers & Vaartuigen
6e. Register van Geborenen & Gestorvenen
7e. Lijst der blanke personen te Aruba overleden
8e. Rekening & Verantwoording van de Armen Kas.
9e. Verantwoording van het Vivres Magazijn

Ik heb de eer met eerbied te zijn

De Kapn. Belast met het Bestuur des Eilands Aruba

J. H. W. Graevenhorst

Aan
Den Hoog Edel Gestrenge Heer
Directeur ad interim van Curaçao
& onderhorige Eilanden Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

N° 85

Ontvangen den 21 Mey 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 17 Mey 1828
geregt. Sub L° A
folio 5 boek
N° 6.

Rec.d 26 Mey 1828

211

N° 22.

Bonaire den 21 mei 1828.

Ter voldoening aan Uw Hoogl. Ed. Gestr. aanschryving gedagteekend den 9^e^ dezer N° 10. heb ik de eer Uw Hoogl. Ed. Gestr. te berigten, dat ik aan boord de Nedl. goelet Gouverneur Cantzlaar gevoerd door Schipper P. L. de Haseth gescheept heb, 500 vaten zout, en waarvoor ik recu in triplo van den voorm^d^ Schipper heb genomen, en naar luid Uw Hoogl. Ed. Gestr. voorm^d^ geeerde aanschryving daarna my heb gedragen.

Waarmede ik my met achting noeme

Uw Hoogl. Ed. Gestr.
DW Dienaar

De 1^e^ Opregter het kommando deses eilands voerende. —

C. Neüman

Den Hoogl. Ed. Gestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim van
Curaçao c onderhoorige
eilanden
&c. &c. &c.

212.

~~no~~ 86.

ontvangen den 26e Mei 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 21 Mei 1828
Geregd. Sub L. B.
folio 10 boek
~~no~~ 6

Brieven van
Bonaire & Aruba
in Junij 1828
N. 87 t/m N. 107

213

N.o 40. Rec. d 2 juny 1828 Aruba den 30.e Mei 1828.

Fiat

Deze is strekkende ten geleide van myne Aanvraag van heden onder N.o 3.

De Kapitein belast met
het Bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan
Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Mr. I. I. Rammelman Elzevier
Directeur a.i. Int.n van Curacao
en onderhorige Eilanden Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

No. 87

ontvangen den 12e Juny 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 30e Mey 1828
Gereg.d Sub Lr. A
folio 5 boek
No. 6

No. 3

Aanvraag
voor
Aruba.

Een Nederlandsche Zeskleur Vlag
ten dienste van het Fort Zoutman
alhier.

Aruba den 30e Mei 1828.

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba.

J. F. C. Graevenhorst

Rec. d. 6 Juny

216

N:o 23. 1828

Bonaire den 5 Juny 1828

Ik neem de vryheid by deze Uw Hoog Ed.
Gestr: kennis te geven dat door eene onverwachte
regen de oude zoutpan vol water is geraakt en
dat al het zout gesmolten is. — de hoeveelheid zout
dat men uit deze pan geramelt hebben, kan men
ongeveer op Vyftien honderd vaten taxeren. —
Dan daar het zout als nog niet aan de hoopen
getransporteerd is, heb ik de Haven bezig gehou-
-den om zulks te doen, terwyl ik vermeen dat
men daarmede aanstaande Zaterdag klaar zullen
komen. Waarmede ik my met diepen eerbied
noeme. — Uw Hoog Ed Gestr

Dw Dienaar

De 1e opzegter het kommando
voerende

C. M. Neüman

Den Hoog Ed Gestr Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhoorige
eilanden. —
&c. &c. &c. —

No. 3

[illegible] den 3 July 1828

[illegible]

No. 88
ontvangen den 6 Juny 1828
van den commandeur des eilands Bo-
naire.
dato 5. Juny 1828
Geregd. Sub Lo. B.
folio 10 Boek
No. 6

218

No. 41. Rec. d. 11 Juny 1828 Aruba den 4e. Junij 1828.

[illegible] informeren hoe veel [illegible] [illegible] [illegible] medegenomen
[illegible] [illegible] [illegible] A.C.

De Heer J. Schonewolff, Ingezeten dezes Eilands, voornemens zynde zich naar Curaçao te begeven, heeft aangeboden aan het Bestuur alhier, tegens eene Adsignatie op het Hoofd-Bestuur te Curaçao, eene somma van Zes duizend Guldens, aftegeven;

Daarop in aanmerking genomen hebbende Uw Hoog Ed. Gestrengens dispositie van den 21. Meij ll. No. 15. waarbij eene Somma van Tien Duizend Guldens tot Subsidie van de Kas dezes Eilands is geordonneerd, maar waarvan echter als nog niets is ontvangen;

Gelet op eene Missive van den 16 Junij laatstleden Jaars van Zyne Excellentie den geweezene Gouverneur dezer Eilanden onder No. 49 waar bij aan het Bestuur dezes Eilands de bevoegdheid is toegekend om voor de te kort komende gelden, tot nader Order Wissels (zonder eenig verlies) op het Gouvernement te Curaçao aftegeven;

Zoo heb ik daar het uiterste gebrek aan geld alhier heerscht, van het vriendelyk aanbod van den Heer Schonewolff voormeld, gebruik gemaakt en dierhalven een Som van Zes Duizend Guldens, ten behoeve van de Kas dezes Eilands ontvangen, waarvoor ik de Vryheid nemen zal, by het vertrek

van

van den meergenoemden Heer naar Curaçao
eene Wissel voor eene gelyke Somma van
ƒ6000:—: op Uw HoogEd: Gestrenge af te
geven, waardoor het uitbetalen der gemelde
geordonneerde Subsidie van de kas alhier
merklyk gefaciliteerd en voor Zeegevaren be-
vryd wordt.

In het Vertrouwen dat UwHoogEd: Gestren-
ge myne Handeling in dezen Zal goed-
keuren heb ik de eer met Hoogachting
te zyn

De Kapn. belast met he Bestuur
des Eilands Aruba.

J. F. W. Graavenhorst.

Aan
Den HoogEdele Gestrengen Heer
Directeur ad Intm. van Curaçao
& onderhorige Eilanden Bonaire & Aruba. —
&c &c &c

N° 89
ontvangen den 11 Juny 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 6 Juny 1828
geregd. Sub Lt A
folio 5 boek
N° 6.

N° 24. Rec: d. 16 Juny 1828 220

Bonaire den 9e Juny 1828.

Ik heb de eer UwHoogEdGestr by deze kennis te geven dat ik heden alhier gearriveerd ben, en het Kommando van den Lt. Opsegter overgenomen na vooraf alles in de beste orde bevonden te hebben. —

Waarmede ik my met achting noeme

UwHoogEdGestrengen
DWDienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curacao zonderhorige
eilanden
&a. = &a. = &a.

No. 90.

Ontvangen den 16 Juny 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 9 Juny 1828
Geregd. Sub Lr. B.
folio 10 boek
No. 6.

Rec: d 16 Juny 1828

222

No. 25

Bonaire den 9 Juny 1828. —

Ik neem de vryheid by deze te accuseren de ontvangst van Uw Hoog Ed Gestr. zeer gelerde aan„ „schryvingen in dato 14. 19. & 29 mei ll onder No. 11. 12. & 13 aan dewelke ik bereids gedeeltelyk heb voldaan en trachtende zal zulks verders te doen, op dat de te ondernemene proeven om op dit eiland drink water te bekomen, met een goeden uitslag moge bekroond worden. —

My voorts in Uwe Hoog Ed Gestr protextie aanbevelende heb ik de eer met alle achting te zyn. —

Uw Hoog Ed Gestrengen
D.W. Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curacao onderhorige
eilanden
&c. &c. &c.

N° 91

Ontvangen den 16 Juny 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 9 Juny 1828
Gereg. Sub L. B.
folio 10 boek
N° 6.

Rec: d. 16 Juny 1828

224

N° 26.

Bonaire den 14 Juny 1828.

Deze geleid eene aanvraag in duplo voor diverse benoodigheidens ten behoeven dit eeland
Ik heb de eer met achting te zyn
UweHoogEd Gestrengen
DwDienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HooglEd Gestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao en onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

N° 92

Ontvangen den 16 Juny 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 14 Juny 1828
geregd. Sub L. B.
folio 10 boek
N° 6.

226.

Aanvraag

Voor diverse benoodigheden ten behoeve dit eiland

Twee duizend zes honderd ellen osnabrugelinnen
Twaalf paren Galyvaten. ——

Bonaire den 14 Juny 1828
De Kommandeur deze eilands

Claas Schotborgh

Aanvraag

Voor diverse benoodigheden tent behoeve dit eiland

Twee duizend zes honderd ellen osnabrugelinnen

Twaalf paaren Galgjaten. —

Bonaire den 14 Juny 1828

De Kommandeur dezes eiland

Claas Schotborgh

Rec. d 16 Juny 1828

228

N° 27

Bonaire den 14 Juny 1828.

Onder geleide deses neem ik de vryheid aan Uw HoogEdGestr toetesenden de verantwoording Stukken over het 1e Kwartaal d. J. naar luid myner instructie. —

Ik heb de eer met achting te zyn

Uw HoogEdGestrengen

DW Dienaar

De kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao zonderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 93.
Ontvangen den 16. Juny 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 14 Juny 1828
Gereg.d Sub L.a B.
folio 10 boek
No. 6.

No. 28. Rec. d. 16 Juny 1828 230

Bonaire den 14 Juny 1828

Ik heb de eer Uwe HoogEdGestr. by deze kennis te geven dat de Lands golet afkomt geladen met kalk & brandhout, benevens 6 hoornbeesten en 25 kabrieten voor rekening van J. H. Henricus en Co. Luckert te Curaçao ingevolge autorisatie van den boekhouder Controlleur.—

Voorts zend ik hiermede de volgende Slaven af. namelyk

de Negers Phelip Albertus Wanga, en Bastian van Stentha beide Invaliedes, de eerste krankzinning en de laatste met eene aanstekende ziekte aan het been, ten einde te beproeven of die ongelukkigen heelbaar kunnen worden.—

de Slavin Esperansa met haar kind Maria Louisa benevens de Jonge Alexander van Anna Maria Goelve ingevolge Uw HoogEdGestr. mondelinge

231

order. Waarmede ik my met achting noeme

Uw Hoog Ed Gestrengen

D.W. Dienaar

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

P.S. in stede van 6 hoornbeesten zyn er maar 5 gescheept, alzoo een daarvan by het inschepen aan den paal omgekomen is. –

Den Hoog Ed Gestr Heere

Mr Rammelman Elsevier

Directeur ad interim

van Curaçao en onderhoorige

eilanden. –

&c. &c. &c.

No. 96
ontvangen den 16 Juny 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 14 Juny 1828
geregd. sub Lo. B.
folio 10 boek
No. 6

232

Recd. 16 Juny 1828 Aruba den 9n Juny 1828

Zie antwoord

No. 42

Ik heb de eer ter kennisse van Uw Hoog Edel Gestr. te brengen dat er sedert den 18n Mei j.l. tot en met den 7n dezer eene hoeveelheid van twee honderd zeven en negentig wigtjes goud, uit de noord-oostelijke goudplaatzen dezes eilands, is ingezameld; als mede dat ik, op gisteren, de functien van den heer ingenieur der mijnen, dewelke ik, op last van het Gouvernement, gedurende de afwezigheid van dien heer, heb uitgeoefend, aan zijnt heb overgedragen.–

Het onder mijne directie inge za

aan

Den Hoog Edel Gestr. Heer
directeur ad-interim van Curaçao
Bonaire en Aruba &c &c &c

zamelde goud, beloopende te
zamen op eene hoeveelheid van
vijf honderd acht & veertig wigtjes,
heb ik verzegeld & in de reserve
kas gedeponeerd, in afwachting
van UWe hoog Edel Gestr. beve
len. — De Kap. belast met het
bestuur des eilands Aruba

J. F. W. Gravenhorst

233

N° 95
ontvangen den 16e Juny 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 9 Juny 1828.
Geregd. sub L. A
folio 5 boek
N° 6.

Rec. d. 16 Juny 1828

234

N° 43.

Aruba den 12e Juny 1828

Deze is strekkende om ter kennisse van Uw hoog Edel Gestrenge te brengen dat door my op heden zijn afgegeven twee adsignatien groot te zamen ƒ 416,77c ten laste de Heeren Administrateurs van het Garnisoen te Curaçao, voor uitbetaalde soldijen aan het Militair Detachement over de maand Mei ll, en aan de vier Sein & Battery wachters alhier over de maanden Jany, feby & Maart dis, dewelke gelijktydig met deze zullen worden verzonden aan den heer Ontvanger bij het hoofd-bestuur, aan wiens order dezelve zijn geëndosseerd.

Ik heb de eer met verschuldigd eerbied te zijn

De Kapn. belast met het
Bestuur des Eilands Aruba
J. J. A. Grauenhorst

Aan
Den Hoog Edel Gestrenge Heer
Directeur Ad interim van Curaçao
en Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba
&a. &a. &a.

No. 96

ontvangen den 16e Juny 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 12e Juny 1828
geregd Sub Lr A
folio 5 Boek
No. 6.

~~No.~~ 44 Rec'd 16 Juny 1828 Aruba den 12e Juny 1828.

Deze [illegible]

Zie art. [illegible] Chir. Majoors Rapport

De Rekeningen van den Jager P. J. Dykhoff, alhier als Chirurgyn fungeerende, van 1e December ~~ll.~~ Jaars tot Ulto. Mei ll: aan my ingeleverd zynde ter approbatie, en dezelve my als te hoog berekend voorkomende, neem ik de vryheid gemelde Rekeningen aan UwHoog Ed. Gestrenge intezenden ten einde dezelve door deskundiges te Curacao kunnen worden geexamineerd.

Ik heb de Eer met verschuldigde Eerbied te zyn:

De Kapitn. belast met het bestuur
van het Eiland Aruba

J. F. V. Gravenhorst

Aan den Hoog Ed. Gestrenge Heer
Directeur ad Int. van Curacao
en onderhoorige eilanden Bonaire & Aruba
&c &c &c

237

N° 97
ontvangen den 16e Juny 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 12 Juny 1828
genq. Sub L. A
folio 5 boek
N° 6.

Rec. d 25 Juny 1828

238

N° 45.

Aruba den 12e Juny 1828.

Ik heb de eer ter kennisse van Uw hoog Edel Gestr. te brengen dat de heer ingenieur der Mijnen, die, op den 5e dezer alhier is aangekomen, mij tot stijving van de Kas dezes Eilands heeft ter hand gesteld eene Som van Vier duizend Guldens; namelijk drie duizend Acht honderd Guldens in bank-noten, twee honderd Guldens in Specie.

Bij mijn Verslag van den 4e dezer N° 41. heb ik de eer gehad ter kennisse van Uw hoog Edel Gestr. te brengen dat de heer Schonewolff aan het bestuur alhier ten behoeve van deze kas, wel tegen eene op Uw hoog Edel Gestr. Afgegevene Assignatie, heeft toegeteld, eene Som van Zes duizend Guldens; zoo dat, de bovengemelde ontvangene Som van Vier duizend Guldens, de, door Uw hoog Edel Gestr. bij dispositie van den 21e Mei ll N° 15. geaccordeerde Subsidie voor

239

voor de kas dezes eilands heeft Gecomple,
,,teerd.-

Ik heb de Eer te Zijn

De Kapn. belast met het
bestuur van Aruba

J. F. v. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edel Gestrenge Heer
Directeur ad interim van Curaçao,
z Onderhorige Eilanden Bonaire z Aruba

&c. &c. &c.

№ 98

Ontvangen den 25 Juny 1828

van het bestuur des eilands

Aruba

dato 12 Juny 1828

geregd. Sub. Lt. A

folio 5 boek

№ 6.

240

№ 46

Pr. 25 Juny 1828

Aruba den 20e Junij 1828

Ter voldoening aan uw hoog Edel gestr. aanschrijving dd 16e dezer No. 17 op heden bij mij ontvangen, heb ik de eer ter kennisse van uw hoog Edel Gestr. te brengen, dat, ingevolge aanteekening in het door mij gehouden Journaal, Fredrik van der Biest, na den vereischten eed in mijne handen te hebben afgelegd, op den 1e April ll. als Opziger op dit eiland is in functie getreden, & dit naar het bepaalde in uw hoog Edel Gestr. dispositie van den 19e Maart ll No. 4.

Ik hebe de eer te Zijn

De Kapt. belast met het Bestuur van Aruba

J. F. v. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edel Gestrengen Heer

Directeur ad interim van Curaçao

& onderhorige Eilanden Bonaire & Aruba

&c. &c. &c.

N° 29

Ontvangen den 25e Juny 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 20e Juny 1828

Geregd. Sub L. A
folio 5 Boek
N° 6.

N° 47 Rec 25 Juny 1828 242

Aruba den 20e Juny 1828

Tot Antwoord op uw hoog Edel Gestrs Aan,
,schrijving van den 18e dezer N°. 18. is dienende,
dat ik per missive ~~dd~~ 12e dezer N°. 45 de
eer gehad heb aan Uw hoog Edel Gestrs. verslag
te doen van de, aan mij ter hand gestelde Som
van Vier duizend Guldens uit 's Rijks Kolo,
,niale kas op Curaçao, tot Subsidie van de Kas
dezes eilands; dat de gemelde missive is
verzonden met de Golet Calypso dewelke op den
16e. dezer van hier naar Curaçao is uitge,
,klaard & Op heden morgen weder, met lekkagie,
in deze haven is binnen geloopen, zonder der,
,zelver bestemming te hebben bereikt;
voorts dat de bedoelde missive dewelke
weder op het Koloniaal Kantoor alhier is
bezorgd geworden met de eerst-voorkomende
gelegenheid naar Curaçao zal worden Verzonden.

Ik heb de eer te zijn

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan
Den Hoog Edel Gestreng Heer
Directeur Adinterim van Curaçao
& Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba

HE HH HE

No. 100

Ontvangen den 25 Juny 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 20 Juny 1828

Gregt. Sub Lo A
folio 5 Boek
No. 6.

Rec. 30 Juny 1828

244

No. 29

Bonaire den 26 Juny 1828

Ik heb de eer by deze Uw HoogEdGestr kennis te geven, dat ik aan Schipper Louis Levreau voerende de Fransche bark Charles verkocht heb Vierentwintig stuks ezels à f 22 het stuk. —

Waarmede ik my met Achting noeme

Uw HoogEdGestrengen
DWDienaar
de Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr. Kammelman Elsevier
Directeur adenterim
van Curaçao zonder koningse
eilanden. —
&c. &c. &c.

f 24
22
—
48
48
—
f 528

2415

No 101

Ontvangen den 30 Juny 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 26 Juny 1828
Geregd. Sub Lo B
folio 10 Boek
No 6

Rec: d 30 Juny 1828

246

No 30.

Bonaire den 27 Juny 1828.

Ik heb de eer Uw Hoogl. Gestr. voorlopig te berigten dat ik reeds vier water rotsen heb doen Springen, en drie daarvan getroffen dewelken ryklyke en zeer goed drink water opleveren voor menschen en vee. een omtrent de vee koraal van St. Barbera een bezuiden en een benoorden de Reede kortby het Fort, zoo dat men in de ommestreken der bevolking aan de boven district geen drink water ontbreken, en ik nu tegens aanstaande week my naar de Rinkon met de alhier bevindende Mineurs zal begeven ten einde ook aldaar eenige putten optesporen, waartoe ik de vryheid neem een aanvraag in duplo voor het nodige aan Uw Hoogl. Gestr. hierby toetezenden, met versoek zoo spoedig mogelyk de daarin vermelden artekelen te

N° 30

mogen ontvangen; op dat deze proefneming niet vertraag worde. —

Waarmede ik verblyve met diepen eerbied

Uw Hoog Ed Gestrengen

DW Dienaar

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao en onderhoorige eilanden

&c. &c. &c. —

2117

No. 102.

Ontvangen den 30e Juny 1828

van den Commandeur des Eilands

Bonaire

dato 27 Juny 1828

geregd. Sub L. B.

folio 11 boek

No. 6

248

Aanvraag

voor diverse benoodigd voor den dienst van dit eiland

- 100 lb beskuit
- 3 groote petardeer naalden
- 4 kleine do. do.
- 2 mokers van eene middelmatige groote
- 1 platte draad tang
- 1 once zilver soldeersel
- 20 gallons rum van beter kwaliteit als het overige

Bonaire den 27 Juny 1828

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Aanvraag

Voor diverse benoodigd., voor den dienst van dit eiland

- 100 ℔ buskruit
- 3 groote petardeer naalden
- 4 kleine dito.
- 2 motiers van eene middelmatige groote
- 1 platte draad tang. —
- 1 once zilver soldeersel
- 20 gallons rum van beter kwaliteit als het vorige

Bonaire den 27 Junij 1828

De kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

250

N° 31. Rec[d] 30 Juny 1828

Ze antwoorden

Bonaire den 27. Juny 1828.

Daar alhier ontbeerlyk is een Kuiper en de benoodigde gereedschappen voor denzelven, gelyk ik bereids het genoegen had Uw HoogEdGestr mondelings daarover te onderhouden, neem ik de vryheid UwHoogEdGestr nochmaals te verzoeken, my een van de lands slaven à Costy, dewelke van die ambacht is, met de eerste gelegenheid op te zenden, met zyne gereedschappen. —

Ik ben met hooge achting

UwHoogEdGestrengen
DWDienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Wel Edele Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao c.onderhoorige
eilanden

XC XC XC

No 103

Ontvangen den 30 Juny 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 27 Juny 1828

Geregd. Sub Lo B.
folio 10 boek
No 6.

No 32. Rec. d. 30 Juny 1828

262

Bonaire den 27 Juny 1828.

Daar het disponibel getal verkoopbare ezels over dit loopend Jaar, met de laatst verkochte 24 stuks ingevolge myne kennisgeving van gisteren onder No 29 bereids verkocht en afgeleverd zyn, en ik vermeen dat men zonder schade aan de teelt te veroorzaken nog ongeveer 25 verkoopen kan, zoo achte ik het van myne plicht Uw Hoogl. Geb. hiervan te adviseren.

Ik heb de eer met achting te zyn
Uw Hoogl. Ed. Gestrenge
D. W. Dienaar
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogl. Geb. Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao c. onderhoorige
eilanden
&c. &c. &c.

N° 3

Curaçao den 27 Juny 1828

Ik heb de eer met achting te zijn

Uwe Hoog Edele Dienaar

Isaac Schotborgh

Aan Hoog Edele Heer

Mr. [illegible] Heer

Procureur [illegible]

[illegible]

No. 104.

Ontvangen den 30 Juny 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 27 Juny 1828
Geregistr. Sub L. B.
folio 10 boek
No. 6.

Rec. d 30 juny 1828

264

No. 33.

Bonaire den 29 Juny 1828.

Ik heb de eer ter kennis van Uw Hoogl. Gestr. te brengen dat de lands golet afkomt geladen met zout & brandhout, en zal my naar den inhoud Uwer Hoogl. Gestr. missive dd 18e deser No. 13 ten op-zigten het branden, of afzenden van kalk gedragen.

Waarmede ik my met achting noeme

Uw Hoogl. Gestrengen
DWe Dienaar
De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Den Hoogl. Gestr. Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur a. i. enz. enz.
van Curaçao Onderhoorige eilanden. —

&c. &c. &c.

265

No. 105

Ontvangen den 30 Juny 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 29 Juny 1828
Geregd. Sub Lo. B.
folio 10 boek
No. 6

Rec d 30 Juny 1828

256

No. 48. Aruba den 26 Juny 1828.

Ik heb de Eer UwHoog Edel Gestrenge hiernevens te doen toekomen een Staat van de Koloniale Kas op dit Eiland, waaruit UwHoogEd: Gestrenge zal ontwaren: dat er tot dekking der Uitgaven, met het einde dezer Maand eene Som van Drie Duizend Zes Honderd Vier en Negentig Guldens en Twaalf Centen, zal te kort schieten;

Weshalven ik de Vryheid neem Uw Hoog Edele Gestrenge te verzoeken om Zodanige Subsidie, ten behoeve van de Kas dezes Eilands, als waardoor de Vorderingen tegen het Gouvernement met ultimo dezer Maand zullen kunnen worden bestreden.

Ik heb de Eer te zyn:

De Kapn. belast met het Bestuur van Aruba.

J. H. W. Gravenhorst

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur ad Int. over de
Kolonie Curaçao Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

~~N. 106.~~

Ontvangen den 30 Juny 1828
van het bestuur des Eilands Aruba
dato 25 Juny 1828
Gereg^d. Sub L^a A.
folio 5 boek
N° 6.

Staat van 's Ryks Koloniale Kas op het Eiland Aruba.

1828			1828		
Junij 26	In kas op heden	ƒ 666,88	Junij 26	Door bovengemelde Kas Schuldig gebleven. –	
"	" Nog in te Cassiëeren op ult^o dezes	15,00		Aan De Wed^e Swijnsbergh, voor Contante penningen van haar geleend op den 6^e februarij dezes jaars	ƒ 1200,00
"	" het te Kort Schietende met ult^o dezer maand	3694,12		" De Heer Eman, ter Voldoening aan een Gouvernements Dispositie van den 14^e April d: j: N° 7	976,00
				" Pretentiën die met ult^o dezer maand vervallen zullen, te weten: Traktementen, Soldijen & andere uitgaven ten behoeve van dit Eiland (: Calculatif :)	800,00
				idem voor de Goudmijn (: Calcul^f :)	1400,00
		ƒ 4376,00			ƒ 4376,00

Aruba den 26^e Junij 1828.

De Kap^n belast met het Bestuur
des Eilands Aruba.

J. F. v. Gravenhorst

Rec. d. 30 Junij 1828

260.

N°. 47.

Aruba den 26. Junij 1828

Deze is strekkende ter geleide mijner aanvraag van Gisteren N°. 4. – Ik heb de Eer te Zijn

De Kap.n belast met het Bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer Directeur ad interim van Curaçao z Onderhoorige Eilanden Bonaire z Aruba

&c. &c. &c.

No 107

ontvangen den 30e Juny 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 26e Juny 1828
geregd. Sub Lr A
folio 5 Boek
No 6.

Brieven van
Bonaire & Aruba
over Julij 1828
N.° 108 à N.° 122

Rec 6 July 1828

262

No. 50.

Aruba den 27e Juny 1828.

Ter aanteekening aan den Boekhouder [illegible]

Deze is strekkende om Uw hoog Edel Gestrenge te adviseeren dat ik op heden op Uw hoog Edel Gestr. heb ge„trokken eenen Wisselbrief Groot Zes duizend Guldens Ned. Court. Zynde ten faveure van den Heer Casper Schonewolff of Order voor eene Gelyke Som, ten behoeve van 's Ryks Koloniale Kas, alhier, van Zyn Ed. ontvangen ingevolge myn Rap„port van den 4e dezer No. 41. –

Ik heb de Eer te Zyn. –

De Kapn. belast met het Bestuur van Aruba

J. F. v. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur Ad interim van Curaçao
& Onderhoorige Eilanden Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

N° 108
ontvangen den 1e July 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 27 Juny 1828.
Geregd. Sub L° A.
folio 5 boek
N° 6

Rec. d. 5 July 1828

264

N° 34.

Bonaire den 4 July 1828.

Daar er maar slechts drie weeken mais voor Randsoen in het magazyn voorhanden is, neem ik de vryheid Uw HoogEdGestr. by deze te doen geworden een aanvraag in duplo voor Vyfhonderd Schepels.—

Ik heb de eer met achting my te noemen
Uw HoogEdgestrengen
DW Dienaar
De Kommandeur dezer eilanden
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim van Curaçao onderhoorige eilanden &c. &c. &c.

Samarang

№ 109

Ontvangen den 5 July 1828
van den Commandeur des Eilands Bonaire
dato 4 July 1828
Geregistr. Sub № 13.
folio 10 boek
№ 6

266

Aanvraag

voor diverse benoodigd ten behoeve den dienst. –

Vyf honderd schepels mais. –

Bonaire den 4 July 1828
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Aanvraag

Voor diverse benodigd ten behoeve den dienst.

Vyff honderd schepels mais.

Bonaire den 4e July 1828

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

268

ontv 7 July

No. 51.—

Aruba den 2den July 1828

Zie antwoord aan den Britsche Vice Admiraal Fleming

Ter voldoening aan Uwe Hoog Ed Gestr. aanschryving van den 30sten dezer No. 21. (op heden by mij ontvangen) heb ik de Eer te berigten: Dat van den Schipper der alhier aangehouden geweest zynde Golet Josepha, geene andere Documenten of Papieren door het Bestüür dezes Eilands zyn afgenomen geworden dan die welke op het Vaartuig betrekking hadden en welke op Uw Gouvernements Bevel van den 29sten February l.l. aan den Schipper weder zyn overhandigd geworden.

De Supper Cargo Henry Binsted heeft wel is waar op het Kantoor alhier een Paket geaddresseerd aan Kooplieden te St. Thomas ter verzending naar Curaçao gedeponeerd, maar zelve op den 26. February l.l. met de Bark Eendragt naar Curaçao zullende vertrekken zoo heeft hij tegelyk met Zyne Paspoort het bedoelde paket terug ontvangen

Ter verdere Naakoming van Uwe Hoog Ed. Gestr. bovenvermelde

aanschryving

269

aanschryving heb ik de Eer nevens dezen Uw Hoog Edele Gestrengen te retourneeren de mij toegezondene Stukken van den Heer Vice Admiraal J. E. Fleeming. –

Ik heb de Eer te zyn:

De Kapitein belast met het
Bestuur van Aruba:
J. F. W. Grevenhorst

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer!
Directeur ad Int.m Over de
Colonie Curaçao Bonaire en Aruba
&c &c &c

№ 110

Ontvangen den 7 July 1828
van het bestuur des Eilands
Aruba
dato 2 July 1828
Geregd. Sub L^r A
folio 6 Boek
№ 6.

N° 52. Recd. 8 July 1828

270

Aruba den 5^den July 1828.

Onder geleide dezer heb ik de Eer
UweHoogEdele Gestrenge te doen toekomen:
het Duplum van het Journaal mijner
Ambts-verrigtingen, Kopij Notulen van
het Vredegerecht & Militaire Orders,
over het 2de Kwartaal dezes Jaars.

De Kap.^n belast met het
Bestuur van Aruba. –

J. F. W. Gravenhorst

Den HoogEdelen Gestrengen Heer
Directeur ad Int.^m over de Kolonie
Curacao Bonaire & Aruba.
&c. &c. &c.

N° 111
Ontvangen den 8e July 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 5e July 1828
Gregd. Sub L° A
folio 6 boek
N° 6.

272

Rec. 8 13 Jul 1828

N°. 53.

Aruba den 8e July 1828.

Zie den brief hierop aan den Pastoor

Ten gevolge van Uw Hoog Edele Gestrengens Aanschryving van den 20e Juny ll. N°. 19 geleidende het Afschrift eener Missive van den Pastoor der Roomsch-Catholyke Gemeente des Eilands Curaçao de dato 19. Junij ll. aan Uw Hoog Ed. Gestrenge geadresseerd, inhoudende verzoek tot het Vrystellen van den Persoon van Gabriël Ruïs, van de Werkzaamheden welke de Ingezetenen dezes Eilands, ingevolge het 45e Artikel van het Reglement van Administratie & Bestuur op hetzelve verrigten moeten; — Heb ik de Eer Uw Hoog Edele Gestrenge te berigten: dat ik, de omstandigheden in de gemelde Missive van de Roomsch-Catholyke Pastoor aangehaald, in overweging genomen hebbende, gebruik heb gemaakt van Uw Hoog Edele Gestrengens Authorisatie en den Persoon van Gabriel Ruïs, voor zoo lang als Hij met het toezigt over het opbouwen van de Roomsch Catholyke Kerk alhier, zal zyn belast, heb Vrygesteld van de Werkzaamheden

heden welke hy naar het voren aange-
haalde Reglement zoude moeten
verrigten.

Ik heb de Eer te zyn:

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba. —

J. F. W. Gravenhorst

Den Hoog Edelen Gestrenge Heer
Directeur ad int. der Kolonie Curaçao
Bonaire & Aruba. &c &c &c.

№ 112.

Ontvangen den 13e July 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 8e July 1828
Gregs. Sub D. A.
folio 6 Boek
№ 6.

294

No. 54. Aruba den 9den July 1828.

Zie brief aan de B. C.

Daar de op den 30sten April ll: ontvangene Vivres voor het Garnisoen alhier met het einde dezer maand zullen uitgedeeld zyn, zoo neem ik de Vryheid Uw Hoog-Edele Gestrenge te verzoeken de nodige orders te willen geven dat er by tyds eenen nieuwen voorraad naar herwaards worde afgezonden.

Ik heb de Eer te Zyn.

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba.

J. F. W. Gravenhorst

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur ad Int. van de Kolonie
Curacao Bonaire & Aruba.
&c &c &c

N° 113

Ontvangen den 13 July 1828
van het bestuur des Eilands
Aruba
dato 9 July 1828.

Gereg^d. Sub 2^e A
folio 6 Boek
N° 6.

N° 35

Rec^d. 21 July 1828

276

Zie antwoord in
dato 29 July

Aruba den 12^e July 1828

Op Verzoek van De Weduwe Sprijnsberg heb ik op heden aan haar Order afgegeven eene Assignatie groot ƒ 1200.- Getrokken ten laste Uw Hoog Ed: Gestr: voor de Som van Twaalf Honderd Guldens dewelke ik op den 6^e Febry ll: ten behoeve van 's Lands Kas al, hier van haar Ontvangen heb.-

Door deze transactie de pretentie van de gemelde Weduwe Sprijnsberg alhier voldaan zijnde, zoo is de, ingevolge mijne Missive van den 26^e Juny ll N° 58 tot dekking der uitgaven met Ultimo Juny ll: te kort geschootene Som Verminderd op eene Somma van twee duizend Vier honderd; Vier en negentig guldens, twaalf Centen, tot welker Spoedige afzending ik Eerbiediglijk de Vrijheid neem Uw Hoog Edel Gestr: te Verzoeken de noodige bevelen te willen geven, daar de be, noodigde ambten, Werklieden aan de Zoutpannen enz, in zes weken weder geene betaling Ontvangen hebben.-

Ik heb de Eer te Zijn-

De Kapt. Belast met het Bestuur van Aruba

J. P. 's Gravenhorst

Aan
Den Hoog Edel Gestr: Heer
Directeur ad Int^m. over de Kolonie
Curaçao, Bonaire & Aruba
&c &c &c

277

Nº 114

[illegible]

Rec. f 21 July 1828

298

N.o 56.

Aruba den 12e July 1828

Deze is strekkende om ter kennisse van Uw Hoog Edel Gestr. te brengen dat door mij zijn afgegeven twee Assignatien, te zamen groot f 402,40. Ct ten laste de Heeren Administrateurs van het Garnizoen te Curaçao, voor uitbetaalde Soldijen aan het Militair Detachement over de maand Junij ll. en aan de Vier Sein- en batterij Wachters alhier over de maanden April, Mei en Junij d.j. dewelke gelijktijdig met deze zullen worden verzonden aan den Heer Ontvanger bij het Hoofd-Bestuur, aan wiens Order dezelve zijn geëndosseerd.-

Ik heb de Eer te zijn.

De Kapt. belast met het Bestuur
des Eilands Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur Ad Interim over de Kolonie
Curaçao, Bonaire en Aruba
&c. &c. &c.

No 114

ontvangen den 21 July 1828
van het Bestuur des Eilands
Aruba
dato 12e July 1828
Geregd. sub Lt. A
Folio 6 boek
No 6.

No. 115

[illegible] [illegible] 1835

[illegible]

[illegible]

Filed [illegible] July 1835

[illegible]

[illegible]

[illegible]

No. 115

ontvangen den 21e July 1828
van het bestuur des Eiland
Aruba
dato 12e July 1828
Geregt. Sub Lt. A
folio 6 Boek
No. 6.

280

No. 57. Rec. 21 July 1828

Aruba den 15 July 1828

Deze is strekkende om ter kennisse
van UwHoogEdeleGestrenge te brengen dat
de Lands- Golet Princes Mariane, alhier
heeft overgebragt Een Sergeant Een Korporaal,
en Elf Jagers en Kanonniers, als mede
twee IJzeren Drie ponders op Veld affuiten,
en dat ten gevolge van UwHoogEdele
Gestrengens Aanschryving van den 7. de Julyll.
No. 22. dezelve Golet naar Curacao zal over,
voeren Een Sergeant, Twee Korporaals en Vyftien
Jagers en Kanonniers, als mede Twee Meta,
len Veld stukken a 3 lt. _

Ik heb de Eer te zijn

De Kapn. belast met het Bestuur
van Aruba. _

J. F. W. Graevenhorst

Den HoogEdelen Gestrengen Heer
Directeur ad Int. over de Kolonie
Curacao, Bonaire & Aruba.
&c. &c. &c.

2801

No. 116

Ontvangen den 21 July 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 15 July 1828
geregt. sub Lt. A
folio 6 boek
No. 6.

282

Rec. 21 July 1828

No. 58

Aruba den 15 July 1828

Het kistje heden geopend in de ...

Deze is strekkende om Uw Hoog Ed: Gestrenge te verwittigen dat ten gevolge van Uwe Hoog Edle Gestrenge aanschryving van den 7. dezer No. 23, door mij aan den Bevelhebber der Lands Golet Princes Mariana, ingevolge nevensgaand Receif, is ter hand gesteld Een welltoegespykerd en verzegeld kistje geadresseerd aan Uw Hoog Edele Gestrenge inhoudende de volgende verzegelde Pakjes Goud:

Een Pakje behoorlyk verzegeld inhoudende volgens Opschrift		Wigtje's	738. netto
Een Pakje	als boven	„	2226. „
Een do.	als vooren	„	548. „
Een do.	ditto	„	3219. „
Een do.	ut supra	„	3071. „
Totaal		Wigtjes	9,802 netto

Op onderscheidene tydstippen door mij van de Directie der Goudplaatsen dezes Eilands Ontvangen.

Ik heb de Eer te zyn.

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Den Hoog Edele Gestrenge Heer
Directeur ad int. over de Kolonie
Curacao Bonaire & Aruba
&a. &a. &a.

No 117

Ontvangen den 2k July 1828
van het bestuur des Eilands
Aruba
date 15e July 1828
geregd. Sub Lo A
folio 6 boek
No 6.

284

De Ondergeteekende A. De Gorter,
Bevelhebber van de Lands Golet ge,
,naamd Princes Mariana.
Bekenne Ontvangen te hebben van den
WelEdo. Gestr. Heer J. F. W. Gravenhorst
Kapitein belast met het Bestuur des
eilands Aruba, Een Kistje wel digt
gespijkerd en met drie Cachetten Verze,
,geld, Geadresseerd aan den Hoog Edel-
Gestrengen Heer Directeur ad Intm.
over de Kolonie Curaçao, Bonaire & Aruba,
om het zelve aan den Hoog Edelen Gestr.
Heer Directeur Voornoemt dadelijk
bij Zijn Arrivement te Curaçao ter
hand te stellen. –
En Zijn hiervan drie eens luidende Geteekend
Aruba den 15e Julij 1828.

A. J. Gorter

ontv 23 feb

285

No. 59.

Aruba den 19e July 1828

Deze is strekkende ten geleide van het Duplicaat van een Recief geteekend door A: De Gorter Bevelhebber van 's Lands Golet Princes Mariane, op den 15. dezer maand, voor het overnemen van een verzegeld kistje met goud geadresseerd aan UwHoogEd: Gestrenge

Ik heb de Eer te zyn

De Cap.n belast met het Bestuur van Aruba

J.F. D. Gravenhorst

Aan den Hoog Ed: Gestrenge Heer Directeur ad Int.s van Curacao Bonaire & Aruba

&c &c &c

De Ond[illegible] [illegible] Secretaris [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] den 15 July 18[illegible]

[illegible]

No 118

Ontvangen den 23 July 1828
van het bestuur des Eilands
Aruba
dato 19 July 1828
Geregt Sub L° A
folio 6 Boek
No 6.

287

De Ondergeteekende A: De Gorter
Bevelhebber van de Lands Golet Ge,
,naamd Princes Mariana.-
Bekenne Ontvangen te hebben van den
WelEd: Gestr: Heer I. F. W. Gravenhorst
Kapitein belast met het Bestuur des
eilands Aruba, Een Kistje Wel digt
Gespijkerd en met drie Cachetten Verze,
,geld; Geadresseerd aan den Hoog Edelen
Gestrengen Heer Directeur Ad Int:
over de Kolonie Curaçao, Bonaire & Aruba,
om hetzelve aan den Hoog Edelen Gestr:
Heer Directeur Voornoemd dadelijk
bij zijn Arrivement te Curaçao ter
hand te stellen.-
En zijn hiervan drie eensluidende Geteekend
Aruba den 15 Julij 1828.

A. De Gorter

ontv 23 july

288

Aruba den 19e July 1828

Zie antwoord

N.º 60

Ik neem eerbiedigljk de vrijheid Uw hoog Edel Gestr te verzoeken, mij verlof te willen verleenen, om, ter beschikking van eenige familie zaken, naar Curaçao te mogen afkomen. –

Ik heb de eer te zijn
de Kapitein belast met het bestuur van Aruba
J. F. W. Gravenhorst

aan
den Hoog Edelen Gestr Heer directeur ad interim van de kolonie Curaçao, Bonaire & Aruba &c &c &c

289

Aruba den [illegible] July 18[illegible]

No. 60.

Ik neem eerbiedigst de vrijheid Uwe hoog Wel Edele te verzoeken mij verlof te willen verleenen om ter beschikking van eenige familie zaken naar Curaçao te mogen opkomen.

Ik heb de eer te zijn
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Hoog Edele Gestr. Heer
[illegible] Curaçao [illegible]
[illegible] Aruba [illegible]

Nº 119

Ontvangen den 23 July 1828
van het bestuur des Eilands
Aruba
dato 19 July 1828
Gereg.d Sub L A
folio 6 Boek
Nº 6

N.º 61. Recd 28 July 1828 290.

Aruba den 21.e July 1828.

Deze is dienende ten geleide der na,
,volgende Verantwoording Stukken over het
afgeloopene tweede Kwartaal dezes Jaars, te
weten:

1.e Een Naamlijst der Ambtenaren.
2.e Een Staat der Beestialen.
3.e Een Staat van de Magazijnen.
4.e Rekening & Verantwoording van den Ontvanger met de bylagen.-
5.e Lijsten van Aangekomene & Vertrokkenene Vaartuigen & Passagiers.
6.e Register van Geborenen & Gestorvenen.
7.e Verantwoording van het Vivres Magazijn.
8.e Lijst der blanke personen welke Gedurende het afgeloopene Kwartaal d. j. zijn Overleden.
9.e Verantwoording der Contributie Kas.
10.e Verantwoording der Armen Kas.

Ik heb de Eer te Zijn.

De Kap.n belast met het Bestuur
van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan
Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur Adint.r over de Kolonie
Curaçao, Bonaire & Aruba
&c &c &c

№ 120
Ontvangen den 28 July 1828
van het bestuur des eilands
Aruba.
dato 21 July 1828
Geregd. Sub L.A
folio 6 Boek
№ 6.

Recd. 29 July 1828 Zie brief aan den B G

292

№ 35.

Bonaire den 21 July 1828.

Daar onder de Lands slaven geen één is, die met den Ploeg weet omtegaan, en het hoogst noodig is dat men de nieuw opengemaakte gronden (voor dat zulks dit Jaar beplant wordt) ploegen moet. Zoo neem ik de vryheid Uw HoogEdGestrengent by deze voortedragen om een Curacaosche neger dewelke hiermede bekent is, te willen doen aan-„huuren en my met de eerste gelegenheid op te doen zenden, ten einde ik hem tot dien einde, en ook om eenigen der lands Slaven hierin te instrueeren, kan bezigen. —

— Waarmede ik my met achting noeme

Uw HoogEdGestr.
DW Dienaar
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr. Heer
Mr Rammelm: Elsevier
Directeur a'interim
van Curaçao Onderhorige
eilanden
&c. &c. &c.

No 121

Ontvangen den 29 July 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 21 July 1828
Gereg.d sub L.a B.
folio 10 boek
No 6.

Rec. d. 29 July 1828 Zie brief aan den B. C.

294

N.o 36

Bonaire den 21 July 1828.

Geen huiden voor handen hebbende, neem ik de vryheid aan Uw HoogEdGestrengen by deze te doen geworden een aanvraag in duplo voor Twaalf Stuks; benevens een paar duizend raamspyker 8 & 6.

Ik heb de eer met achting te zyn.

Uw HoogEdGestrengen
D.W. Dienaar
De Kommand.r dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
M.r Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao onderhoorige
eilanden
&c.a &c.a &c.

No 122.

Ontvangen den 29 July 1828

van den commandeur des eilands Bonaire

dato 21 July 1828

Geregistreerd Sub Lo B.

folio 11 boek

No 6

296

Aanvraag voor de vaise ten behoeve den dienst.

Twaalf huiden. ——

Vyftig ellen raam: doek. ——

Twee duizend raams spykers. ——

Bonaire den 21. July 1828

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Aanvraag voor diverse ten behoeve den dienst

Twaalf huiden.
Vijftig ellen Raamsdoek
Twee duisend Raams Spykers. –

Bonaire den 21e July 1828

De kommandeur dezer eilanden

Claas Schotborgh

Brieven van
Bonaire & Aruba
over Aug. 1828
N.o 123 N.o 129

Recd 5 Aug 1820

298

Aruba den 28 Julij 1823. –

Hoog Edele Gestrenge Heer!

Daar ik vernomen heb dat de Werkzaamheden aan de Goudmynen op dit Eiland, (vermits dezelve door Z. M: den Koning op zekere Conditien goedgunstig aan de Ingezetenen ter bewerking zyn afgestaan:) eene uitgebreidere Administratie zullen vereisschen en dus daar bij een groter getal Ambtenaren zullen worden aangesteld; – En alzoo myne Inkomsten als Koloniaal Schryver, ook wederom deze maand slechts de geringe Som van Cs. f 6: — bedragen hebben, mij in de noodzaaklykheid stellen, om alles aantewenden en alle tentames te doen om dezelve te zien verbeterd, ten einde my een redelyk bestaan te verschaffen, te meer nog Hoog Ed: Gestrenge Heer! daar het te voorzien is dat door het Werken aan de Mynen, alle Levensmiddelen en wat dies meer zij, in Prys zullen stijgen, en gevolgelyk myne nu reeds zoo drukkende omstandigheden zullen verergeren en my geheel doen te gronde gaan, indien niet door UEd Hoog Ed: Gestr: gunstige benoeming tot eene andere bediening welke eene beter inkomen oplevert, uit deze zorgelyke toestand worde gered.

Daar thans de Waarschynlykheid zich op doet.

doet dat het getal Ambtenaren alhier zal worden vermeerderd, zoo neem ik by dezen eerbiedig de Vryheid UW. Hoog Ed: Gestr: andermaal lastig te vallen: met ootmoedig verzoek om mij, zoo mooglyk, met eene benoeming by de Administratie der op nieuw te organiseerene Werkzaamheden aan de Mynen te willen favoriseeren.

Den Wel Ed: Heer J. F. C. Wirz, heb ik van dit myn verzoek geinformeerd en Zyn Ed: beloofde mij stellig, het zelve met Zyne intercessie en voorspraak bij UW. Hoog Ed: Gestrenge te zullen ondersteunen.

Dat ik mij veroorlove my dadelyk aan UWe Hoog Ed: Gestrenge per Missive te wenden, is alleen toe te schrijven aan onvermogen om het Zegel tot een Verzoekschrift te bekostigen. Ik vleye my dierhalven dat UWe Hoog Edele Gestrenge deze Vrypostigheid niet zal ten kwade duiden en myne handelwyze, uit hoofde der aangehaalde omstandigheden, goedgunstig zal gelieven te verschonen.

Ik heb voorts de Eer mij eerbiedig te noemen:

Hoog Edele Gestrenge Heer.

UWe Hoog: Ed: Gest: Ond^e Dienaar

B. H. Schultz

Aan
Den Hoog. Ed: Gestrenge Heer
M. J. J. Rammelman Elzevier
Directeur adm^t over de Kolonie Curaçao
Bonaire & Aruba

N° 123.

Ontfangen den 5e Aug^s 1828
van Den Heer B. H. Schutte
te Aruba
date 28 July
1828

Geregt Sut L
folio 6 boek
N 6

Rec 5 Aug 1828

300

N° 62.

Aruba den 28e July 1828

Ten gevolge van Uw Hoog Edel Gestr.
dispositie van den 23e dezer N° 26. Zijn
de Werkzaamheden aan de vermoedelijke
Goudmijnen dezes eilands op den 25ste daarop,
,,volgende den dag waarop de bedoelde Dis,
,,positie ontvangen is, opgehouden, en de
inlandsche Werklieden aan de gemelde
Goudmijnen afgedankt. =

Op heden heb ik van den Heer Ingenieur
der Mijnen, onder Inventaris, overgenomen
alle Gereedschappen, Werktuigen, Materialen
& andere goederen, & behoeften ten dienste
geweest der meergemelde goudmijnen: =
Zullende de genoemde Heer Uw Hoog
Edel Gestr. de inventaris daarvan doen
geworden. =

De Goudplaatsen blijven bij voortdu,,
,,ring door Militaire posten bezet; heb,
,,bende ik behalve de reeds bestaande
Wachten in Daimari & Wacobana, nog
naar Hrikok & naar de Rooi fluit Vier
Manschappen Gedetacheerd /: op elk dier
plaatsen twee :/ om de bewaking met
alle Gestrengheid voltehouden: =
De Adsistent L. Croes blijft mede tot nader
order daarmede belast. =

De

De Heer Ingenieur der Mynen, de Berg-
werkers & de Goudwasscher op morgen naar
Curaçao zullende vertrekken, zoo heb ik de
eer ter kennisse van Uw Hoog Ed. Gestr.
te brengen dat de gemelde Geëmployeerden
slechts tot ultimo Mei betaald zyn, daar de
inlandsche Werklieden die thans zyn afge-
dankt hunne daggelden sedert den 14e Juny
tot met den dag der afdanking by het Gou-
vernement te goed hebben, en de Rekeningen
voor water & andere geleverde behoeften aan de
vermoedelyke Goudmyn over Juny & July
nog allen onvoldaan zyn.

Ik acht het plichtmatig teffens ter ken-
nisse van Uw Hoog Ed. Gestr. te brengen, dat
de penningen die alhier nog by den Ontvan-
ger in kas zyn, op eene Som van Acht en
dertig Guldens beloopen, dewelke slechts
toereikend is om op den 1e der aanstaande
de maand Augustus de Vyfdaagsche Lee-
ning ten behoeve van het Militair Deta-
chement alhier te voldoen.

Ik heb de eer te zyn.

Aan

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba.

Den Hoog Edel Gestrenge Heer
Directeur Adint. over de Kolonie
Curaçao, Bonaire & Aruba

&c. &c. &c.

J. F. W. Gravenhorst

No. 124

Ontvangen den 5e Augt. 1828
van het bestuur van Aruba
dato 28 July
1828

Geregd. [illegible]
folio 6 boek
No. 6.

302

Recd. 5 Augs. 1828

Aruba den 28sten July 1828

No. 63

Gelezen hebbende Uw hoog Edel Gestr. dispositie van den 23sten dezer No. 26 inhoudende bepalingen omtrent het doen ophouden der werkzaamheden aan de vermoedelyke goudmijnen dezes eilands en de terugkeering van den ingenieur der mijnen de bergwerkers en den goudwasscher denwelke aan de genoemde goudmijnen geëmployeerd waren & teffens geleidende een reglement op het in concessie geven van gronden op dit eiland door Zijne Excellentie den heere Gouverneur Generaal der Nederlandsche west-indische kolonien gearresteerd. —

Het gemelde reglement mede gelezen en daaruit genoegzaam ontwaard hebbende:

1stens Dat de goudwinning op dit —

Den Hoog Edelen Gestr. Heere
Directeur ad interim van de
kolonie Curaçao, Bonaire & Aruba
&c &c &c

eiland is vrij verklaard, zoodanig
dat elk ingezeten van dit eiland
de bevoegdheid hebbe dat metaal
te zoeken onder de voorwaarde
bij hetzelve reglement bepaald.-
2^eens dat het toezigt en de controle
over de goudwinning, in dier voege
zoo als dezelve in het meergemelde
reglement is voorgeschreven, is op-
gedragen aan het bestuur dezes
eilands:-
Gelet op het bevel in Uw hoog
Edel Gestr voorzeide dispositie
om te dienen van consideratien
en advies omtrent de meest doel-
matige uitvoering van het hiervo-
ren gemelde reglement overeenkom-
stig de bedoeling van het Gouverne-
ment:-
In aanmerking nemende dat de
wijze waarop de goudwinning
voortaan zal worden voortgezet
reeds bepaald & omschreven is in
het veelgemelde reglement op het
in concessie geven van gronden op
dit

dit eiland; zoo dat de van mij
gevorderde consideratien en advies zich
slechts hebben te bepalen bij dat-
geen wat vereischt wordt, om, een
toezigt, tot handhaving van orde
en regelmatigheid in de goudwin-
nings-werkzaamheden en eene con-
trole ter verzekering van 's rijks
aandeel in het ingezamelde goud,
daartestellen:&
Voorts nog dat het niet met de
bedoelingen van het Gouvernement
schijnt overeentekomen om al dade-
lijk een uitgebreid & veel kosten
veroorzakende toezigt & controle
optterigten:- zoo is het dat ik
tot mijne taak overgaande ae
er het onder Uw hoog Edel Gestr
verbetering het volgende aantemer-
ken.-
1^stens Het bestuur dezes eilands
belast zijnde met de bestiering
der goudwinning op de wijze
zoo als dezelve in het reglement
daaromtrent is bepaald, zoo zal
hetzelve in het toezigt & de controle
moeten

moeten worden geassisteerd (provi:
sioneel & tot dat de omstandig
heden een grooter aantal ambte
naren noodzakelijk maken) door
drie ambtenaren namentlijk
een assistent en twee opzigters
tegen het daggeld welke dezelve
bij de vermoedelijke goudmijn
genoten hebben. –
2ens Toezigt en controle noodzakelijk
zijnde en strekkende, om, zoo wel
orde en regelmatigheid in de goud
opdelving te onderhouden, als om,
zoo veel mogelijk, te voorkomen
dat het Gouvernement, door achter
uithouding van het gevonden goud
door de vinders, in ~~het~~ dezelfde
voordeelen wordt benadeeld; zoo
zouden, ten einde dat doel te
kunnen bereiken, de werkzaam
heden van goudopdelving zoo veel
mogelijk moeten worden geconcen:
treerd. – Tot dat einde behooren
niet alle rooien of goudplaatzen
maar op zijn hoogst twee rooien
tegelijk ~~worden~~ ter goudzoeking
te worden

te worden opengesteld; zullende
de overige rooien & goudplaatzen,
voor zoo veel doenlijk, even als
thans door militaire wachten
moeten worden bezet. –
3ens De Concessien zullen niet worden
verleend dan aan ingezetenen die
ten minste vier personen aan het
werk kunnen brengen. – Dit is nood
zakelijk om met vrucht partij
van de vergunning te kunnen trekken,
en verzekert de goede orde, door de
laagste klasse der ingezetenen te
noodzaken, om, indien zij voordeel
van het goudzoeken trekken willen,
zich onder een hoofd, eene zekere
directie te stellen van een gegoede
ingezeten, die, in zekeren zin verant
woordelijk gehouden wordt voor het
gedrag van diegenen waarvan hij
door onderlinge overeenkomst het hoofd
uitmaakt. –
4ens In elk bewerkt wordende rooi
zal zich een opzigter moeten bevin
den. – De ingezeten die eene
Concessie

Concessie, naar de voorschriften
van het Reglement, van het bestuur
bekomen heeft, begeeft zich naar
de rooi die in zijn permit gemeld
staat, vertoont zijn vergunning
aan den opzigter en wordt tot
het graven op het perceel dat
hem is aangewezen, toegelaten. –
5en Al het gevonden goud zal
dagelijks in tegenwoordigheid der
vinders, van den assistent & de
opzigters moeten worden gewogen
en aangeteekend, gelijk dit bepaald
is bij het Reglement. – Daarvoor
geeft de assistent recieven af aan
de vinders. – Een kort procesver-
baal inhoudende de namen der
genen aan wie reçus zijn afgegeven
en de hoeveelheid van het daarvoor
ontvangene goud, wordt opgemaakt
en door den assistent & de opzigter
onderteekend. – Dat proces-verbaal
& het goud worden verzegeld aan
het bestuur des eilands bezorgd;
hetwelk, na presentatie & examinatie

der

recieven twee derde der waarde
van het daartegen ontvangene
goud, uit 's lands kas, tegen intrek-
king dier recieven, doet uitbetalen. –
6en De waarde van het goud
zal door het Gouvernement moe-
ten worden bepaald. – Stelt men
het goud op dezelfde hoogste waarde van
f 1500.-- het Ned. pond zoo zoude
de vinder na aftrek van het een
derde gedeelte aan het Gouverne-
ment competerende, voor elk Ned.
wigtje goud een gulden N.C. moe-
ten ontvangen. –
Ik acht het noodzakelijk alhier
aantemerken dat naarmate het
goud hoog of laag geschat wordt,
naar die mate ook het Gouverne-
ment meer of minder gevaar loopen
zal van door de leenhouders of
goudzoekers in deszelfs voordeelen
benadeeld te worden; naar dien
maatstaf zullen ook de midde-
len ter voorkoming van bedriegerij
moeten worden bepaald. –
Hij die in spijt der wetten zich

zonder

zoude willen ophouden met het
opkoopen van goud, moet eene
winst daarop hebben die geeven-
redigd is naar het gevaar dat hem
dreigt; hij kan ook den volle
waarde van het goud niet betalen;
maar naar mate de som die
hij meer dan het Gouvernement daar-
voor geven kan groot of klein is
naar die mate zal het gevaar
voor bedriegerij ook groote of kleiner
zijn.–

Het is derhalve in het voordeel
van het Gouvernement om het goud
op deszelfs hoogste waarde te
schatten & daarvan het derde
gedeelte te trekken; hierdoor
zouden veele ongeregeldheden die
de strengste wetten & het naauw-
keurigste toezigt wellicht niet
beletten zullen, worden voorgeko-
men.–

7e De assistent en de opzigters
moeten eerlijke & active menschen
zijn die vol ijver voor 's rijks
belangen niets aan hunne aan-
dacht laten ontglippen; van

alle voorkomende zaken & ontdek-
kingen moeten zij aanteekening
houden en het bestuur daarvan niet
onkundig laten indien dezelve van
dien aard zijn dat dezelve ter
kennisse van hetzelve behooren te
worden gebragt.–

8e 's Lands kas alhier moet behoor-
lijk voorzien worden, ten einde
het twee derde gedeelte van het
gedeponeerde goud, geregeld te kun-
nen betalen.– Bij gebrek aan
geld zoude het goudzoeken moeten
worden opgeschort tot dat er weder
fondsen zullen voorhanden zijn.–

9e Het bestuur des eilands doet
wekelijks rapport aan Uw hoog
Edel Gestr van de verrigtingen der
afgeloopene week & voegt daarbij
een staat waaruit blijken moet
hoe veel goud er gedeponeerd is,
deszelfs wezenlijke waarde, de
daarvoor uitbetaalde som & het
voordeel welke daaruit voor het
Gouvernement is voortgevloeid.

10e Het bestuur des eilands zal
zich

zich beijveren om aan het toezigt
& de controle der gondwinning
die rigting te geven die in de
bedoeling van het Gouvernement
gelegen is. =

Hopende door het vorenstaande
aan UwHoog Edel Gestr. intentie
te zullen hebben voldaan; heb ik
de eer met verschuldigden eerbied
te teekenen. –

De Kap: belast met het
bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

307

No. 125

Ontvangen den 5 Augustus 1828
van het Bestuur van Aruba
dato 28 July 1828
Gereg. Lett. F. folio 6 ...
No 64

Rec. d 5 Aug 1828 — 308

~~No.~~ 64

Aruba den 29. July 1828.

Deze is dienende om UW Hoog Ed: Gestrenge te verwittigen, dat door mij ter voldoening aan UW Hoog Edele Gestrengens Aanschrijving van den 24sten dezer No. 28 aan den Bevelhebber van de Lands Golet Princes Mariana, ingevolge nevensgaand Regief is ter hand gesteld: Een Wettoegesprijkt en verzegeld Kistje geadresseerd aan UW Hoog Ed. Gestrenge, inhoudende: Een Verzegeld Pakje goud wegende volgens Opschrift 1829. Wigtjes Netto en en 1900. Wigtjes Bruto, Nederlandsch gewigt; door mij op gisteren van den Heer Ingenieur der Mijnen ontvanges.

Ik heb de Eer te zyn.

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba. —

J. F. W. Gravenhorst

Aan den Hoog Edeles Gestrengen Heer
Directeur d. Intn. over de Kolonie
Curacao Bon Aire & Aruba
&c &c. &c.

N. 126.

Ontvangen den 5e Augs. 1828
van het bestuur van Aruba
dato 29 July
1828

Geregd. Sub Lo
folio 6 boek
N. 6.

Ik Ondergetekende A. de Gorter
Bevelhebber van de Lands Golet genl.
Prinses Mariana, Bekenne Ontvangen
te hebben van den WelEdele Gestr. Heer
J. F. W. Gravenhorst, Kapitein belast
met het Bestuur des Eilands Aruba,
Een Kistje Geadresseerd aan den Hoog
Edelen Gestrengen Heer Directeur ad Int.
over de Kolonie Curaçao, Bonaire & Aruba,
Zijnde wel digt Gespijkerd en behoorlijk
met Agt Cachetten Verzegeld; om het
Zelve dadelijk bij mijn arrivement
te Curaçao af te leveren aan den Hoog
Edelen Gestrengen Heer Directeur Voornoemd.
En Zijn hiervan drie eens luidende Geteekend

Aruba den 29e July 1828.

A. de Gorter

Recd 5 Aug 1828 Aruba den 29 July 1828 311

No. 65

Daar ik van den ingenieur der mijnen de heer Werz vernomen heb, dat de twee bergwerkers Johannis Stracbein & Peter Korzeborn het verlangen hebben te kennen gegeven, om, ingeval er ambtenaren bij de goudwinning op dit eiland geplaatst mogten worden, weder in 's Gouver-nements dienst te treden; en zynde bij die kennisgeving de getuigenis heeft gevoegd dat de genoemde bergwerkers, gedurende den tijd dien zy onder deszelfs directie gestaan hebben, zich als eerlyke in hunne bezigheden kundige & active men-schen, getoond hebben; zoo is het dat

Aan
den Hoog Edelen Gestr. Heer
directeur-ad-interim van de
kolonie Curaçao, Bonaire
& Aruba &c &c &c

dat ik eerbiediglijk de vrijheid
neem de bovengenoemde bergwer-
=kers, tot het bekleeden van Opzig
=ters posten bij de goudwinnings Werk
=zaamheden; dewelke, naar mijne
gegevene consideratien van gisteren
onder N:o 63 & zoo als uw hoog
Ed: Gestr zelve, zal gelieven in te zien,
niet zonder behoorlijk toezigt kun
nen worden geëntameerd, aan
uw hoog Edel Gestr voor te dragen.–

Ik heb de eer te zijn
De Kap: belast met het
bestuur van Aruba

J. F. v. Grovenhorn

No 127

Ontvangen den 5e Aug. 1828
van het Bestuur van Aruba
dato 29 July 1828
Geregd. Sub Lo
folio 6 Brief
No 6.

No 66. Recd 15 Aug 1828

313

Aruba den 8e Augs 1828

Deze is strekkende ten geleide van het Duplicaat van een Recief getekend door A: DeJorter bevelhebber van 's Lands Golet Princes Mariana op den 29e July ll. voor het overnemen van een verzegeld kistje met Goud, geadresseerd aan UwHoog Edelen Gestrengen.—

Ik heb de Eer te zijn

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba

J. F. v. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur Ad Interim over de Kolonie
Curaçao, Bonaire & Aruba
&c &c &c

314

No. 128.

Ontvangen den 15 Aug. 1828
van het bestuur des Eilands
Aruba
dato 8 Aug. 1828
Geregd. Sub Lo. A
folio 6 Boek
No. 6

Ik Ondergetekende A. de Gorter
Bevelhebber van de Lands Golet genl.
Princes Mariana, Bekenne Ontvangen
te hebben van den Well Edelen Gestr. Heer
J. F. W. Gravenhorst, Kapitein belast
met het Bestuur des Eilands Aruba
Een Kistje geadresseerd aan den Hoog
Edelen Gestrengen Heer Directeur ad Intm.
over de Kolonie Curaçao, Bonaire & Aruba,
Zynde wel digt gespykerd en behoorlyk
met Acht Cachetten Verzegeld, om het
Zelve dadelyk by myn Arrivement
te Curaçao af te leveren aan den Hoog
Edelen Gestrengen Heer Directeur Voornoemd.
Eens Zyn hiervan drie eens luidende getekend

Aruba den 29e. July 1828.

A. J. Gorter

Recd 12 Aug 1828

316

N° 37

Bonaire den 4 augustus 1828

Ik heb de eer Uw. Hoogl. Gestr by deze kennis te geven dat ik heden weder begonnen heb, met het insamelen van zout aan de beide Pan, met de Lands Haven. —

Waarmede ik my met achting noeme. —
Uw Hoogl. Gestrengen
D. W. Dienaar
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogl. Gestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao onderhorige
eilanden
&c. &c. &c. —

No 129.

Ontvangen den 12 Augusts 1828
van den commandeur des eilands Bonaire
dato 6 Augusts 1828
geregd. Sub Lo B.
folio 11 boek
No 6.

Recd 12 Aug 1828

No 38.

Bonaire den 6e aug.t 1828.

Ter voldoening aan Uw HoogEdGestrengen geëerde aanschryving dd 2e dezer No 19. op gisteren ont-vangen heb ik heden bereids de ingezetenen aan het kappen van kalkhout gezet, echter vind ik my in de verpligting Uw HoogEdGestr. kennis te geven dat ik buiten geld zulks met geene mogelykheid kan gedaan kreigen, en tot welk einde ik aldus verzoek eene Subsidie van Twee duizend guldens ingevolge hierbygaande aanvraag in duplo. —

Uw HoogEdGestr. zoude in de vermoeden vervallen dat men tot dit einde Lands slaven kunnen besteden ten einde het Gouvernement van kostens te besparen, maar dan zoude ik zeggen als bestuurder van dit eiland dat hetzelve dan geen berekening moet maken omtrent den landbouw, brandhout kappen &c. —

Eindelyk tot Uw HoogEdGestr. narigt heb ik

gedeeltelyk van de werkbare Slaven thans besteed
aan het inzamelen van Zout, het in orde brengen
van de lands-tuin en het boven destruct, en het
graven van putten op de Rinkon; zoo dat ik
geen één tot andere bezigheid disponibel heb, en
daar de plant-tyd reeds ophanden is, en ik per
missive d.d. 21. July ll. N°. 35. aanvraag gedaan heb
voor een ploeger, vermits alhier niemand is, dewelke
hiertoe gebruikt kan worden, zoo wel vrye als Slaven;
neem ik de vryheid hierover UEd. HoogWelGestr.
te herinneren met verzoek om te willen bevelen
dat met de eerste gelegenheid herwaarts zoo iemand
ter myne dispositie opgezonden worde. —

Ik heb de eer met achting my te noemen

UEd. HoogWelGestrengen
Dienstw. Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogWelGestr. Heere
Mr. Ramm: Elsevier
Directeur admt.
van Curaçao zonderh.
eilanden &c. &c. &c.

№ 130

Ontvangen den 12 Aug. 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 11 Augustus 1828
geregd. sub L. B.
folio 11 boek
№ 6.

320

Aanvraag

voor de volgende ten behoeve den dienst alhier

Twee duizend Guldens. –

Bonaire den 11 aug. 1828.

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Aanvraag

voor de volgende ten behoeve des dienst alhier: —

Twee duizend guldens. —

Bonaire den 11 aug.s 1828

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

No. 67.

Recd 15 Aug 1828

322

Aruba den 8e Augustus 1828.

Deze is strekkende om ter kennis van Uw Hoog Edele Gestrengen te brengen dat door mij aan den Heer Ontvanger bij het Hoofd-Bestuur te Curaçao als Remise per deze gelegenheid is verzonden, eene Adsignatie groot ƒ 239,00. Hd Ct ten laste de Heeren Administrateurs van het Garnisoen, voor uitbetaalde Soldijen aan de alhier gedetacheerde Militairen over de maand July dezes Jaars.—

Ik heb de eer te zijn

De Kapn belast met het Bestuur van Aruba

J. F. V. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer Directeur ad Intm over de Kolonie Curaçao, Bonaire & Aruba

&c. &c. &c.

No. 131.

Ontvangen den 15 Augustus 1828.
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 8 Augustus 1828

Gereg. Sub LA
folio A Boek
No 6.

Reed 15
Aug 1828

324

Aruba den 8 Augustus 1828

No. 68.

Deze is strekkende om ter ken-
nisse van Uw hoog Edel Gestr te
brengen dat ik ten gevolge van
Uw hoog Edel Gestr aanschrijving
van den 7e dezer No. 29 op heden,
na de waarneming van het bestuur
over dit eiland (naar inhoud van het
30ste artikel van het reglement van
administratie & bestuur) aan de
heeren magistraten dezes eilands
te hebben opgedragen, mij begeven
zal aan boord de Ned. Goelet
Oillet thans liggende binnen deze
haven ten einde naar Curaçao
te worden overgevoerd. –

Met betrekking tot de bewaking
der goudplaatzen dezes eilands
heb ik op den 12e July ll & op den

ze

3e. dezer eenige bepalingen gemaakt
welke ik by deze de vryheid neem
door de bijlagen onder l^a. A. B. C.
ter kennisse van Uw hoog Edel
Gestr te brengen. –

Het is te verwachten dat de rigtige
nakoming der bedoelde bepalingen
de goudplaatzen tegen alle onwet:
:tige goudzoeking beschermen zal. –

Ik heb de eer met respect te
teekenen. –

De Kap. belast met het
bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst.

No. 132.

Ontvangen den 15e Aug. 1828
van het bestuur van Aruba
dato 11 Aug.
1828
Gereg. Sub Lt. A
folio 6 back
A6

L.a C.   326.

Kopij

~~No.~~ 52/1.

den 3 August. 1828.

Deze geleidt een Reglement op de bewaking der Goudplaatzen dezes Eilands waarnaar UEd: zich zal hebben te gedragen:

Voorts dient tot UEd: informatie dat de Tent, die in Daimarie is afgeslagen, op eene Hoogte en wel in de nabyheid der plaats in de Rooi Welvaart, alwaar den Heer Ingenieur der Mynen is werkzaam geweest, moet worden opgeslagen, En dat er in dezelve twee Militaire Manschappen zullen moeten worden geplaatst.

De Wacht van de Fluit bestaande uit Twee Man zal belast worden met de bewaking van alle Rooijen bewesten dezelve gelegen, als de Rooij Caliente Daimarie &ca.

De Wacht in de Welvaart mede bestaande uit Twee Man, zal belast zyn met het bewaken dier Rooi, de Rooi van Arikoek en het bovenste gedeelte van Piedra Cachor en Caricorito

De Wacht in Wacobana ook uit Twee Man bestaande, zal belast zyn met de bewaking van dezelve Rooi als mede van Cachunto en omliggende plaatzen.

De Wacht te Hadicorarij mede bestaande

staande uit twee Man zal belast zyn met de bewaking van het Onvrij Territoir aldaar.

Ik twyfel niet of UEd zal aan het vertrouwen dat weder op nieuw in UEd d:o gesteld wordt ten vollen beantwoorden.

De Kap:n Kommand:t van Aruba.

(was geteekend) J. F. W. Gravenhorst.

(Adres)

Den Heere L: Croes
Adsistent by de Goudmyn.
op het Eiland Aruba. —

Voor Kopy Konform

J. H. Schultz
Kolon:l Sec:s

328

Lª B

Kopij

Reglement op de bewaking der Goudplaatzen op het Eiland Aruba

Art: 1.

De Adsistent Lourens Croes, zal onder de Onmiddelyke bevelen van het bestuur dezes Eilands, provisioneel belast zyn met de bewaking der Goudplaatzen

Art 2.

Hij Adsistent zal daar in worden bygestaan door Acht Man Militairen, zullende Twee Man de Rooi Fluit, Twee Man in de Rooij Wilraart, Twee Man in de Wacobana en twee Man te Hadicorari worden gedetacheerd om op die Plaatzen post te houden, en van daar overal waar bewaking vereischt wordt, patrouilles of Rondes doen

Art: 3.

De Militaire Posten ingevolge het voorgaande artikel verdeeld, zyn aan den Adsistent ondergeschikt en moeten de bevelen die door denzelven betrekkelyk de bewaking gegeven worden gehoorzamen en Stiptelyk ten Uitvoer brengen

Art: 4.

Hij Adsistent zal zyn verblyf moeten

houden

houden in de Rooi flait of wel in het Dorp, zynde dit het middenpunt der Goudplaatzen en van daar af en toe de Goudplaatzen als mede de Militaire Wachten inspecteeren en het Bestuur van tyd tot tyd van Zyne bevinding kennis geven; Zullende hij gehouden zyn by het ontdekken van opdelvingen of Zamenloop van Ingezetenen op eene of andere plaats in de onvrye oorden, dadelyk daartegen Maatregelen te nemen en van Zyne Handeling daarin, mede aan het Bestuur Rapport doen, op dat door het zelve verder daarin naar vereisch van omstandigheden Zoude kunnen worden gehandeld.

En Zullen hiervan afschrift aan den genoemden Assistent L Croes en Extract aan den Sergeant van het Militair Detachement voor zo ver hem aangaat, worden toegezonden. –

Aldus onder nadere goedkeuring van het Hoofdbestuur gearresteerd door my Kapitein Kommand.^t des eilands aruba den derden Augustus 1828.

(was get:) J. F. W. Gravenhorst

Voor Kopy Konform.

J. H. Schultz
Gebr. Sect.

Kopy

L.A.

Order.

De Wachten in Wacobana & Daimarie
zullen bestaan uit Vier Manschappen.—
Op elk dier posten zal de Oudste Mili,
„tair het bevel voeren.—

De Manschappen zullen alle Zaturdagen
worden afgelost & Vervangen.—

De Nieuwe Manschappen Nemen Vivres
voor Zeven dagen mede & moeten van hang,
„matten voorzien zijn.— Het nodige Water
zal om den anderen dag aan de Wachten
worden bezorgd.—

In elke Wacht bevindt zich een kookpot
of Veldketel waarvoor de Kommandanten
der Wachten even als voor alles wat in
de Wachten gevonden mogt worden Verant,
„woordelijk ~~mogt~~ zijn.—

De laatste Wacht hebbende Kommandant
of Oudste Militair wordt alleen Verant,
„woordelijk gehouden.—

De Kommandanten der posten zijn Ver,
„antwoordelijk voor de goede orde & moeten
zorgen, dat er geen meerder drank in
de Wachten wordt gebragt dan het Ge,
„woon Rantsoen het welk benevens de
Vivres onder hunne bewaring moet blij,
„ven voor de dagelijksche Uitdeeling.—

De

De Wachten zullen op onderscheidene Uren Zondes of Patrouilles doen op het Onvrije territoir; de Oudste Militairen houden aanteekening der gedane Zondes of Pa, trouilles, & maken daarvan melding in hun Wekelyksch Rapport. —

De Wachten zullen van de nodige Scherpe patronen worden voorzien maar geen Ge, weer zal geladen worden dan ingeval van Noodzakelykheid, en op het Rapport bij de Wekelyksche Afflossing zullen de redenen waarom er een of meer Geweren geladen zijn geworden, moeten worden op, gegeven. —

Er zal niemand op het Onvrije terri, toir worden toegelaten dan de Ambte, naren die over het mijn werk gesteld zijn, zullende behalven dezen alle personen die onder welk voorwendsel, ook zich slechts op het Onvrije territoir vertonen zonder een Schriftelyk permit daartoe van de Ondergetekende te kunnen wyzen, dadelyk gevangen genomen en naar het fort Zoutman worden afgebragt —

Ingeval er door de Ambtenaren der Goudplaatsen assistentie van de Wach, ten wordt gevraagd zoo zal dadelyk daaraan voldaan worden. —

De Ondergetekende vertrouwt dat de Manschappen de nodige Activiteit zullen in het werk stellen tot de ligtige nako, ming van het voorenstaande. —

Op het gedrag der Manschappen zal de Ondergetekende doen Acht geven. — Verzuim en elk ongeregeldheid zullen gestreng worden gestraft. —

Aruba den 12^e July 1828

De Kap^n. belast met het
Bestuur van Aruba
(w.g.) J. F. W. Gravenhorst

Voor kopy konform.
B. H. Schultz
Kolo. Secr.

Rec. d. 16 Aug 1828

332

N.o 39.

Bonaire den 13.e augustus 1828.

Ter voldoening aan het laatste lid uwer Hoog Ed Gestrengen geëerde aanschryving ~~dd~~ 1.ste July ll N.o 16. zend ik met de lands golet af, de mulatte Jonge slaaf genaamd Jan Doran, instede van de alhier opgezondene lands slaaf Pedro, kuiper van ambacht. —

Ik heb de eer met achting my te noeme

Uwr Hoog Ed Gestrengen

DW Dienaar. —

De Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr: Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao ende onderhoorige eilanden

Xo. – Xo. : Xo.

N° 133.

ontvangen den 16 Augustus 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 13 Augustus 1828
geregd. sub Lo B.
folio 11 boek
N° 6

334

Rec. d. 16 Aug 1828

Bonaire den 15 augt 1828

N° 40.

Deze is strekkende om Uw HoogWo Gestrengen kennis te geven dat de lands goliet afkomt geladen met brandhout, en de bij Uw HoogWo Gestr. missive dd 8 dezer N° 20 aangevraagde hoornbeesten; benevens een groote bul à f 80 voor rekening van W. C. Hoyer twee kleiner dito à f 70 voor rekg. van G. M. Ellis & twee nog kleiner à f 60. voor rekg van A. Muller ingevolge autorisatie van den boekhouder Contraroleur —

Ik heb de eer met achting te zijn
Uw HoogWo Gestrengen
DWDienaar
de Kommandeur deses eilands
Claas Scholborgh

Den HoogWo Gestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhorige
eilanden &c &c &c

№ 134.

Ontvangen den 16 Aug.s 1828
van den commandeur des Eila
Bonaire
dato 13 Augustus 1828
Geregistreerd Sub E B.
folio 11 boek
№ 6.

Curaçao den 15 Aug: 1828

Recd. 18 Aug. 1828

336

Zie Dispositie van den 23 dezer

№ 60/a

Deze geleidt aan UWhoog Edel gestr eene opgaaf der gelden welke door het gouvernement verschuldigd zijn voor den dienst der vermoedelyke goudmyn op het eiland Aruba tot en met den dag der staking van de werkzaamheden aan de gemelde goud myn. – Ik heb de eer met achting te zijn

De Kassa belast met het bestuur des eilands Aruba

J. F. v. Gravenhorst

Den hoog Edel Gestr. Heer
Directeur ad-interim
der kolonie Curaçao
Bonaire & Aruba

No 135

Ontvangen den 18 Augustus 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato uitsupra
Geregd. Sub Lo A
folio 6 Boek
No 6.

Lijst van het Verschuldigde door het Bestuur des Eilands Aruba aan de Onderstaande ten Lasten de Goudmijn op dit Eiland tot 31e July 1828

A.	de Heer J. H. G. Ernaud het 2/3 gedeelte der waarde van 2 lb 13 6/8 Oncen Goud a ƒ 32 - de once ingevolge Dispositie van het Gouvernement	ƒ 976,00
"	de Assistent van de Ingr. der Mijnen, 31 dagen daggelden over de maand July a ƒ 3 ,, dag	" 93,00
"	Arbeids, Werklieden ingevolge goedgekeurde betalingsstaten door den Ingr. der Mijnen, Zedert den — Juny tot & met den 28sten July dezes tezamen — — — — —	" 745,70
"	Hendk. Croes, voor geleverd Water Zed. 1sten Juny tot en met ultm. July zijnde 229 Ezelsdragten à 50 Centen per dragt — — — —	" 114,50
"	Jan Semerel, voor Geleverd Water Zedert 1mo Juny tot & met ultm. July, zijnde 57 Ezels dragten à 50 Cents per dragt — —	" 28,50
"	Willemina Raphael voor Geleverd Rum ter uitdeelen aan de Arbeiders Zed. den 1e Juny tot 31e July — — —	" 66,66
"	Willemina Raphael, voor 2 Maanden Magazijn huur, Zed. den 1e Juny tot 31e July a ƒ 6 per maand — —	" 12,00
"	J. A. Borgus (yzersmit) voor makens & repar. van Gereedschappen Zed. den 1e Juny tot 31e July — — —	" 41,21
"	J. J. Holwig voor het repareeren van de Trekzeelen voor de Kar	" 2,60
	Transporteere	ƒ 2080,17

Per Transport — f 2080. 17

H.	Gilles Poppe Wezleman voor Geleverd Water van de Milit Wacht gedetacheerd aan Daimarie, Zed. den 1 Junij tot 31 Julij — —	15. 50
„	B. Solagnier voor 2 Maanden Magazijn Huur, Zed. 1 Junij tot 31 Julij a f 8. —	16. 00
„	de Kap. belast met het Bestuur dezes Eilands voor fourage van Een paard gedurende de waarneming der functie van des ingenieur der Mijnen Zed. 23 April tot den 7 Junij d. j. Zijnde 46 dagen a 50 Cents perdag	23. 00
„	B. Solagnier, voor Geleverd Water aan de Milit Wacht gedetacheerd aan Wacobera, Zed. den 1 Junij tot 31 Julij — — —	15. 00
		f 2149. 67

Aldus opgemaakt door mij
Kapitein belast met het bestuur
van het voorngemelde eiland. —

J. F. W. Gravenhorst

Lijst van het Verschuldigde door het Bestuur des Eilands Aruba aan de Onderstaande tot den 31 July 1828, te Water:

A.	De Kapt. Kommand: Traktement maand July	ƒ 122, 22
„	„ Gewezener Kommand", pensioen — do.	75, oo
„	„ Ontvanger, bepaalde Emolument — do.	72, 22
„	„ School & Godsdienst Onderwijzer, Trakt. do.	33, 33
„	„ Opzigter, Traktement — do.	27, 75
„	„ 4 Sein & battery Wachters, Soldij & Rantsgeld, do.	60, oo
„	1 md. huishuur voor den Onderwijzer	14, oo
„	Corn. Schmidt, Voor Geleverd Brooden aan het Militaire Detacht. over de maanden Juny & July	220, 77
„	Frans Mc. Croes, voor Geleverd Water aan Idem over de maanden Juny & July	59, 25
„	Corn. Raven, voor Geleverd Olij &c. op het fortres & de Wachten aan de Goudplaatsen, Juny & July	29, 55
„	Corn. Raven, voor Geleverd Rum aan de Manschappen welke aan de Wegen gearbeid hebben	8, oo
„	Jn. Henricus, voor Geleverd Water ten behoeve van het Detachement welke naar Curaçao Zijn Vertrokken met de Lands Goleт	2, oo
„	De Opzigter, voor gedane Uitschotten aan Handlangers tot het Transporteren der Vivres &c.	7, 71
„	Bt. Solagnier, voor 4/3 maand huur van een locaal tot het houden der Wagt voor de Schuttery Zed. 23 Maart tot 31 July a ƒ4.	17, 33
„	Ls. Oduber voor Geleverd Water aan het Kommandements Huis Zed. den 30 Decr. 1827 tot 31 July d. j.	40, 27½
	Transporteere	ƒ 789. 40½

	Per Transport	f	729, 40½
A.	De Jongd. Chirurg. Dykhoff, het Saldo van Vijf Rekg. Ld. 1e Decb. 1827 tot 31e Mei 1828 voor geneeskundige hulp, & Geleverd Medicijnen aan het Detachement		88 , 69
„	Idem, voor Idem over de maanden Junij & Julij d. j.		– – –

Recd, 23 Aug 1828

342

No. 41.

Bonaire den 16 aug: 1823

Ik heb de eer ter kennis van Uw Hoog Ed Gestrengen te brengen dat met het inzamelen van zout aan de oude pan geeindigd is, & dat ik het ingezameld hoop, op Een duizend vaten taxeerd. –

Waarmede ik my met achting noeme
Uw Hoog Ed Gestrengen
DW Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoog Ed Gestr. Heere
Mr. Kammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curacao onderhorige
eilanden
&c. &c. &c.

343

N° 136.

Ontvangen den 23 Aug. 1828
van den commandeur des eilands
Bonaire
dato 16 Aug. 1828
Geregd. Sub L B.
folio 11 boek
N° 6

344

N° 42. Recd 23 Aug 1828

Bonaire den 22 augustus 1828.

Daar ik ten behoeve van de Smits & Kuipers winkel alhier; zoo mede ten behoeve den dienst het volgende benoodigd heb; neem ik de vryheid inclusa Uw HoogEdGestrengen by deze te doen toekomen een aanvraag in duplo voor de benoodigde artikelen. — Het kruid welk ik by twee gelegenheden ontvangen heb, bevat niet meer in ieder tonnetje dan slechts 19 in stede van 25 lb tot Uw HoogEdGestr. narigt. —

Ik heb de eer met achting my te noemen

Uw HoogEdGestrengen
DW Dienaar
De kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao & onderhoorige eilanden
&c. &c. &c. —

No. 137

Ontvangen den 23 Augustus 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 22 Aug.s 1828
gereg.d Sub Lo B.
folio 11 boek
No. 6

346

Aanvraag

Voor diverse ten behoeve den dienst alhier. —

500 lb Mombanden ter vervaardigen van hoepels voor tobbens &a.

500 lb 2/4 duims in vierkant Yzeren Staven ter vervaardigen van pekken &c. —

24 ledige vleesch of spek vaten. —

100 Chappen. —

6 Strengen zeilgaren. —

100 kan lampolie. —

100 lb kruit.

6 lb Smeer. —

Bonaire den 22 aug.s 1828. —

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Recd 25 Aug 1828

347

~~No~~ 70.

Aruba den 20e Augustus 1828

deze brief is door ons nog niet ontfangen [illegible] op den 25 dezer ontvangen en is dezelve gelijktijdig met deze geopend volgens brief van de Magistraten

Ter voldoening aan het verblevene in onze Missive van gister No. 69. hebben wij de Eer U.H. Hoog Edle Gestrenge toe te zenden Kopij notulen, van het Vrede gerecht op heden gehouden, bevattende het verhoren en jugeeren der beide Vrouwen waarvan in onze opgemelde Missive No. 69 is melding gemaakt.

Wy hebben met alle respect de Eer te zyn

De Magistraten waarnemende het Bestuur van Aruba.

Jan Hendk Godfd Eman

K. van Eekhout.

Aan

Den Hoog Edele Gestrenge Heer.

Directeur ad Intm

over de Kolonie Curacao Bonaire en Aruba

&c &c &c

348

Het Collegie van het [illegible]
de Gerecht en de [illegible]
[illegible] Verklaringe van [illegible]
[illegible] vrouwen te hebben
geconfronteerd en bevonden
dat die [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] de [illegible] vrouwen
[illegible] [illegible] dat [illegible]
[illegible] ingenomen
Berichten van den Directeur
[illegible], Geraadpleegd is
Gebleken dat [illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]
veel min eenige Inci-
denten tot dat [illegible]
[illegible] [illegible] of [illegible]
[illegible] [illegible] ge-
[illegible] [illegible] dat
[illegible] vrouwen [illegible]
[illegible]
welke op die [illegible]
gezocht worden by dat
had. –
Wy [illegible] [illegible] hebbende
op alles [illegible] in [illegible]
[illegible]

No 134.

Ontvangen den 25 Augs. 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 20 Augs. 1828
Geregd. Sub D A
folio 6 Boek
No 6

Kopij.

Ordinaire Vergadering
van het Collegie van het
Vrede Gerecht op het Eiland
Aruba.—

Woensdag den 20e. Augustus 1828
present de WelEdele Heer
Jan Hendrik Godfried Eman.
bij absentie van den Kapitein
Kommandt. dezes Eilands,
President.—

de WelEdele Heeren:
Klaas van Eckhout, Or,
,dinair Lid; en
Jan Van der Biett, Geasso,
,meerd Lid.—

Na de opening der Verga,
,dering met het Gebed,
wierden gelezen, Geresumeerd
en Onderteekend de Notulen
gehouden op laatstleden
Woensdag den 13de. dezer.—

de President geeft Kennis
dat op den 18de. dezer, des
namiddags, aan het Be,
,stuur zijn toegezonden twee
Vrouwspersonen, door den
Heer L: Croes, Adsistent der
mynen, toegezonden met bericht, dat

deszelve

dezelve door de Militairen,
met de bewaking der Goud,
„plaatzen belast, onder een
groot getal Ingezetenen
op het Onvrij Territoir zijn
gearresteerd geworden.—
De genoemden Vrouws per,
„soonen genaamd zijnde Maria
Elisabeth Castro en Helena
Magdalena de Rama, ter
vergadering, eerst ieder af,
„zonderlijk en vervolgens
tegens elkander gehoord zijnde,
gaven op de aan hun geda,
„ne afvragen in zin en
substantie het volgende
te kennen:-
Dat de eerstgenoemde,
zich naar het Gebergte
naar de Rooij fluit lei,
„dende, begeven heeft, ten
einde aldaar eenige goede
Maalsteenen te zoeken,
niet beter wetende of zulks
was thans geoorloofd, ook
was haare intentie geen,
„zins om naar goud te zoeken
zo dat zij dan ook geen en,
„keld Instrument daartoe
kunnende dienen — met

met zich mede had genomen.
Dat zij al langzaam voort,
„gaande eene kennis van
haar ontmoette, zijnde de
tweede genoemde gearres,
„teerde, genaamd Helena
Magdalena de Rama,
welke haar zeide uit ge,
„gaan te zijn om eenige
kruiden te zoeken; dat
zij beiden op den rug van
't genoemde gebergte
gekomen zijnde, zich al,
„daar ter uitrusting eenige
ogenblikken nederzetteden,
zijlieden een menigte volk
bespeurden, welk in aller
yl ginds en derwaards
liepen en zoo als het
scheen agtervolgd wierden
door eenige Militairen;—
Dat de Militairen op
eene afstand hun gena,
„derd zijnde, zij dadelijk
wilden vertrekken, doch
op het geroep van te
blijven staan, zij dezelve
hebben afgewagt, waarop

Zij:

Zyl: door genoemden Mili,
tairen wierden gebonden
en belast op die plaats te
blyven vertoeven, waarop
genoemde Militairen zich
verwijderden ter vervolging
van het volk dat zich
dieper in de Rooij op een
aanmerkelyken distantie
bevond, uit een te dryven;-
Dat Zy aldaar zittende,
de eerstgenoemde be,
merkte dat er eenige stee,
nen van de andere zyde
der Berg geworpen wierden,
waarvan er een langs
haar hoofd vloog en
dien Zy uit hoofde der
afstand, vermoedde door
middel van slingers ge,
worpen wierden ~~by~~ naar de
voorsz: Militairen, welke
zich met de vervolging
van andere Personen
bezig hielden;-
dat Zyl: door die Mili,
tairen zyn afgehaald
en naar het Dorp zyn
afgebragt geworden.-

Het

en op de gewone wyze
door het Bestuur wordt
kenbaar gemaakt, haare
volle kracht en waarde
blyven behouden, en Zylieden
zich voortaan stiptelyk
daar naar zullen hebben te
gedragen, op poëne van
zwaardere straffen.-
De beide vrouwen wierden
vervolgens naar de plaats
hunner detentie gevoerd.-
Overgegaan tot de bepaling
van de prys en gewigt
van het Brood voor de
volgende Week, te weten:
15 Oncen voor 15 Centen-
daarna wierd de Vergade,
ring gescheiden.-
(was geteekend)
Jan Hendk Godfd Emans
R. van Eckhout
Jan van der Biest
(Coll:) In presentie van mij
(w:g) B.H. Schütte
Kolonl: Sectr:

Voor kopy konform.

B.H. Schütte
Kolon: Sectr:

Het Collegie van het Ve-
de Gerecht na de monde-
linge Verklaringen van ge-
noemde Vrouwen te hebben
geconfronteerd en bevonden
dat de eene niet door de
andere wierd tegengespro-
ken; - Voorts in aanmer-
king nemende dat uit de
Rapporten en ingewonnene
Berichten van den adsistent
der Mijnen, geenzins is
gebleken dat genoemde
vrouwen in de grond gra-
vende zijn gevonden, noch
veel min eenige Instru-
menten tot dat einde
kunnende dienen, bij de-
zelve zijn ontdekt ge-
worden, Maar wel dat
eene dier Vrouwen een
bont doekje met Kruiden
welke op die plaatsen
gezocht worden, bij zich
had. -

Wijdus gelet hebbende
op alles waarop in dezen

Eenigzints

Eenigzints te letten stond:
Zoo wierd na daarover
rijpelijk te hebben gedeli,
,bereerd goed gevonden en be,
,sloten:
1° Om genoemde Maria
Elisabeth Castro en Helena
Magdalena de Rama,
te condemneeren zoo als
dezelve gecondemneerd
wierden: tot eene gevange,
,nis straf van drie dagen
wegens overtreding der
bestaande bepalingen
vervat in de ampliatie
op het Reglement van
Administratie en Bestuur
van dit Eiland, en wel
volgens § 9. van het 1°
Artikel gearresteerd in
dato 15° Junij 1824.—
2° Om dezelve vrouwen
te kennen te geven dat
alle bepalingen en wetten
die zullen komen te ver,
,vallen of herroepen worden,
tot zulks niet officieel
en

Recd 26 Augt 1828

353

N° 69.

Aruba den 19den Augustus 1828.

By dezen hebben wij de Eer U.Wel Hoog
Ed: Gestrenge te rapporteeren:

Dat op gister namiddag circa vijf
uren, vier der Militairen, welke onder
het onmiddelyke opzigt van den Heer
L. Froes, Adsistent by de mynen, ter
bewaking der Goudplaatsen door de
Kap: Kommand: J. G. W. Gravenhorst,
zyn gedetacheerd, in het dorp terug kwa,
,men, escorteerende twee Vrouwspersonen
dewelke, volgens het door hun, aan
ons overhandigde Rapport, van den
Adsistent der Mynen voornoemd, op
onwettig territoir zyn gearresteerd;—

Dat uit het gemelde Rapport
gebleken is dat een aantal van meer
dan Twee Honderd Personen zich
op die plaatzen hebben bevonden,
welke op aannadering der Militairs
zich tegen dezelven hebben durven
verzetten en hen door eene hagelbuy
van steenen, door middel van slin,
gers geworpen, hebben aangevallen:
zoo dat genoemde Militairen tot
hunne

hunne eigene defensie genoodzaakt
waren met Scheip onder dezelve te
schieten, ten einde hen van die verbodene
plaatsen te verdryven; al het welk Uw
Hoog Ed: Gestrenge uit het kopyelyk
sub: L.a A. hier by gevoegde Rapport
zal ontwaren;

De afgekomene Manschappen wel-
ke den geheelen Dag door het uit-
eendryven en vervolgen der ontdekte
Personen en het afbrengen derzelven,
naar het Dorp (: zonder voedsel te
hebben genoten:) zeer afgemat waren
hebben wy dadelyk door twee ande-
re Militairen, doen vervangen ten
einde de eerstgenoemden eenige Uren
in de Sterkte alhier konden uitrusten,
zich voeden en versterken, om in
staat te zyn om op morgen voor
het aanbreken van den Dag zich
wederom naar hunne respective
posten te begeven. —

De gearresteerde Vrouwspersonen
zyn dadelyk na hunne Aankomst
in het fortres onder verzekerde bewaring
en Surveillance van den Kommandee-
rende onder Officier gesteld, ten einde

op morgen

op morgen den 20.ste dezer voor het
Vredegerecht gehoord en naar bevind
van Zaken volgens de alhier vigeerende
Wetten en bestaande bepalingen gejugeerd
te worden.

Wy hebben den Heer Adsistent
voornoemd dadelyk kennis gegeven van
de door ons belaste afzending van
Militairen welke de afgekomene
provisioneel moeten vervangen, met
invitatie aan genoemden Adsistent
om aan ons omstandiger berichten
intezenden. —/: volgens bylage alhier
sub L.a B. /: —

Voorts hebben wy op heden de
1.9den, dadelyk gearresteerd eene Pu-
blicatie houdende streng verbod aan
de Inwoners van dit Eiland, om
zich in verbodene oorden te mogen
ophouden of opgravingen doen enz,
Welker kopy sub L.a C. hier nevens
gaat, —

Wyders dat wy op heden van den
meergenoemden Adsistent L. Croes,
nog Rapport bekomen hebben dat
het blesseeren van een der Ingezetenen

door

door de Militaires valsch bevonden was /: de kopy van deze Missive bekomt UWHoogEd. Gestrenge Sub l. D.

Na dat de beide gearresteerde vrouwen, op morgen zullen zyn gehoord, zullen Wy de Eer hebben UW HoogEd. Gestrenge nader Rapport, omtrent deze ondlihavige Zaak, met het eerst van hier vertrekkend Vaartuig toe te zenden.

Wy hebben de Eer met alle eerbied te zyn:

De Magistraten waarnemende het Bestuur van Aruba
Jan Hend.k Godf.d Erman

K. van Eekhout

Den Hoog Edelen Gestrenge Heer
Directeur ad Int. van Curaçao
en onderh. Eilanden Bonaire en Aruba
enz enz enz.

N.o 139. Ontvangen den 26 Aug.s 1828 van het Bestuur des eilands Aruba dato 19 Aug.s 1828 Sub 6 B.t gezg. folio 6 B.k

---

bylage L: A

Kopy

Rooi Fluit den 18 Aug.s 1828.

WelEdele Heeren!

Mits deze heb ik de Eer UwelEd: te Rapporteeren dat op heden meer als twee honderd Manspersonen en Vrouwen in de Rooi Adaymarie waren aan het Goud graven, door dien Zeden ik Verpligt was, alle Ses Militairen, by Een te doen komen, en derwaards af te vaardigen, Edog ingevolgen hun Raport door die Lieden met slinger steen tegenstant gedaan, waarop de Militaire Vyftien Schoten moesten doen, voor dat Zylieden de Vlugt namen, waaronder de Militaire nog 2 van die Vrouwpersonen aprehendeerts, hun voor my brogte, die ik de Vryheid heb UwelEd: hiermede met Vier Militairen af te zenden, en mede versoekende om 15 Patronen aan UwelEd: en de Eer hebben my met hoogagting te Noemen.

6 De Aff. van de Kap.n Kom.t
(w.g.) Lourt Croes

Voor Copy Konform
B. H. Schultz
Kolonter

(onderstond)

Aan Den WelEd. Heeren
Jan Hend.r G. Erman
K. van Eekhout
belast met het Bestuur dezes Eilands

355

N.o 51/3.

Aruba den 18.e Augustus 1828.

De beide door UwEd: met vier Militairen afgezondene vrouwspersonen, zijn in verzekerde bewaring gebragt en zullen worden verhoord.—

Een Korporaal en een ander Militair zijn gedetacheerd om de afgekomene Militairen te vervangen tot dat dezelve zullen zijn uitgerust om zich wederom op morgen naar hunne respective posten te kunnen begeven, na UEd alvorens van hunne aankomste te hebben verwittigd.—

Daar volgens het rapport van de Militairen een der gevoirdene personen is gekwetst geworden en zich in der struiken schynt te hebben verborgen, zoo wordt UEd geinviteerd om op aanwijzing der gemelde Militairen, alles in het werk te stellen ten einde de bedoelde gekwetste persoon uitvindig te maken, en ons daarvan omstandig te rapporteeren.—

De Magistraten waarnemende het Bestuur des Eilands Aruba
(w.g.) Jan Hend.s Godf.d Eman
K. van Eekhout

(onderstond)

Aan
Den WelEdel: Heer Lour.s Croes
Adsistent by de Goudmijn
te Aruba

Voor Kopy Konform.
B. H. Schultz
Koles ter

Bylage L^a: C

Kopy

358

Publicatie

De Magistraten Waarnemende het Bestuur des Eilands Aruba, Doen te Weten:

Dat vermits uit de Ingekomene Rapporten gebleken is dat er meer dan twee honderd Ingezetenen van beiderlei kunne zich niet tegenstaande en in weerwil van de bestaande bepalingen daartegen zich hebben durven vermeten om zonder verlof zich te begeven naar zoodanige plaatsen als welke voor Onvrij Territoir verklaard zijn, en aldaar opdelvingen te doen en naar goud te zoeken.

Dat al verder die Ingezetenen zich in zoo verre zijn te buiten gegaan om met geweld zich te verzetten tegen de Militairen welke ter bewaking van die Onvrije boden, door het Bestuur dezes Eilands aldaar zijn gedetacheerd, en in plaats van op de verschijning dier Militairen zich op de vlugt te begeven, hardnekkig in hunne verbodene handeling zijn blyven voortgaan, en dezelve Militairen met een Hagelbuij van Steenen door middel van Slingers geworpen, hebben durven aanvallen. —

Dat het Bestuur dezes Eilands verontwaardigd over dusdanige Handelwyze alle de Ingezetenen en Bewoners van dit Eiland nogmaals en voor de laatste

zeide

zeise ten strengsten doet Waarschuwen, verbieden en interdiceeren om Zich naar Zoodanige plaatsen als welke voor Onvrij Ver-klaard zijn te begeven veel min aldaar te Graven of gronden op te delven en naar Goud te Zoeken, op pæne dat de Overtreders van dit voor de laatste maal Gedane verbod als moedwillige tegenstrevers van de Bevelen der Overheid zullen worden aan-gemerkt, en dus naar alle Gestrengheid der Wetten zullen worden Gestraft. =

Aldus Gearresteerd op Aruba den Negentienden Augustus, Achttien honderd, Acht & twintig

De Magistraten voornoemd
(w.g.) Jan Hendk. Godfd. Eman
K. van Eekhout.

Ter Ordonnantie van dezelven
(w.g.) B. H. Schutte
Kolonl. Schr.

Gepubliceerd in de Oranje stad op Aruba dato utsupra
(w.g.) B. H. Schutte
Kolonl. Schr.

Voor Kopy konform.

Bylag. L.a OO

360.

Kopy

Rooi fluit den 19e Aug.s 1828

Weledele Heeren!

Dient deze tot Een Antwoord op Uweld. respective Missive van Gusters avond aan my toegezonden met de twee Militaire Betreffende de zoo ge,zegde Gekwets Persoon van Gutter heb ik aan Uweld. geen Rapport gedan door dien ik de,zelve voor valsch heeft gehouden, Considereerende dat zoo iemand aan de Heupbeen met een koegel gekwets word dezelve niet van zyn plaats konde weglopen, hetzelve heeft een van de Militaire genaamd Pool my valsch rapport doen doen aan de kommandant, Edog ik zal verdere Onderzoek doen ten Einde het Waare te kunnen ondekken. —

Ik heb deden te zyn.
De Adsistent by de Goudmyn
(ws) Louw.s Croes

(onderstond).

Aan
Den Weld. Heeren
J. H. G. Eman en
K. van Eekhout
belast met het bestuur
dezes Eiland ——

Voor kopy konform.
J. H. Schultz

Brieven van
Bonaire & Aruba
over September 1827
N.° 140 N.° 157.–

ontv 6 Sep

N° 43

Bonaire den 3e Sepr 1828

Ter voldoening aan Uw HoogEdGestr: geeerde missive dd 23 augustus ll N° 21 om de reden op te geven wegens de geringe hoeveelheid ingeza-melde zout aan de oude pan, heb ik de eer te be-rigten. –

Dat de reden van de geringe hoeveelheid by de eerste inzamelen van zout aan de oude pan vermeld staat in de missive dd. 5 Juny ll N° 23, waarin kennis gegeven wordt dat door eene onverwachte regen al het zout gesmolten is; zoo dat na deze inzameling, dat getaxeerd is geworden op 1500 vaten, men weinig hoop had, meer zout dit Jaar te trekken; echter door de aanhoudende droogte zetten zich de zout pan weder, maar zeer dun, welk het geval was, dat ik weder voor de tweede maal zout heb begonnen interzamelen ingevolge myne kennis geving per missive dd 4 aug: ll N° 37 en daarmede geeindigd op den 16 aug: welke hoeveelheid ingevolge taxatie op 1000 vaten is berekend geworden, zoo dat in dit Jaar 2500 vaten is verzameld geworden. –

Het zoude my ten harten gaan, wanneer Uw HoogEdGestr mogt vermoeden dat ik ten deze verzuim heb; neen, ik verzekerd Uw HoogEdGestr van tegen-overgesteldo; ik heb myn uiterste poging gedaan om zoo veel in te doen zamelen, als ik kon met de Slaven; ware ik in de gelegenheid om vrye lieden aan te heeren

om met en benevens de Slaven hieraan te arbeiden als gewoonte, zoude ik een, en twee maal zoo veel zout getrokken hebben. Immers zoo Uw Hoogw Gestr. gelieve te berekenen dat alleen de vryelieden verleden Jaar door behulp van hun ezels over de 3000 vaten ingezameld hebben, en de Slaven niet meer dan 900 vaten. ik stellez (terwyl de Slaven dit jaar 2500 vaten vergaard hebben) rekenen kan. dat de vrye lieden, uit zucht om 15 Cents voor elk vat te verdienen meer dan 3000 vaten zouden hebben ingezameld. alzoo zy (de vrye Lieden) gezamentlyk met de Slaven by het inzamelen van het eerste krop gedurig 23 dagen, dat met het zout gewerkt werd, hebben kunnen arbeiden. – Helaas de reden van deze beletselen is by Uw Hoogw Gestr bekend. zonder geld in kas konde ik de menschen niet engageeren. – Ik heb immers, vergun my deze aanmerking Hoogw Gestr. Heer! op den 14 feb ll aanvraag voor Subsidie gedaan, en zulks met moeite eerst van de maand Juny bekomen. – en dan komt er nog by Hoogw Gestr Heer! wanneer ik als Curaçaosche planter de économie niet heb leeren kennen, om in nood my te behelpen dan zoude ik geen enkeld vat zout vergaard hebben, uit gebrek van schoppen, welk door my aangevraagde gereedschap ik eerst heb bekomen na dat het zout weg was. –

Uit het hiervoren aangehaalde, hoop ik aan aan Uw Hoogw Gestr begeerte voldaan te hebben, terwyl ik

ik de vryheid neem Uw Hoogw Gestr van myne achting te verzekeren, en my te noemen

Hoogw Gestr Heer!

Uw Hoogw Gestr
D.W. Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogw Gestr Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao onderhoorige eilanden
&c &c &c

№ 140

Ontvangen den 6 Septr. 1828
van den Commandeur des eilands
Bonaire
dato 3 Septr. 1828
Geregd. Sub L. B.
folio 11 boek
№ 6

onto 5 Sepr

363

№ 44.

Bonaire den 3 Septbr. 1828.

Ik heb de eer voorloopig uw Hoogedelgestr.
te rapporteren dat, na alle moeite aangewend te
hebben de boor instrumenten te bezigen ter ontdek-
-king van drinkwater alhier, ik niet daarmede
heb kunnen slagen, doordien met de eerste proef
neming in de landstuin aan de Rinkon de
boor op 36 voeten diep heeft komen te breken, zoo
dat ik my verpligt vond, ten einde de lands slaven
op de Rinkon drinkwater te verschaffen, een begin
te maken, door middel van met pikken te doen
graven en te laten springen, twee putten aan te leggen,
de eerste (midden in de centrum van de bevolking
op de rinkon) welke ik begonnen heb is reeds op
30 voeten diep, en de tweede alwaar de boor instrument
ingebroken is, heb ik tot op 25 voeten gesprongen
en opgedelft, en als nog geen water bevonden,
niettegenstaande de gronden en rotsen dat opgedelft
& gesprongen worden, my veel beloven, goed water
te zullen vinden. In de tusschen tijd terwyl
er geene genoegzame kruid voorhanden was, om aan
deze putten te werken heb ik my bezig gehouden
om nog een water rots aan het boven district naby
de Rhee doen in orde brengen, welkers water zoo
goed is dat ik, tot voorkomen van onregelmatigheden
dewelke zouden kunnen plaats vinden door eenige

kwaadwilligen om zich daarin te wasschen of kleeren te stampen een ringmuur omdezelve heb doen metselen; waarna ik op de zoo genoemde fontyn my heb bezig gehouden; en na dat eenige Steenen aldaar gesprongen is geworden en de daarby staande boomen tot by de wortels toe verbrand was, heb ik ondervonden dat het loop des waters aldaar iets beter geworden is, echter de moeite die hieraan bereids gedaan is en het kruid dat tot deen einde ~~[illegible]~~ verbrukt is geworden, schrikte my af hieraan verders te aarbeiden, te meer dat de Mineur Rutten dewelke met het opspringen van die rotsen belast was my gezegd heeft, dat wanneer men als behoren hieraan moet werken, meer dan 400 lb kruid zoude verbrukt worden en nogthans niet verzekerd zynde om de loop van het water sterker te treffen; dan komt er nog by, HoogEdGestr Heer! de meenigte der werkliedien dat daarby zoude geimployeerd moeten worden om dee puin hopen daarvan te ligten, weshalve ik hiermede ben gestaakt, en thans sedert verledene maandag bezig ben om de zoo genoemde Twee put in orde te brengen; ook heb ik verledene Zondag de put Bronswinkel bezigtigd, dezelve zal, zoo dra ik met de voornd put geeindigd heb, ook in orde gebragt worden, vermits deze put van veel nut zal zyn voor de slaven dewelke in die omtrekken brandhout kappen & voor de lands beestialen die zich aldaar in meenigte in de bosschen ophouden. —

Tot

364

Tot UEw HoogEd Gestr narigt heb ik maar de mineur Rutten tot myne dienst, de ander is kort na deszelfs aankomst alhier ziek geworden en wel zoo erg dat ik voor zyn leven heb beginnen te vresen, echter thans is hy beter en zal terwyl ik met de mineur Rutten aan de westelyke gedeelte van dit eiland werkte, hem op de beide eerstgemelde putten aan de renkon bezig houden. —

Ik heb de eer my met achting te noeme

UEw HoogEdGestr
DWDienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao en onderhorige eilanden
&c &c &c

N° 141.

Ontvangen den 6e Sept. 1828
van den Commandeur des eilands
Bonaire
dato 3 Septb. 1828
Geregd. Sub L-B.
folio 11 boek
N° 6

Ontv 6 Sep. 365

N° 45.

Bonaire den 3 Sepr. 1828

Uw. HoogEdGestr. zal zekerlyk uit de myne van den 11 aug.t N°. 38 gezien hebben dat ik naar aanleiding uwer HoogEdGestr. geëerde aanschryving ~~dd~~ 2 der evengemelde maand N°. 19 werkstellig heb gemaakt om door de ingezetenen hout te laten kappen ter afstappelen eener kalk oven, in de verwachting dat ik de daarby aangevraagde Subsidie zoude bekomen met der aankomst van de lands golet, dan daar zulks geen plaats gevonden heeft en ik bereeds in ontvang heb genomen 180 vadem kalk hout, ben ik in de verpligting geweest hiermede te staken, vermits ik die kappers van gezegd hout een groot. ƒ150 ben schuldig gebleven. Weshalve ik by deze de vryheid neem Uw HoogEdGestr. te bekennen, dat ik my onverantwoordelyk houd, ingeval deze kalkoven door het lang leggen uitdrogen van het hout geen genoegzaam kalk opleverd, dat deselve zoude kunnen opleveren wanneer deselve bytyds was aangelegd en afgestoken. en daar ik in myne voorm.d missive heb aangehaald de redenen waarom de slaven hiertoe niet gebezigd konde worden, en Uw HoogEd Gestr. stilzwygend zulks heeft goedgekeurd, heb ik deselve tot ~~zo~~ dan eg eende niet kunnen of mogen gebruiken. en

hoe

366

hoegaarne ik zulks heb willen doen ten einde het Gouvernement van kosten te besparen, ben ik in de volstrekste onmogelykheid gesteld, doordien de beste negers e negerinnen besteed zyn by de putten & om brandhout te kappen. —

Ik heb de eer met achting my te noemen

Uw HooglGestr.

DW Dienaar

De Kommandeur dezer eilands

Claas Schotborgh

Den HooglGestr. Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao & onderhorige eilanden
&c. &c. &c. —

No. 142.

Ontvangen den 6e Septr. 1828

Van den commandeur des eilands Bonaire

dato 3 Septr. 1828

Geregd. Sub Lo. B

folio 11 boek

No. 6

367

ontv. 6 Sept.

No. 46.

Bonaire den 3e Sepr. 1828.

Ik neem de vryheid op verzoek van den welleerwaarde Heer J. B. Eisenbeil R. K. Pr. aan Uw HoogWelGestr. te doen toekomen eene missive benevens twee daarby hoorende Certificaten, welke laatste door my zyn gereviceerd & bekrachtiged. —

Dan betreffende het verzoek in de missive van den voorn. heer aangehaald ben ik zoo vry hetzelve in Uw HoogWelGestr: alombekende menschlievendheid en beste oordeel aantebevelen. —

Ik heb de eer met achting my te noemen

Uw HoogWelGestrengen

DWDienaar

De Kommandeur dezer eilanden

Claas Schotborgh

Den HoogWelGestr. Heere

Mr. Rammelman Elsevier

Directeur ad interim

van Curaçao onderhorige

eilanden

&c. &c. &c.

No. 143.

Ontvangen den 6 Septr. 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 5 September 1828
Geregistd. Sub Lo. B
folio 11 Boek
No. 6

ontv 6 Sep

369

No. 47.

Bonaire den 5 Sepr. 1828.

Ik neem de vryheid Uw Hoogwelgestr:
by deze kennis te geven, niettegenstaande ik voor de
aangevraagde ploeger lang gewacht heb, heden een
begin gemaakt, om de lands tuin aan het boven
district in droog te planten. –

Waarmede ik my met achting noeme
Uw Hoogwelgestrenges
DWDienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogwelgestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur a/d en tuin
van Curaçao onderhoorige eilands
&c. &c. &c. –

370

No. 144.

Ontvangen den 6 Sept.r 1828
van den Commandeur des Eiland
Bonaire
dato 5 September 1828
Geregd. Sub Lt. B.
folio 11 boek
No. 6.

---

ontv 6 Sep.r

371

No. 48.

Bonaire den 5 Sep.r 1828.

Deze is strekkende om Uw Hoog Ed Gestr. kennis te geven dat de lands golet afkomt geladen met brandhout, en devolgende hoornbeesten ingevolge autorisatie van den Boekhouder Contr. aan S. C. Luckert verkocht. — teweten. —

vijf volwassen hoornbeesten	f 70. —
een halfwasse d.o	50 —

Ik heb de eer met achting mij te noemen

Uw Hoog Ed Gestr.
D.W. Dienaar
De Kommandeur deses eiland
Claas Schotborgh

P.S. inplaatse van vijf hoornbeesten zijn er maar vier gescheept. —

Den Hoog Ed Gestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao onderhorige eilanden
&c. &c. &c.

No 165.

Ontvangen den 6 Septr. 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
date 5 September 1828.
Geregistreerd Sub Lo. B.
folio 11 boek
No 6

Recd. 15 Sept 1828

Curaçao den 15e Septr. 1828

373

De beambten des eilands Aruba hunne tractementen sedert ultimo Juny tt by het gouvernement te goed hebbende & de kas van gemeld eiland als nog niet in staat zynde dezelve uittebetalen; zoo is het dat ik my gedrongen gevoel UWo. hoog Edel Gestr. te verzoeken om eene dusdanige subsidie ten behoeve van genoemde kas, als UWo. hoog Edel Gestr. toereikend oordeelen zal om aan de noodzakelyke en dringende uitgaven derzelve te kunnen voldoen.—

In afwachting van UWo. hoog Edel Gestr. bevelen, ten einde my, met de eerst voorkomende gelegenheid,

Den Hoog Edelen Gestr. Heer
Mr. J. J. Rammelman Elsevier
directeur ad-interim over
Curaçao, Bonaire & Aruba

naar meergenoemd eiland te kunnen begeven, heb ik de eer met respect te teekenen.

De Kap.ⁿ belast met het bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

No. 116.

Ontvangen den 15 Septr 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato utsupra
Gregd. Sub Lo. A
folio 6 Boek
No. 6.

Recd 18 Sept 1828

No. 49.

Bonaire den 15 Sepr. 1828. —

Ik neem de vryheid onder betuiging myner leedwezen Uw HoogEdGestr kennis te geven, dat de onderhanden ter opbouw geweest zynde Roomsch Katolyke kerk alhier, na dat meer dan de helfte pannen daarop was, in den nacht van den 11e dezer gedeeltelyk is komen intestorten, zoodanig dat door dezen schok de overige gedeelte dier kerk geheel gescheurd en afgeweken werd; en geen mogelykheid inziende deze overgeblevene muren weder te kunnen verhelpen, heb ik tot voorkomen van ongelukken met denzelfden waarde heer Eysenbeil overeengekomen om zulksom ver ~~te ver~~ te doen werpen hetwelk ook plaats gevonden heeft & thans legd alles onder een puinhoop van steenen. —

De in droefheid nedergeslagene gemeente van des Roomsch Katolyken Godsdienst vergezeld van

van de Lands Slaven hebben zich by my
op den 13 dezer verwegd te kennen gevende hun
genegenheid om door behulp van het Gouverne,
,ment hun kerk weder op nieuw optebouwen;
zy verbinden zich eenparig om hieraan met
nieuwe krachten en moed te aarbeiden; weshalve
dus, ik naar aanleiding het 68 art. myner
instructie en op dringend verzoek dezer gemeente
de vryheid neem Uw Hoogl. Gestr. hun be,
,klagenswaardig toestand bekend te maken,
met voordragt hun gunsteglyk te willen
bystaan ter weder opbouw hunner kerk, ter,
,wyl ik als bestuurder van dit eiland
Uw Hoogl. Gestrengen verzekere dat zy
de attentie van het Gouvernement waardig
zyn, en dientengevolg hun als zoodanig
in Uw Hoogl. Gestrengen protectie
aanbevelende

aanbevelende; heb ik de eer my met de
meeste achting te noeme. —

Uw Hoogl. Gestrengen
D. W. Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Uw Hoogl. Gestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao zonderhoorige
eilanden
&c. &c. &c.

~~N° 1127~~

Ontvangen den 18 Sept. 1828
van den commandeur des Eilands
Bonaire
dato 15 September 1828
Geregist. Sub Lt. B.
folio 11 boek
N° 6

Recd. 18 Sept 1828

377

N° 50.

Bonaire den 15 Sep. 1828.

Ik heb de eer ter kennis van Uw HoogEd Gestrengen te brengen, dat ik met het beplanten van de lands tuin aan het boven district alhier op laatst ledene zaturdag geeindigd ben, en voorts met grootste genoegen, dat wy gester avond eene zware regen hebben gehad, zoo dat ik heden met de volle macht van slaven bezig ben een zedert zeven jaren onbeplant stuk grond aan de rinkon in de lands tuin, welk ik gedeeltelyk reeds schoon heb, in nat te doen beplanten.

Waarmede ik my met achting noeme

Uw HoogEdGestrengen
DW Dienaar
De kommandeur deezer eiland
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curacao en onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 148.
Ontvangen den 18 September 1828
van den Commandeur des ei,
lands Bonaire
dato 15 September 1828
Geregistreerd Sub Lo. B.
folio 11 boek
No. 6.

379

No. 71. Rec. d 19 Sept 1828 Aruba den 28. Augustus 1828.

Zie ... van ...

Wy hebben de Eer Uw. Hoog Ed. Gestrenge by dezen kennis te geven dat de Jager J. A. C. Meyer, behorende tot het Militair Detachement alhier, ingevolge bekomen Rapport van den Sergeant by dat Detachement, in dato 26sten dezer, in deszelfs woning door zekere Barend Boekhoudt is beledigd en gewond geworden;

Na ingewonnen informatien, bepaalden wij eene Extra Ordinaire Vergadering van het Collegie van het Vredegerecht, op heden, lieten Barend Boekhoudt, requireeren, en deeden het nodige Onderzoek en verhoor plaats hebben.

De gansche toedragt van het gebeurde zal Uw. Hoog Ed. Gestrenge breedvoerig ontwaren uit het hiernevens gevoegde Extract der in bovenbedoelde Vergadering gehoudene Notulen, als mede uit de Kopyën der overgelegde Documenten zoo als de Rapporten of Verklaringen van den bovengenoemden Sergeant, den Jager Meyer en den fungeerende Chirurgyn P. J. Dykhoff welke Stukken als bylagen ten dezen, sub Lo. A, B, C en D,

door

door ons kopyelyk worden overgelegd. —

Voorts nemen Wy de Vryheid te verzoeken met UweHoog Ed: Gestrengens bevelen betreffende deze zaak, te mogen worden bekend gemaakt.

Wy hebben de Eer met Schuldige Eerbied te Zijn

De Magistraten waarnemende het Bestuur van Aruba

Jan Hendk Godpd Eman

K: van Eekhout

Aan
Den Hoog Edelen Gestrenger Heer
Directeur ad Intm over de Kolonie
Curacao Bonaire & Aruba.
&c &c &c

No 149.

Ontvangen den 19 Sept. 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 28e Augs. 1828

Geregd. Sub Lr A
folio 49. Boek
No 6.

L: D.

Extra Ordinaire Vergadering
van het Collegie van het Vre-
degerecht op het Eiland Aruba
Donderdag den 28 Augustus
1828.

Present.
de Weledele Heeren:
Jan Hendrik Godfried
Eman, bij afwezigheid
van den Kapn. Kommandt.
President.
Klaas van Eekhout, Ordi-
nair Lid. en
Jan van der Biest, geas-
sumeerd Lid

De Vergadering geöpend
met het gebed.
De President geeft aan
de Leden kennis van de
Redenen welke tot het
beleggen van deze Extra-
Ordinaire Vergadering hebben
aanleiding gegeven,
naamlyk:
Dat by de Magistra-
ten waarnemende het Be-
stuur

~~staat~~ dezes Eilands is ingekomen Rapport van den Sergeant by het Militair Detachement alhier, houdende:

Dat de Jager J. H. C. Meyer, in deszelfs woning door zyn Schoonbroeder genaamd Barend Boekhoudt. in den avond van den 26.ste dezer byna half Zeven Uuren, is mishandelt en gekwetst geworden, zoo dat hy Sergeant by de komst van genoemden Jager Meyer op het Fortres, noodzaaklyk oordeelde de alhier fungeerende Chirurgyn J.P. Dyckhoff te requireeren ten einde genoemde Jager te inspecteeren en de verbinden. –

Dat het Bestuur genoemden Barend Boekhoudt voor het Collegie van het Vredegerecht had ontboden ten einde over de onderhavige Zaak te worden verhoord.

verhoord; – Barend Boekhoudt Ter vergadering binnengeroepen en ondervraagd zynde geeft in zin en Substantie de volgende verklaring

Dat hy Barend Boekhoudt alleen in de woning van den Jager J.H.C. Meyer, is gegaan om informatie te nemen wegens zekere brieven welke by genoemden Meyer ontvangen waren, en geaddresseerd aan de Jongere Zuster van hem Barend Boekhoudt, genaamd Wilhelmina. –

Dat hij vernemende dat dezelve Brieven opengemaakt waren en reeds waren afgezonden, genoemde Jager Meyer zulke verweet, zeggende dat hij geen Recht had anders mans brieven te openen. –

Dat hij Jager Meyer zoo well als zyne Huisvrouw Paulina Boekhoudt

Zynde

zynde de oudste Zuster van
Barend Boekhoud, aan
denzelven ten andwoord
gaven. "het gaat U niet
aan wy willen de Brieven
open maken"
Dat de Jager Meyer
daar verder byvoegde"
"en ik beschryt" Jou lik me
de maars enz. —

Dat hy door deze uit,
drukkinge beledigd en
in drift geraakt zynde
dezelve Meyer een stoot
aan den schouder gaf
en met zyn vlakke hand
dezelve een slag in het
aangezicht gaf.

Dat zyne Zuster Poulina
Boekhoudt hem daarop
begon uittescheldden voor
galgebrok Moordenaar
enz je moest naar de Pro,
voost gebragt ~~gebragt~~
worden enz

Waarop hy Barend Boek
houdt als haar oudste
Broeder

Broeder zynde dit niet
kunnende verdragen, haar
een oorveeg gaf.
Dat de Jager Meyer gedurende
de hy Boekhoudt met zyne
Zuster bezig was zich
verwyderde.

Dat zyne Zuster hem
blyvende uitschelde hy
het Huis verliet ter voor,
koming en vermyding van
ongelukken en zich naar
zyne Moeder begaf om
haar het voorgevallene
mede te deelen. —

Ter vergadering binnen-
gestaan de Jager J.C. 24
Meyer, en gevraagd zynde
legt over eene schriftelyke
verklaring van het voor,
gevallene, met aanbod
om zyn Verband te doen
losmaken.

Binnen geroepen de Jager
Dykhoff alhier als Chi,
rurgyn fungeerende legt
over.

384

over een Attest van de toestand waarin hy den Jager Meyer, bevonden heeft en zegt wyders het niet raadzaam te oordeelen om thans reeds het verband los te maken alzoo daar uit kwade gevolgen, als bloedstorting enz: zonden kunnen ontstaan.

Waarop Partyen wierden buiten gelaten.

Het collegie van het Vredegerecht Nader gelezen hebbende het Rapport van den Sergeant by het Militair Detachement als mede de Schriftelyke aanklagte of verklaring van den Jager Meyer, voorts nog de verklaring van den alhier fungeerende Chirurgyn Dyxhoff, Waar uit aan de Leden is gebleken dat deze Zaak van

van dien Aard is dat dezelve niet tot de Competentie van het Vredegerecht behoort en daar en boven de toestand der wonden van den Jager Meyer, niet met zekerheid voor de gevolgen te bepalen zyn;

Weshalven door de Leden eenparig wierd besloten de onderhavige Zaak te renvoyeeren aan den Hoog Ed: Gestrenge Heer Directeur ad Interim van Curacao en Onderhorige Eilanden met toezending van Copyen der overgelegde Stukken tot deze zaak relatif.

Voorts nog om aan den Persoon van Barend Boek, houdt te interdiceeren om dit Eiland te verlaten, tot zoo lang deszelfs Zaak door het Hooger

Bestuur

Bestuur dezes Eilands
zal zyn gejugeerd. —
Worts. Etc^a.
/was geteekend/ Jan Hendt
Godf^r. Eman. — K van Eek,
hout. – Jan van der Biest.
(onderstond) in presentie van
mij (W. g.) B. H. Schultz
Kol: Sec:

Voor Extract Konform
B. H. Schultz.
Kolon^l. Sec^r.

Kopij   L^t. A   385

Extra Rapport aan de Edele Heeren
Magistraten Waarnemende het Bestuur
des Eilands Aruba, door de Ondergeteekende
J. Van Kleunen, Sergeant-Onder Officier
bij het Militair Detachement alhier;
In den Avond van den 26^e Augustus 1828
is door de Jager Meijer (: Johan :) mij gerap,
,porteerd dat hij in zyne woning omstreeks
half Zeven Uuren, door den Persoon van
Barend Boekhoudt is aangetast geworden
en zeer mishandelt is geworden, en hij
zich vlugtende naar het Fort begeven
moest, en versoekende adsistentie voor zyne
Vrouw welke mede door den Genoemde
Barend Boekhoudt wierd mishandelt;
Dat ik Ondergeteekende bemerkende
dat de Jager Meijer Gekwetst was en
het Bloed hem neus, mond en ooren uit,
,liep, waarop ik terstond den fungeerende
Chirurgijn den Jager Dykhoff deed ont,
,bieden, die hem dadelyk daarop is
komen verbinden, intusschen zond ik
een Patrouille naar de woning van den
Jager Meijer, om de gevraagde adsistentie
te verleenen; —
Dat de Korporaal van de Patrouille mij
Rapporteerde dat op hunne aankomst
de

386

de Genoemde Barend Boekhoudt aan het loopen ging, en zich in een Huis boven het Dorp verschool, dat zij daarna toe gingen en de Eigenaar naar den Persoon van Barend Boekhoudt vroegen, welke zich daar bevond, om hem volgens order van hun Kommandant wegens gedane Hostiliteiten naar het Fort te brengen, dat genoemde Patrouille horende dat hij door het Ven=ster ontvlugt was, hem hebbende ver=volgd, en daarop met steenen zijn ge=worpen.—

Deze naar waarheid hebben verklaard door mij Sergt. Kommanderende het Fort Zoutman.—

Aruba den 26e Augustus 1828

(w.g.) J. van Kleunen
Sergt.—

Voor Kopij Konform

J. H. Schultz
Koloniaal Sekt.

Kopy L: B

Rapport

Aan de WelEd: Heeren Magistraten,
belast met het bestuur des Eylands Aruba. –
Zoo verklaare ik Ondergeteekende P: J:
Dykhoff fungeerend Chirurgijn alhier, –
op den 26e Augt. des Avonds ten Zes en
een tweede uur ben gekomen by den Jager
Meyer, Johan, gedetacheerd alhier; hem
bevonden met een breuk van het Os Nasi
of Neusbeen, en verdere mishandeling
volgens getuigenis van gemelde Jager
veroorzaakt door slegte mishandeling
van den Persoon van Barend Boekhout.
Naar gedane Onderzoek verschrikke-
lyk was; niet alleen het Neusbeen aan
stukken, door de mishandeling gepleegd,
met Hemopthisis of bloedspuging,
veroorzaakt door een trap op de borst,
Gemelde Jager verplicht is om Zich
rustig te houden, om geene verdere toe-
vallen er by te doen komen. –
deze naar Waarheid te hebben betuigd,
om tot verder Onderzoek te kunnen
dienen van deskundigen. – die Zich
noemt. – (wg) P. J. Dykhoff
F: Ch:

Voor Kopy Konform
R. H. Schulz.
Kolon: Sekr.

Kopij

L: C

Relaas van mijn Wedervaren op den 26sten Augustus 1828 des Avonds omtrent half Zeven Uren. —

De Ondergetekende J. H. C. Meyer Jager bij de 9de Komp. Batt. Jagers No. 24. verklaard bij deze voor de Zuivere Waarheid Waar & Waarachtig te Zijn. —

Dat hij ten Zijnen Woonhuis zich bevond en aldaar Zijne Zwager Wm. Boekhoudt die van Curaçao gearriveerd was, bij hem kwam, en hem een brief overgaf geaddresseerd aan Willemina Boekhoudt, met gezegde aan mij dat ik de brief konde openmaken, en een brief dat aan mij daarin gecloseerd was daaruit konde nemen, maar de brief aan D'Hr. Raven niet te Openen, & dat dezelve door Willemina Boekhoudt Zelve aan d'heer Raven moeste overgeven. —
ter Gelijker tijd aan mij ook afgegeven een pakje in Een doek gebonden om aan Zijne Zuster Wna. Boekhoudt te geven; daar op ten Eersten in Zijn presentie de brief & het pakje afgegeven ter bezorging van Zijne Gemde. Zuster. —

Even na het Zenden van dezelve brief & pakje kwam Barend Boekhoudt

ten

ten mijne woonhuis, zeide tegen mijn vrouw
Goede Avond, en vroeg, waar is het Goed,
brief van mijne Zuster? mijn vrouw gaf
ten Antwoord het is reeds weggezonden in
presentie van Broer Willem. – Intusschen
zag hij mij zittende op een bank, en
sprong naar mij toe, en gaf mij een slag
op het Hoofd dat ik op de grond viel,
hij mij op de grond hebbende, begon mij
op eene moordadige wijze in het aange-
zicht te schoppen, met vuistslagen te slaan,
dat mij het Bloed uit Neus, mond en
oren gesprongen is, met gezegde aan mij,
toen hij mij sloeg en trapte "Beest nu
zal ik uw Doodslaan, want ik heb uw
lang gesworen om het te doen. –
Mijn vrouw sprong naar hem toe en vat-
tede hem van agteren om mij los te
krijgen, te gelijken tyd liet hij mij los
en gaf mijne vrouw drie a vier oor-
vijgen in het gezicht, waar ik toen
kans zag om uit zyne moordadige handen
af te komen; toen ik even uit het
huis liep om naar het fortres mij
te begeven, hoorde ik hem tegens mijn
vrouw "Beest nu zal ik jouw Doodslaan".

In

In het fortres gekomen zijnde verzogte
ik den Sergeant voor adsistentie tot
redding van mijn vrouw en kind. –
de Sergeant altoen een patrouille tot
adsistentie uitgezonden. –

Geven voor Reden van Wetenschap
alle deze voorgevallene met mijn te zijn
gebeurd, en ben bereid dezelve met
Solemneele Eede te staven. –

Aruba den 27 Augs 1828

(w: g) J. C. Meijer
Inger

Voor kopij konform.

R. H. Ansulty
Kolon Sekr.

Recd. 19 Sept 1828

391

No. 72.-

Aruba den 8 September 1828

Hier by hebben wy de Eer te accuseeren den Ontvangst van Uw Hoog Edele Gestrenge Aanschryving dd 23 Augustus ll: No: 32. houdende het toestaan eener Subsidie der Kas van dit Eiland, ter Somma van ƒ 2149.67 ter afbetaling van het verschuldigde alhier, voor den Dienst der Goudmyn.

De gemelde Somma is by ons ontvangen en bereids geheel en al uitbetaald.-

Met verschuldigd Respect hebben wy de Eer te Zyn.

De Magistraten Waarnemende het Bestuur van Aruba.
Jan Hendk Godfd Ecman

H. van Lekhout.

Den Hoog Edele Gestrenge Heer
Directeur &c &c over de Kolonie
Curacao Bonaire & Aruba
&c &c &c

N° 150.
Ontvangen den 19 Sept. 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 8 Sept. 1828
Geregd. sub L° A
folio 49 boek
N° 6

Rec d. 19 Sept 1828

393

N° 73.

Aruba den 8. September 1828

Deze is strekkende om ter kennis van Uw Hoog Edele Gestrengen te brengen dat door ons aan den Heer Ontvanger bij het Hoofd-Bestuur te Curaçao als Remise per deze gelegenheid is verzonden Een Adsignatie groot ƒ 182,48 c. Ned. Court. ten lasten de Heeren Administrateurs van het Garnisoen, voor uitbetaalde Soldijen aan de alhier gedetacheerde Militairen over de maand Augustus dezes Jaars.—

Wij hebben de Eer te Zijn
De Magistraten Waarnemende het Bestuur van Aruba
Jan Hend. Gosf.d Eman
H. van Eekhout.

Aan
Den Hoog Edele Gestrenge Heer
Directeur Ad-Interim van Curaçao
Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

N° 151

Ontvangen den 19 Septr. 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato 8 Septr. 1828

Gereg.d Sub L° A
folio 49 Boek
N° 6.

Rec. d. 19
Sept 1828

Curaçao den 19en Septr. 1828

395

Uit uw hoog Edel Gestr.e missive ~~dd~~
15.e dezer N.o 34. strekkende tot ant=
woord op myne missive van dezelfde
dagtekening behelzende aanvraag
voor eene Subsidie ter behoeve van de
kas des eilands Aruba, ontwaard
hebbende dat de Staat van 's Ryks
koloniale kas alhier niet toelaat
de verstrekking der bedoelde Subsidie
te gelasten, zoo dat de ambtenaren
ter gemelde eilande dewelke hunne
tractementen sedert de maand Junij
~~ll~~ te goed hebben, op betaling daar
van zullen hebben te wachten tot
dat er toereikende middelen daartoe
zullen zijn voorhanden; zoo neem
ik eerbiediglyk de vryheid uw hoog
Edel gestr. te verzoeken de noodige
orders te stellen op dat aan het

Den Hoog Edelen Gestr. Heere
Directeur ad-interim der Kolonie
Curaçao, Bonaire & Aruba
&c &c &c

militaire garnisoen op Aruba, dat;
hetgeen ik vertrouw Uw hoog Edel Gestr.
zelve gevoelen zal, niet lang op deszelfs
betaling wachten kan, deszelfs Soldijen
geregeld worde uitgereikt.-

Het hiervoren verzochte zoude welligt
kunnen worden daargesteld door de
assignatie die maandelijks ten laste
de administrateurs van het garnisoen
alhier ten behoeve der bedoelde Soldijen
door het bestuur van Aruba wordt af-
gegeven, voor de kas van gemeld eiland
wordt uitbetaald en als remise ten
faveure van 's Rijks koloniale kas
alhier wordt geendosseerd, te verkoopen
aan en te endosseren ten faveure van
degene die op Aruba de waarde
daarvan zoude willen betalen.-

Dit aan Uw hoog Edel Gestr. verlicht
oordeel onderwerpende heb ik de eer
met respect te teekenen.-

De Kapitein belast met het be-
stuur van Aruba

J.F.W. Gravenhorst

No. 152.

Ontvangen den 19 Septr. 1828
van het bestuur des eilands Aruba
dato uitsupra
Geregd. Sub Lt. A
folio 69 Boek
No. 6.

Rec. d. 22 Sept.
1828

Curaçao den 21 Septr. 1828

Te archiveren

397

De ontvanger op het eiland Aruba J. van der Biest en de assistent L. Croes beide ongesteld zijnde & mij hun verlangen te kennen gegeven hebbende om zich, tot herstel hunner gezondheid, naar dit eiland te begeven; zoo neem ik de vrijheid UW hoog Edel Gestr. te verzoeken mij, tot het verleenen van verlof aan gemelde ambtenaren om herwaarts op te komen, te willen magtigen. –

Ik heb de eer te zijn
De Kapt. belast met het bestuur
van Aruba
J. J. W. Gravenhorst

Den Hoog Edel Gestr.
Heere directeur ad int.
der kolonie Curaçao
Bonaire & Aruba

398

3

N° 153

ontvangen den 22 Sept. 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 21 Sept. 1828
geregd. sub L. A
folio 49 boek
N° 6.

Recd. 22 Sept. 1828 Curaçao den 21 Sept. 1828

399

Ik neem eerbiedigli[j]k de vrijheid uw hoog Edel Gestr. te verzoeken om, indien er, vóór het vertrek van 's lands golet Princes Mariana, geene gelegenheid voor Aruba zich mogt opdoen waarvan ik gebruik zoude kunnen maken, mij alsdan door de gemelde golet naar genoemd eiland te laten overvoeren alvorens zij hare reis naar Bonaire vervolge.

Hoopende op uw hoog Edel Gestr. gunstige dispositie hebik de eer te teekenen. – De kapt. belast met het bestuur van Aruba

J. F. W. Graevenhorst

Den Hoog Edel Gestr.
Heer Directeur ad-int.
der kolonie Curaçao
Bonaire & Aruba

480

№ 154.

ontvangen den 22 Septemb. 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 21 Septr. 1828
Gregd. Sub Lo A
folio 69 bak
№ 6.

Recd. 22 Sept 1828 Curaçao den 21 Septr. 1828

Zie antwoord

401

Onder geleide dezer heb ik de eer
uw hoog Edel Gestr. te doen toekomen
eene aanvraag ten behoeve van het
eiland Aruba

De Kaptn. belast met het
bestuur van Aruba

J. J. 's Gravenhorst

Den hoog Edel Gestr.
Heere Directeur ad-interim
der kolonie Curaçao Bonaire
& Aruba

+ + +

402

No. 155

ontvangen den 22e Septemb. 1828
van het bestuur des eilands
Aruba
dato 21 Septr. 1828
gereg. Sub Lo. A
folio 49 boek
No. 6.

Aanvraag

ten behoeve des eilands Aruba

1. vivres voor zes maanden ten behoeve van het Militair-detachement.
2. honderd gevulde Saaijen Cardoezen à 3 ℔.
3. vijftig pinten lijn-olie, honderd pond gemalen wit-lood twee ℔ zwartsel ten behoeve van 's lands gebouwen.
4. Schrijfbehoeften (ingevolge vorige aanvragen) voor het 4e kwartaal dezes Jaars.
5. Een Stel exemplaren der Reglementen voor den Schutterlijken dienst.

Curaçao den 25 Septr. 1828
De Kapt: belast met het bestuur van voormd. eiland
J. F. W. Gravenhorst

Rec'd, 25 Sept 1828

404

N° 51.

authorisatie [illegible]

Bonaire den 23 Sepr. 1828.

Daar er ongeveer 50 schepels der alhier ontvangene mais in het magazyn voorhanden is, en zulks niet strekt om aanstaande zaturdag randsoen uittedelen, vind ik my in de noodzakelykheid van den voorraad uit het magazyn op de uinkom tot kompleteeren van randsoen te doen dorsten en om desen voorraad op 300 Sch^l. te houden ingevolg Uw Hoogl^d Gestr aanschrywing dd 11 July N°. 18. zal ik op zyn hoogst daarvan twee weken rand„soen maar kunnen doen dorsten; overhalve dus ik de vryheid neem voorloopig, als niet verzekerd zynde een andere gelegenheid spoedig aantetreffen Uw Hoogl^d Gestr by deze te doen geworden een aanvraag in dauplo voor 500 schepels van dit artikel, en 40 gallon rum: —

Waarmede

Den Hoogl^d Gestr Heere
M^r. Rammelman Elsevier
Directeur ad: van Curaçao
onderhoorige eilanden
&c &c &c

Waarmede ik my met alle achting noeme

Uw HoogEdGestrengen

D.W. Dienaar

De kommandeur deezes eilands

Claas Schotborgh

№ 156.

Ontvangen den 25 Septemb.r 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 23 Sept.r 1828
Geregd. Sub L.a B.
folio 11 trek.
№ 6

1

406

Aanvraag.

Voor devolgende tenbehoeve den dienst alhier.

Vyfhonderd Schepels mais. —
Veertig gallons Rum. —

Bonaire den 23 Sep.r 1828

De Kommandeur dezes eiland

Claas Schotborgh

407

Aanvraag

Voor de volgende ten behoeve van dienst alhier

Vijf honderd schepels mais. ——

Veertig gallons Rum. ——

Bonaire den 23 Sepr. 1828

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

Reed, 27 Sept 1828 — Zie dit ... 408

N°. 52.— Bonaire den 26 Sept 1828.

'snachts 10 uren.—

Ik ben zoo vry HoogEdGestr. Heer!
U ondergeleide deezes te doen geworden, in
leggende verklaringen; waaruit UHoogEdGestr.
ontwaren zal, hoedanig de Slaven tegens my
zyn gerevolteerd.— my buiten alle verdedi-
ging vindende begaf ik my heden
morgen naar de Rede, ten einde raad te
plegen met myne mede ambtenaren
wat er my te doen staat; en daar de
gevoelens van myne mede ambtenaren en de
mynen overeen kwamen, om gebruik te
maken van de lands golet dewelke
alhier ter anker legd, om Uwe HoogEd.
Gestr. hiervan kennis te geven, ter einde
hulp & bystand te versoeken; zoo heb
ik de vrypostigheid genomen van zulks
te doen, en Uwe HoogEdGestr. te kennen
te geven dat ik tot myne & de ingezetenen
alhier veiligheid (alsoo de Slaven kom-
pleet rebelle zyn) Uwe HoogEdGestr.

te verzoeken, de noodige assistentie. —

Ik heb de eer my te noemen

Uw HoogEdGestr.

DW Dienaar

De Kommandeur deezer eilands

Claas Schotborgh Jz

Den HoogEdGestr. Heer

Mr Rammelman Elsevier

Directeur ad interim

van Curaçao en onderhoorige eilanden

&c &c &c

N: 157

Ontvangen den 27 Septbr 1828

van den Commandeur des Eilands

Bonaire

dato 26 Septr 1828

gereg.d Sub L.o B.

folio 11 boek

~~40~~ 6

Brieven van
Bonaire & Aruba
over November 1828
N. 167 t/m N. 179.

Recd 2 Nov 1828

437

No. 75.

Aruba den 22e October 1828

Ik heb de Eer ter kennisse van Uw Hoog Edel Gestr. te brengen dat het door mij aangevraagde exemplaar van het Reglement op den Schutterlijken dienst als nog niet ontvangen is, al waarom ik eerbiediglijk de Vryheid neem mijne aanvraag daarvoor bij deze te herhalen.—

Met verschuldigde eerbied heb ik de Eer te Zijn.—

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba

J. F. W. Groevenhaus

Aan
Den Hoog Edel Gestr. Heer
Directeur Ad-Inms. over de Kolonie
Curaçao, Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

438

No. 167.
Ontvangen den 2e November 1828
van het Bestuur van Aruba
dato 22e October
Gereg. Sub Lo. A.
folio 19 verso
Art. 6.

Recd 2 Nov 1828

439

No. 76

Aruba den 22e October 1828

Deze is strekkende om Uw Hoog Edel Gestrenge te verzoeken de Noodige Orders te willen Uitvaardigen dat er naar herwaarts worden afgescheept de Laad-Gereedschappen en de Sleutels der Ammunitie kisten van de zeedert eenigen tijd alhier ontvangene yzere Veldstukken a 3 ℔.

Ik heb de Eer met Verschuldigde eerbied te Zijn..

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba

J. F. W. Gravenhorst

Aan
Den Hoog Edel Gestrenge Heer
Directeur Ad-Intm. over de Kolonie
Curaçao, Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

N° 75

Curaçao den 21 October 1828

Deze is strekkende om Uwe Hoog Edel Gestrenge te berigten om gunstig Order te willen uitvaardigen dat er naar herwaarts worden afgescheept de Land-Gereedschappen en de Meubels der Ammunitie Kisten van de Fort Zoutman tot alhier uit te voeren ijzeren Werktuigen en dergelijke.

Ik heb de eer met verschuldigd respect te zijn

De Kapt. belast met het Bestuur van Aruba

J. F. [illegible]

Aan
Den Hoog Edel Gestrenge Heer
Directeur Generaal over de Kolonie
Curaçao, Bonaire en Aruba
H. H. H.

No 168.
Ontvangen den 2e November 1828
van het bestuur van Aruba
dato 22 October
Geregd Sub Lo A.
folio 29 boek
No 6.

441

Recd 2 Nov
1828

~~No 17~~

Aruba den 22ste October 1828.

De Sergeant van het Militair Detachement alhier, VanKleunen, Een Zwak en Zickelyk Mensch zynde, die de verplichtingen welke op hem rusten niet behoorlyk vervullen kan; Zoo neem ik eerbiediglyk de Vryheid Uw. Hoog Edele Gestrenge te verzoeken denzelven door eenen anderen geschikten Onder Officier te doen aflossen en vervangen;

De belangen van den dienst alhier, heb, ben mij genoodzaakt tot dezen Stap over te gaan, in het vertrouwen dat Uw. Hoog Ed. Gestrenge de voorgaande Assertie in aanmerking ne, mende, de noodzaaklykheid der voorgestelde verwisseling zal inzien, myn Verzoek zal billyken, en zoo Spoedig mooglyk daarin zal gelieven te voorzien.

Ik heb de Eer met Respect te zyn:

De Kapn belast met het Bestuur
van Aruba. –

J. F. W. Gravenhorst

Den Hoog Edele Gestrenge Heer
Directeur ad Inti over de
Eilanden Curaçao, Bonaire & Aruba
H H &c.

442

N° 169.

Ontvangen den 2ᵉ Novemb.ʳ 1828
van het Bestuur van Aruba
dato 22ᵉ Oct.ʳ
Geregˢ Sub Lᵉ A.
folio 49 boek
N° 6.

Rec'd 2 Nov 1828

443

N° 78 Aruba den 30ᵉ October 1828.

Onder geleide dezes heb ik de Eer uw Hoog Edel Gestr toetezenden, mijne Aanvraag van heden onder N° 5. ten behoeve van dit Eiland.-

Ik heb de Eer met verschuldigd Respect te Zijn.-

De Kapᵗⁿ belast met het
Bestuur van Aruba

J. F. v. Gravenhorst

Aan

Den Hoog Edel Gestreng Heer
Directeur Ed. Intʳ over de Kolonie
Curaçao, Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

No. 78

Aruba den 30 October 1828.

Onder geleide dezes heb ik de eer aan UHoog Edel Gestr. toe te zenden, eenige Aanvraag van Goederen No. 1 ten behoeve van dit Eiland.-

Ik heb de eer met verschuldigd Respect te zijn.-

De Kapt. Gezagh. van het Eiland Aruba

J.H. [illegible]

Aan
Den Hoog Edel Gestrenge Heer
Directeur Generaal over de Kolonien
Curaçao, Bonaire en Aruba
[illegible]

No. 170.

Ontvangen den 2 November 1828
van den Kap. Commt. van Aruba
dato 30e Octr.

Geregd. Sub D. A.
Folio 24 [illegible]
No. 6.

N.o 5.

Aanvraag

ten behoeve van het Eiland Aruba

Een Honderd Vuursteenen
Twee Teer kwasten
Twee Wit kwasten.

Aruba den 30e October 1828

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba
J. F. D. Grauenhorst

Reed. 2 Nov 1828

446

No. 79. Aruba den 30 October 1828.

Ik heb de Eer het volgende ter kennis van UW HoogEdel. Gestrenge te brengen:

Op den 2^{den} October ll: Ontving ik Rapport van den Korporaal der Buiten-posten dat de Wacht in de fluit in den morgenstond was overvallen door een hoop Volks, die dezelven door eene groote party Steenen door middel van Slingers geworpen, genoodzaakt had om na het doen van eenige Schoten de post te verlaten en zich by de Wacht op Ari-Koek te vervoegen;

Ik gaf daarop Bevel om de Drie Manschappen die nog in het Fort dispo, nibel Waren tot assistentie af te zenden en geweld met geweld te keer te gaan.

Des namiddags begaf ik mij zelven naar de bovengenoemden plaats, en vernam dat het Volk, hetwelk dien morgen in de Rooij fluit geweest is, weder ver, trokken was, waarop ik de volgende dag naar het Dorp terug keerde;

In de Rooij Koedacari had zich ver, volgens eene meenigte verzameld; de Militairen, die dit ontdekten, begaven zich op den 10^{den} deze derwaards, om de, zelve te verdryven, maar te vergeefsch.! men hield zich buiten het bereik der

geweerschoten

geweerschoten en poogde de Militairen
te omeingelen; dezen dachten het veilig
te retireeren en deden my daar ik juist
te Arikok was aangekomen daarvan
Rapport,

Ik Steeg weder te Paard en ver-
gezelde hen derwaarde, kenbaar door
Paard en Kleding, nam de menigte my
naauwlyks in het gezicht krygende de
Vlugt, Ik telde Vyfendertig Manschap-
pen, doch vond my buiten Staat, het mini-
ste tegens dezelven uittevoeren daar een
hooge en Steil afgaande Berg my het
gebruik van myn Paard onmooglyk
maakte.

Den 18den dezer vernam ik van de Per-
sonen van Strackbein en Korzeborn, die
aan den Weg welke naar de onvrye Plaatse
leidt wonen dat Zyl in den morgen een
aantal met Koevoeten, Sabels en Messen,
gewapende Personen die zich het aange-
zicht Zwart en onkenbaar hadden ge-
maakt naar de onvrye oorden hadden
zien gaan.

Den 21sten daaropvolgende begaf de
zoon van den Adsistent zich naar de
Rooi fluit

Rooy-fluit, voorzien met myne toestemming
om het een en ander uit zyns Vaders
Woning aldaar te halen. In den Weg
niet ver van Arikock werd hy met Stee-
nen geworpen hy keerde terug en hoorde
hem toeroepen, door Manschappen die in
een naast by gelegen Bosch geembuskeerd
waren, "Ja maar voort wy dachten dat het
de Kommandant was die willen wy van het
Paard afhebben;"

Op den 23sten vereenigde ik met den Adsis-
tent by de Woudmyn en den Opzichter een
getal van Acht Personen waarmede ik
naar de verbodene Plaatzen toereed,
met Oogmerk om gezamenlyk met de Mili-
taire Posten de Wederspannelinges tot
hunne plichten terug te brengen. Echter
Ontmoette ik gedurende de Ronde (: alhoe-
wel overal versche opdelvingen te zien waren:)
niemand; – Slechts op een der hoogten
zagen wy een Man die onze bewegingen
scheen naar te gaan; en In de namiddag
kwam ik in het Dorp terug.

Op den 25sten daaropvolgende ten Elf
Uuren des Voormiddags werd door den
Jager de Chêrre en den Kanonnier Hoek

gerapporteerd

gerapporteerd, dat zy in den Morgen met
hun beiden de gewone Patrouille deden
en komende van de Wacobana in andere
Kooyes ongeveer Twee Honderd Menschen
door hun ontmoet wierden, waarvan een
gedeelte zich op de vlugt begaf, echter
een menigte staan bleven en hen met
steenen begonnen te werpen, zoo dat zy
geweld met geweld moetende te keer gaan
daarop vuurden en zoo als zy vervolgens
ontdekten eenen Neger in den Arm wonde
en eenen Anderen ter aarde nedergeschoten,
waarop de staan geblevene menigte uit
elkaar liep.

Dadelyk vaardigde ik den Opzigter
en den alhier fungeerende Chirurgyn
Dykhof, naar de plaats waar de voor-
melde Personen zouden zyn geschoten,
met last om den gekwetsten alle moogly-
ke geneeskundige hulp toe te brengen en
zoo de nedergeschotene dood mogt zyn,
na gehoudene Inspectie de naaste Verwan-
ten te veroorloven het Lyk te aanvaarden
en deze begraven;

Intusschen kwam de in den Arm ge-
kwetsten vrygelatene Neger genaamd Alexan-
der,

der in het Dorp, waarop hy door den Chirur-
gyn verbonden wierd en te kennen gaf,
dat zyn Makker dood was;

Tegen den avond rapporteerden my den
Opzigter en de fungeerende Chirurgyn voornoemd,
Dat de Persoon van Willem Geerman mede
een vrygelatene Neger door hem gevonden
is in eene Kooi Zuid oost van de Arikok,
dat dezelve door hem geinspecteerd zynde
bevonden is te hebben ontvangen eenen geweer-
kogel in den Borst, waarop eenen onmiddely-
ken dood gevolgd moest zyn;

Zy gaven my tevens te kennen dat
eene meenigte Manschappen uit de buiten-
districten hen gevolgd was; naar de
Militairen gevraagd hadden en dat
zekere Michiel Geerman zoowel den
Opzichter als Borchard Croes, met vloe-
ken en bedreigingen verklaard had
"dat zoo de Militair, die de Neger had
"doodgeschoten, niet aan het Volk wierd
"overgeleverd om door hen te worden
"gemassacreerd," de Donder op Aruba re-
geeren zoude".

Ik nam intusschen alle moogelyke
Maatregelen voor de veiligheid en zeker-
heid van het Dorp.

Op:

op Zondag den 26sten kwamen er geruchten in omloop die niet gerust stellend waren. Men zoude het Fort overrompelen zich voor het Kommandements Huis verzamelen, de Kommandant afzetten of masakreeren, de Militairen van elkander scheiden en al zulke bedreigingen van een barbaarsch en redenloos Volk.

Ik nam de nodige voorzorgen, liet alle Militaire Buitenposten zich in het fort Zoutman vereenigen en het geschut laden; des nachts liet ik dubbele Wachten uitzetten en bewerkstellig. de alle voorhanden zynde middelen tegen eene overrompeling. –

Op Maandag den 27sten, dezer ontwaardde van het plat van het Kommandements Huis, dat het Volk zich in grote menigte verzamelde, op drie Kwartier afstands van het Dorp; Ik schatte de hoop nu reeds op Drie Honderd Mannen en begaf my naar het Fort Zoutman, alwaar ik de Veld Stukken met schroot liet laden en dusdanig voor de poort van het Fort deed plaatsen, terwyl het eene gedirigeerd werd naar den weg die

naar

naar ~~den weg die naar~~ de Verzamelplaats der Opstandelingen leidde ~~terwyl~~ en het ander eene verdediging bood langs den Weg voor het Kommandements Huis; aan deze Voorzorg schryf ik het toe dat de Muitelingen niet naar het Dorp afmarcheerden, zy bleven op de Plaats staan en de hoop groeide allengskens aan.

Intusschen had ik mij weder naar het Kommandements Huis begeven alwaar 's Ryks Ambtenaren en de Onder Officieren der Schutterij, benevens eenige Ingezetenen zich by mij vervoegden; – Er kwam Eis en vroeg my om iemand, die de Eisschen des Volks, zoude op Papier stellen, dit sloeg ik geheel af en gaf te kennen dat Zy die zich tot Hoofden der Menigte gesteld hadden hunne begeerten aan mij mondeling konden komen openbaren, dat zy zich intusschen wel wachten moesten om het Dorp en Corps, te naderen.

Na één Uur wagtens verscheenen er Twee Mannen te Paard namelyk: Michiel Geerman, dezelve die zich zoo vermetel tegen den Opzigter, had uitgelaten en Francisco Tromp, die in vroeger

tyden

tyden in eenen Opstand alhier gewikkeld is geweest; - Dezen uit de Noordelyke en geene uit de zuidelyke Districten dezes Eilands. —

Ik had den Opzigter op het Plat van het Kommandements geplaatst met eenen Kyker, ten einde de bewegingen der buiten het Dorp verzamelde menigte gade te slaan, en my indien dezelve mogt naderen daarvan te verwittigen.

De beide Gedeputeerde werden by my toegelaten, Michiel Gierman voerde het woord en gaf my te kennen "dat zy "door het Volk (over Pueblo) afgezonden waren en van my weten wilden wie orders gegeven heeft om op de onvrye plaatsen op het Volk met Scherp te vuren op dat zy hunne Maatregels nemen konden;" – Op deze Vraag die ik dacht niet te moeten beantwoorden, beschouwde ik het als de gevaarlykste Stap die ik doen konde, deze beide Belhamels en Voorsprekers uit myne magt te laten gaan; – alles bevestigde my in het denkbeeld eener Zamenzweering; - Ik nam hen beiden derhalven dadelyk gevangen, en

en gaf last aan eenige der Omstanders hen naar het Fort te vergezellen alwaar ik hen in verzekerde bewaring deed Stellen.

De verzamelde menigte liet ik toen te kennen geven dat zy Stil uit elkander zouden gaan, ten einde alle Maatregels van geweld te voorkomen, welke ik anderzins genoodzaakt zoude zyn tegen hen als Opstandelingen te bezigen dat voorts de voorgedragene Zaak nader zoude onderzocht worden.

Deze Stap die ik als het eenige beschouwde, om de waardigheid van het Bestuur, hetwelke in myne handen is toevertrouwd te handhaven, en de Rust en personeële veiligheid te herstellen, had de verwachtte uitwerking; - de Muitelingen gingen uit elkander, hunne bedoelingen en Oogmerken, waren door myne plotseling genomen besluit en Maatregelen, vernietigd en de Goede Orde werd hersteld.

Het gansche inzicht van dezen Opstand en van de voorgaande gebeurtenissen was zoo het Schynt om my te noodzaken de goudplaatzen voor

te

de Ingezetenen vrij te verklaren; eene magt
die de Vyanden van Rust en goede orde
ter bereiking hunner geheime bedoelingen
aan my hebben gelieven toetekennen; -
Men hoopt het weten regtbaar te
maken dat de Goudplaatsen door het
Hoofd Gouvernement zyn vryverklaard
en dat ik de eenige Persoon ben, die
het Goudzoeken op eigene Autoriteit
tegen gaat gaan en zulks tegen de
bedoelingen van het Gouvernement.

Het Volk had zich reeds onderscheid-
ene malen tegen de gewapende Magt ver-
zet, de Eerbied voor mij bleef echter
voortduren, maar het Noodlottig toe-
val dat de Goudmyn dat een Militair
ter verdediging van Zynen Post en Persoon,
een Tegenstrever der Wet doodschoot,
was een gewenscht voorwendsel om de
Massa op te ruien en tegen my en alle
Authoriteiten in het harnas te jagen,
en indien myne maatregelen ter verde-
diging niet geconcentreerd en wel be-
raamd waren geweest zoo twyfel ik
geen oogenblik of men zoude my in
het Kommandements-Huis de Wet heb-
ben

ben voorgeschreeven of gemassacreerd. —

De beide Gevangenen blyven in myne
Magt tot dat Uw Hoog Edel Gestrengens
besluit zal hebben vernomen; Zy ge-
vangenen zitten in een der kamers op
het Fortres alwaar zy de nodige verzor-
ging ontvangen.

Hunne Vrijstelling beschouw ik als
gevaarlyk voor de Publieke Veiligheid
daar hunne verwijdering van dit Eiland
naar myn inzien de Openbare Rust
wellegt voor altyd herstellen zal; Dit
punt wordt aan UwHoogEdel Gestrengens
verlichten oordeel onderworpen.

Ik acht het noodzaaklyk UwHoog
Ed: Gestrenge mede te deelen, dat ik zedert
deze onaangename Gebeurtenis geene
moeiten, waakzaamheid of vermoeijenissen
bespaar, om voor de Rust en
Veiligheid dezer Eilands te waken, alle
middelen worden door my daartoe in
het werk gesteld, — Het Militair
Detachement onder myne bevalen alhier,
is echter zeer zwak, het bestaat uit slechts
zestien Manschappen, byna alle Rekruten,
waarop ik by eenen serieusen aanval

weinig

weinig staat maken kan, en waarop an-
den zal ik in dezen toestand van zaken
myn vertrouwen stellen, in een woest
Brooddronken volk, dat door geene gezon-
de reden te beteugelen is. — Een Detache-
ment van Vyf en twintig goede Manschap-
is ten minsten voor eenig tyd noodzaak-
lyk om alhier eerbied voor en gehoorzaam-
heid aan de Wet in te boezemen.

De Goudplaatzen heb ik door de Mili-
tairen moeten doen verlaten gelyk boven ge-
meld is, en hierdoor zoude aan den wil
van het eigendunkelyk en wederspannig
volk voldaan zyn, indien ik niet de
volgende Middelen beraamd had;

De Sergeanten of eenige ingezetenen
die met Vaandels voorzien zyn hebben
mij hunne diensten aangeboden, Ik
heb van dezelve gebruik gemaakt om
twee of driemalen 's weeks met den
Advistent en den Opzigter door de Goud-
plaatzen te patrouilleeren waardoor de
de moedwilligen eenigermate zullen worden
te keer gegaan.

Uw Hoog Edel Gestrengens bevelen
en.

en Assistentie zoo spoedig mooglyk
te gemoet ziende heb ik de Eer met
verschuldigde Eerbied te zijn.

De Kapn. belast met het
Bestuur van Aruba.—

J.F.W. Gravenhorst.

Aan
Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur ad Int. over de Kolonie
Curaçao Bonaire & Aruba
&c &c &c

[illegible]

Director gral del Tes.° [illegible] de Hacienda

[illegible] Cuba

M. H.

No 171.
Ontvangen den 2[illegible] November 1828
van het Bestuur van Aruba
dato 30 October
Gereg[illegible] [illegible]
[illegible]
No 6

454

No 80. Rec.d 17 Nov. 1828

Aruba den 12.de November 1828

De by UW Hoog Edele Gestrengens Missive van den 9.e October l: l: No 41. geaccordeerde Subsidie voor de Kas dezer Eilands ter Somma van Duizend Guldens, alhier nog niet ontvangen zynde, vind ik my, by het alhier in den volstrekten Zin, heerschende gelds gebrek, genoodzaakt de Vryheid te moeten nemen, om UW Hoog Edele Gestrenge ander, maal te verzoeken de Orders tot eene spoedige afzending der benodigde Subsidie van de Kas dezer Eilands, te willen uitvaardigen.

Ik heb de Eer met Schuldige Eerbied te Zyn

De Kapitein belast met het Bestuur
des Eilands Aruba.

J. F. W. Gravenhorst

Aan
den Hoog Edele Gestrenge Heer
Directeur ad Int.s over de Kolonie
Curacao, Bonaire & Aruba
&c &c &c

No 172.

Ontvangen den 17 November 1828
van het bestuur van Aruba
dato 12 dito
Geregd Geb Lot
folio by boek
No 6.

No 62

Bonaire den 15 November 1828.

Ik achte het van myn plicht Uw Hoogedgestr kennis te geven, dat de droogte zeer sterk aanhouden en dat al de mais op het veld verdord, dus weinig hoop kosteren iets te kunnen trekken, ook vee kost begind zeer schaars te worden, gelukkig is het dat ik genoegzaam water heb en dagelyks daarop arbeiden om hiervan geen gebrek te hebben. —

Ik heb de eer my met achting te noemen

Uw Hoogedgestrengen
DWDienaar —
De Kommandeur dezer eiland
Claas Schotborgh

Den Hoogedgestr Heer
Mr Rammelman
Elsevier
Directeur ad interim
van Curacao en onderhoorige
eilanden &c &c &c

457

No. 153.

Ontvangen den 24 Novemb. 1820

van den Gouverneur der [illegible]

dato 15 dito

[illegible]

Folio 11 [illegible]

No. 6

No 173.

Ontvangen den 22 Novemb. 1828
van den Komm. des eilands Bonaire
dato 15 dito

Geregd. Sub [illegible]
folio 11 boek
No 6

Recd 22 Nov 1828

458

No 61

Bonaire den 6 November 1828

Ik heb de eer ter kennis van Uw Hoogëd Gestrengen te brengen dat ik ingevolge autorisatie van den Boekhouder Controlleur te Curaçao gedagteekend den 23 October ll No 399, aan boord de Nederlandsche Pakket Schoener Dart Schipper J. J. Semmons ter overbrenging naar de Kolonie Suriname heb afgeleverd vier honderd vaten Zout; van welke aflevering ik reçu in triplo van den voorm. Schipper heb genomen, één daarvan onder geleide van myne missive No 2 aan Zyne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nedl. W. I. bezittingen, residerende te Suriname toegezonden één onder geleide mynen missive No 33 aan den voorm. Boekhouder Controlleur, terwyl de derde by my is berustende. —

Waarmede ik my met alle achting noeme

Uw Hoogëd Gestrengen
D W Deenaar
Kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Den Hoogëd Gestr. Heer
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao onderhoorige eilanden

[illegible]

No 174.

Ontvangen den 22e November 1828
van den Commandeur des eilands
Bonaire
dato 6e dito
Geregd Sub L. B.
folio 11 boek
No 6.

Reĉd 22 Nov 1828

400

Zie brief register aan de B C

No 23

Bonaire den 19e november 1828.

Ik ben zoo vry Uwe HoogEdGestrenge
by deze kennis te geven, dat ik met Schipper
J. Barnicoat voerende de am. brik Daniel
Webster veraccordeerd het achthonderd vaten
zout min of meer tegens f 35 het vat met
4 pCt opslag van welke aflevering ik nader rapport
zal indienen. —

De 4 pCt opslag heb ik onder nader approbatie
van UwHoogEdGestr. aan gen. Schipper verleend
vermits zynde andersints niet in accoord met my
heeft willen treden, zeggende dat voorm. prys te
hoog was, en wel inziende HoogEdGestr Heer!
denk ik onder Correctie van uw HoogEdGestr ge-
sproken, dat het zaak van het Gouvernements is
zulks in het vervolg te doen, vermits hetzelve

doch

doch, zeer veel op dit artikel verliest wanneer zy een langen tyd onder den blooten hemel aan winden weder onderhevig blyf leggen. ook zoude ik zeggen dat men hierdoor de koopers zullen aanmoedigen, Werhalve ik dus versoek Uw HoogloGestr meening heeromtrent te mogen inwinnen ten einde ik my daarna kan gedragen. ——

Met de meeste achting heb ik de eer te zyn

Uw HoogloGestrengen

DWDienaar

De kommandeur deses eilands

Claas Schotborgh

Den HoogloGestrengen Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curacao en onderhoorige
eilanden

&c &c &c

N° 175.

Ontvangen den 22 November 1828
van den Comm: des eilands Bonaire
dato 19 dito

Gereg. Sub. L° B.
folio 11 boek
N° 6.

Recd. 22 Nov 1828

462

No. 64 Bonaire den 21 nov: 1828.

Daar ik op den 4 dezer het boven destrict van
dit eeland bezigtigd heb, en bevonden dat er eene
meenigte ezels zich in de bosschen aldaar ophouden,
zoo dat zonder de teelt te kunnen benadelen
aanstaande Jaar wel een getal van 100 à 130 ver-
-kocht kan worden, en aangezien de heer J.
F. Hart my verzocht heeft om van het dispo-
-nibel getal over aanstaande Jaar verkoopbaar
in dit Jaar dertig stuks tegens den bepaalden
prys van f 22 aan hem te verkopen, neem ik
de vryheid by deze Uw HoogEdGestr autorisatie
hiertoe te verzoeken, en met ayndo dewelke de
brenger dezes is helieve my te doen geworden

Voorts breng ik ter Kennis van Uw HoogEd
Gestr dat de heer Daniel Simon (dewelke zich
te Curaçao bevind) zich by my ook onlangs
ge-

463

geadvies[s]eerd heeft ter bekoming eener lading dier
vee soort tegen aanstaande Jaar, en daar ik zulks
niet kende doen dan vooraf autorisatie hiertoe
te hebben, heb ik zulks verwezen tot dat de
tydstep verschynd, dienten gevolg ingeval Uw
HoogWelGestr. mogt intreden het voorm.^d getal
van 100 a 130 tot den verkoop tegens aanstaande
Jaar dersponibel te beschouwen, ik dan zoo vry
ben te verzoeken dat met gen.^d Daniel Lemon
a Co. zulks veraccordeerd wordt, of my daartoe
te willen autoriseren. —

Ik heb de eer met de meeste achting te zyn

Uw HoogWelGestrengen
DW. Dienaar
De Kommandeur deezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogWelGestr. Heer
M.r Rammelman Elsevier
Directeur ad int.
van Curaçao en onderhorige
eilanden

&c &c &c

№ 176.

Ontvangen den 22e November 1828
van den Commandeur des eilands Bonaire
dato 21e dito
Geregd Sub Lt B.
folio 11 boek
№ 6.

Recd 22 Nov 1828

464

№ 65.

Bonaire den 21 nov: 1828.

Ik neem de vryheid onder geleide dezes aan Uw Hoogwelgestr: te doen toekomen aanvraag in duplo voor diverse benoodigheden ten behoeve den dienst. —

Waarmede ik my met achting noeme. —

Uw Hoogwelgestr:
Dw: Wr Dienaar
De Kommandeur dezer eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogwelgestrengen Heere
Mr Rammelman Elsevier
Directeur a interim
van Curacao cum onderhoorige
eilanden
H H H.

No 177.

Ontvangen den 22e November 1828
van den Commandeur des eilands
Bonaire
dato 21e dito

Gereg. sub Lt B.
folio 12 boek
No 6.

406

Aanvraag

Voor benoodigheden ten behoeve den dienst

Vijf honderd schepels mais
Vier & twintig ledige spek of vleesch vaten

Bonaire den 21 nov: 1828.

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

467

Aanvraag

Voor benoodegheden ten behoeve den dienst

Vyf honderd schepels mais

Vier en twintig ledege spek of vleesch vaten. —

Bonaire den 21 nov: 1828

De Kommandeur dezes eilands

Claas Schotborgh

468

Rec. d. 27 Nov 1826

N°. 81. Aruba den 13.e November 1826.

Dezen is strekkende ten geleide der navol-
gende Verantwoording Stukken over het afge-
lopen Derde Kwartaal dezes Jaars bestaande
in:

1. Journaal myner Ambtsverigtingen met
   de bylagen daartoe behoorende
2. Een Naamlyst der Ambtenaren
3. Een Staat der Beestialen.
4. Een Staat der Magazynen.
5. Rekening en Verantwoording van den
   Ontvanger met de bylagen
6. Lysten van aangekomene en Vertrokkene
   Vaartuigen en Passagiers
7. Register van Geborenen en Gestorvenen.
8. Verandwoording van het Vivres Magazyn.
9. Lyst der Blanke Personen welke gedurende
   het 3.e Kwartaal dezes Jaars zyn overleden
10. Verantwoording der Armen Kas

Met Respect heb ik de Eere te zyn.

De Kap.n belast met het Bestuur
des Eilands Aruba.

J. F. W. Gravenhorst

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur ad Int.m over de
Kolonie Curaçao Bonaire en Aruba
&c. &c. &c.

469

N. 178.

Ontvangen den 27 Novr. 1828
van het bestuur van Aruba
dato 18 dito

Gereg. Sub ... folietybook
...

Recd 27 Nov 1828

470

No. 82.

Aruba den 20. November 1828.

Dezc is strekkende om ter kennisse van UW Hoog Edele Gestrenge te brengen dat ik ten gevolge van UW Hoog Ed. Gestr. Aanschryvingen dd: 3e en 17e dezer m, der No. 44 en 46, aan boord z.M. Korvet de Pallas heb doen inschepen de beide Personen, welke ten gevolge van het oproerig gedrag der Ingezetenen dezes Eilands, op den 27. der ll: maand October door mij in Politieke bewaring gehouden Zyn.—

Tot verder bewys en Staving van het geen gebeurd en voorgevallen is, Zal UW Hoog Ed: Gestr: hiernevens gelieven te ontvangen: Een Extract uit myn Journaal inhoudende alleen al het geene daarop betrekking heeft. Voorts neem ik de Vryheid mij bovendien te refereeren aan myn Rapport dd 30 October J.L. No. 79.—

Ik heb de Eer met Respect te tekenen

De Kapn. belast met het Bestuur van Aruba.

J.H.W. Gravenhorst

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer Directeur ad Int. van de Kolonie Curaçao Bonaire & Aruba

471

No. 179.
Ontvangen den 27 Novr 1828
van het Bestuur van Aruba
dato 20 dito
Geregd Sub Lo A.
folio 29 boek
No 6.

Brieven van
Bonaire & Aruba
over December 1828.
van N. 180 t/m N. 195

Recd 15 Decemb 1828 472

No. 66 Bonaire den 24 november 1828

Ik heb de eer ter kennis van UwHoogEd Gestr te brengen dat ik heden ingevolge mijnd voorige rapport van den 19 dezer No. 63 aan den schipper J. Barnicaat voerende de am: brik Daniel Webster heb afgeleverd 608 vaten zout tegens ƒ 1.35 het vat & voor welken bedrag ten beloop van ƒ 820 80 Ct heb ontvangen, voorts dat ik aan den voornd schipper heb afgegeven voor opslag van het gemd getal vaten 12 vaten zout, naar luid mijne voorm. kennisgeving

Ik heb de eer met achting te zijn

UWel HoogEd. Gestr

DW Dienaar

De Kommandeur dezes Eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEd Gestr Heer

Mr. I. J. Rammelman Elsevier

Directeur adinterim van Curacao

& onderhoorige Eilanden

&c. &c. &c.

493

No 170.

Ontvangen den 15e December 1828

van den Commandeur des eilands Bon[aire]

dato 24 Novemb.

Geregistt Sub Lo B.

folio 12 boek

No 6.

Recd 15 December 1828

474

No 67. Bonaire den 24 nov. 1828

Ik neem de vrijheid onder geleide dezes ingevolge ingestotene nota u HoogEdlGestr te doen geworden mijne verantwoording stukken over het derde Kwartaal Dj.

Ik heb de eer met achting te zijn

UwHoogEdlGestr

Dnr Dienaar

De Kommandeur dezes Eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heer

Mr. J. J. Rammelman Elsevier

Directeur adinterim

van Curacao & onderhoorige Eilanden

&c &c &c

475

N° 181.
Ontvangen den 18e Decr. 1828
van den Commandeur des eilands
Bonaire
dato 29 Novemb. l.o.
Geregd Sub L° B.
folio 12 back
N° 6.

Rec 15 Decemb 1828 476

N° 68 Bonaire den 1 December 1828

Daar ik de mais en de beide landstuinen uit het gras heb & de droogte als nog blyft aanhouden heb ik tot uw HoogEdGestr narigt heden een kalk oven op Klein Bonaire en 40 voets midden lyn met de slaven aangelegd zynde dit kalk hout door de ingezetenen gekapt. —

De overigen slaven (met uitzondering van 12 negers dewelke by de hutten van het Centrum van de eenten zyn bestemd) heb ik aan het transporteeren van zout naar de ladingplaats bestemd. —

Ik heb de eer met achting te zyn

Uw HoogEd. Gestr
Dwr Dienaar
De Kommandeur dezer Eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEd. Gestr Heer
Mr. I. J. Rammelman Elsevier
Directeur ad-interim van
Curacao & ond. Eilanden
&c &c &c

No. 172

Ontvangen den 13 [illegible] 1815

van den Commandeur van [illegible]

Bonaire

dato 1 [illegible]

[illegible]

[illegible]

Claas Schotborgh

No 172.

Ontvangen den 15 desember 1828
van den Commandeur des eilands
Bonaire
dato 1e dito
Greg Sab & B.
folio 12 boek
No 6.

Rec 15 Dec 1828

Zie brief aan [illegible] Dejongh [illegible]

No 69.

Bonaire den 5 Decb: 1828

[illegible]

Hoe ongaarne ik nogmaals als opperhoofd van dit eiland mijne ontevredenheid omtrent het bestaan en handelwijze van den heer N: E dejongh ingezetenen alhier heb willen inkroppen deels om UwHoogEdGestr telkens met klagten las-tig te vallen en deels om mij niet te grieven verpligt echter nu mij UwHoogEdGestrengen zeer geeerde missive ~~dd~~ 28 Oct ~~ll~~ ~~No~~ 28 alzo ik vermeen en gelijk ik het met de navol-gende regelen zal bewijzen indien UwHoogEd Gestrengen slechts mij een oogenblik met UwHoogEdGestr: attentie wil vereeren groote redens had sedert lang hem N: E Dejongh als een onrustige geest op dit eiland te be-schouwen en te handelen naar luid het re-glement van administratie en bestuur voor dit eiland vast gesteld art 36. —

De Heer Nr E. Dejongh niettegenstaande hij boven alle anderen ingezetenen alhier met den gunst van het Gouvernement is gepreviligeerd, is een man dewelke zich aan geen regels of wetten van het Land stoort; en om UwHoog EdGestrengen de bewijzen hiervan optelossen, zal ik eerst beginnen met UwHoogEdGestr voorteleggen een rapport onder Lr A van den district meester J. M Prince van het 1e district waaruit uw HoogEdGestr zal ontwaren dat alle andere ingezetenen van voornd district van het 6e art van gemelde District Mees-ters Instructie voldaan hebben alleen hij

N:

Nr. E Dejongh verkoos zulks niet te doen; welke zyn de Constringerende middelen dat ik gebruik heb hem Nr. E Dejongh hiertoe te noodzaken geene andere hoogEdGestr Heer! dan hem zeer heusch geinviteerd om de gereklameerde opgave zyner district Meesters ten dezes opregte te doen, maar heeft hij zeer onheusch heeft hij nalatig aan myne invitatie te voldoen. Op den 18 Maart by ten einde te voldoen aan de verordening op het 28 art van het Reglement en administratie & bestuur voorm genomen door den Gouverneur & Raden van Policie dezer eilanden op den 18 Mei 1826 heb ik by eene Circulaire de District Meester alhier geinviteerd om alle de Kanoos booten ponten of dergelyke vaartuigen op te roepen en onder het fort te brengen tegen den 1e April daaropvolgende ten einde dezelve te kunnen merken & daarna by het afleveren van een pas derzelver lig plaatsen te bepalen; een ieder dewelke diergelyke vaartuigen in bezit hebben voldeed aan deze oproeping, alleen by Nr. E Dejongh niet; welke zyn de middelen dien ik gebruik heb om hem hiertoe te noodzaken geene anderen HoogEd Gestrengen! dan de moeite te nemen om myn assistent Herman Boije aan zyne woning met de merk yzers te zenden ten einde zyn kanoos te merken; en de behandeling dat deze volyverde persoon van hem Nr. E Dejongh heeft ondervonden is, dat hy voorm. myne assistent zelfs genoodzaakt was met behulp van een kanoo slaaf vuur

aantesteeken

aantesteeken & de Kanoos van gem. deJongh te merken. — Immers had ik hem onheusch willen behandelen (want een overheeder der wet kan niet heusch behandeld worden) kon ik het niet doen? maar neen ik schryf dezes desobedientie of handelwyzen toe aan de geilligheid eener 80 Jarige Gryzaard. —

Eerst op den 18 Maart & daarna op den 18 augs. ten einde te voldoen aan de Gouvernements aanschryving dd 16 January ll. no 19 nopens de stiptige uitstrekking van de op het eiland Curacao bestaande verordeningen op het Yken van maten en gewigten en het vervalschen derzelve tot de eilanden Bonaire & aruba, heb ik na publiciteit van gezegde verorderingen gedaan te hebben een ieder opgeroepen om hun maten en gewigten ten myne overstaan ter Yken bij de door myn provisioneel als hiertoe meest geschikte zyn, de zonder belooning gekwalificeerde Ykmeester Herman Boije te brengen of doen bezorgen een ieder voldeed hieraan, alleen den Heer Nr. E Dejongh niet, niettegenstaande hy of deszelfs gezin de grootste winkel nering alhier houd tot dat eindelyk den 1 Opzigter op den 23 augustus ll. my rapport inlevert dat zyn Ed uit de handen van de slavin dezer veelgenoemden Nr. E Dejongh met name Aldersina een valsche of oude kan maat heeft aangehaald; welke kan ik de vryheid neem by deze gelegenheid aan UwHoogEdGestr. toe tezenden ter betere overtuiging; hoedanig ik hem hieromtrent heb behandeld

refereere

refereer ik my aan mijne Journaal der
dagelyksche verrigtingen dd 25 aug. ll. No.
407, 8 Septbr ll. no. 429, & no. 430, hiermeed
zal hoop ik uw Hoog Ed Gestr zien, dat
ik geene mensch ben om niemand onbe
te behandelen veel minder door toedoen van
een ander zulks te doen, en desniettegen-
staande dezer mijner zachte mesures is hy
N. E. Dejongh tot heden in gebreken
gebleven om zyne verschooning te doen veel
minder zyne gewigten en maten ter IJken
te brengen.—

Ten einde de partikuliere ezels van die
des Gouvernements te onderscheiden hebbe ik
op den 5 mei ll. goedgevonden om allen
partekuliere Ezels op te roepen ten einde de-
zelve te merken beginnende met No 1. en zoo
vervolgens, een ieder voldoet hieraan op den
bepaalden tyd alleen N. E. Dejongh niet,
tot dat ik mij genoodzaakt vond ernstig
hierop toe te dringen en hem behaagd
heeft zyne Ezels namelyk 5 in getal in
de maand July eerst ter merken te bezor-
gen.—

Daar de inscheping van schaapen & kabriten
van partekulier toebehoorende buiten voorken-
nis van het bestuur alhier strydig is tegens
de bepaling by publicatie dd 12 Mei 1826
1 Lid Lo. I & K heb ik op den 27 november
1827 zulks ten strengste verboden aangezien
veel fraudes zouden kunnen plaats vinden
indien een ieder onverhinderd buiten voor-
kennis van het bestuur voorgend vee soort
inschepen

inschepen: een ieder gedraag zich hieraan alleen
den Heer N. E. Dejongh verkoos zulks niet
te doen, en heeft willen inschepen buiten my-
ne voorkennis op den 16 February ll. aan
boord de ned. golet Mary Schipper F.
Bolleurg voor rekening van den Heer F.
N. Held 14 Schapen welke zyn de onheu-
sche behandeling die ik hem voor deze overtre-
ding heb doen gevoelen.— Geen andere
Hoog Ed Gestr Heer! hem onder het oog te
brengen dat zyn handelwyze volstrekt niet
strookt met die dies eene rustigen ingezetenen
en dat hy als de vaandrig der alle anderen
tot voorbeeld moet strekken ter handhaving
van rust en goede orde.—

Voorts om uw Hoog Ed Gestr te overtuigen
hoe gering en met welke minachting deze
N. E. Dejongh het bestuur alhier behan-
delt leg ik voor uw Hoog Ed Gestr onder Lo.
B. dit stuk papier: kenschetst hy zich
daardoor niet zyn onheusche karacter?

Dan op de zaak komende dewelke
zoo ik het begryp de moeverende redenes
van den Heer N. E. Dejongh's aanklagten
tegens my, neem ik om uw Hoog Ed Gestr
geduld niet langer op te houden de vryheid
voorteleggen drie originele verklaringen
onder Lo. C. D. & E. uit dewelke uw Hoog Ed
Gestr zal ontwaren ik slechts niets anders
dan mijn pligt heb gedaan ten opzigte
van weigering van Lands diensten, en
dat ik de daarin genoemde Frans dejongh
over dezelfde van mijn als zyn opperhoofd
bewezen

bewezen brutaliteit in het geringste niet heb
gestraft.—

Ten welke opzigte dan HoogEdGestrHeer
heb ik den veelgen. heer N. E. Dejongh on-
heusch behandeld? is het om reden dat ik de
jonge Frans dejongh door hij zyn zoon noemt
heb gestraft voor het weigering van Lands
diensten welke een ieder zonder onderscheid
van personen ingevolge art 19 van het re-
glement van administratie & bestuur verpligt
is te doen? dan vermeen ik te durven zeggen
dat hij dan niet alleen zich zoekt van alle
wetten en bepalingen te onttrekken maar ook
andere ingezetenen tot desobedientie aan te
sporen; Immers deze jonge met name
van Frans dejongh gaat hem N. E.
dejongh niets aan, ik ken hem F. dejongh
niet voor een zoon van denHeer N. E.
dejongh. met mijn weten heeft hij N. E.
dejongh geen ander zoon in het leven dan
den Heer Francois M dejongh inwoner
en burger te Curacao, dus vergun mij
nogmaals HoogEdGestrengen dit vraag
optewerpen. Wat betrekking heeft de
veelgen. N. E. Dejongh met deze Frans
dejongh? om de zaak van een onwilligen
zich aan te trekken en mij bij uwHoogEdGes
in eene slechte daglicht te stellen van
te zeggen dat ik door toedoen van den
heer adjudant Boye hem onheusch &
grievend behandeld heb; Neen HoogEdGestr
Heer! dat ik den Heer Herman Boye
gebruikt heb om deze onwilliger te arresteeren,
is

is om dat het my niet als opperhoofd pas
zulks zelf te doen, en hij Boye als ten alle
opzigte bereid zynde mij zyne assistentie te
verleenen, ik hem daartoe heb gelast; hij
is wel is waar in mijn dienst als Klerk
District Meester alhier, maar niet om on-
willigers te arresteeren.—

Dan om UwHoogEdGestr ter stotte nog
met een geval omtrent dezen N. E. Dejongh
bekent te maken, neem ik de vryheid Uw
HoogEdGestrengen voorteleggen een brief van
denwelEd Heer Geerts onder L^a. F.
uit denwelken uw HoogEdGestr ontwaren zal
hoedanig deze N. E. Dejongh my heeft zoeken
in eene zaak te wikkelen om my bij het
Gouvernement zwart te maken en door val-
sche uitstrooijing mijn eere zoeke te vernielen
en daar ik onschuldig ben heb ik tot staving
mijner onschuld den 2e Opzigter alhier ge-
last om ten overstaan van den 1e Opzigter
& de district Meesters alhier delands slaven te
ondervragen of ik hun ingevolge het alge-
meen gebruik te Curacao behandeld of laat
behandelen; en deze ambtenaar levert my
in de nevens gaande document onder L^a. G.
Is dat een gedrag van een 80 Jarige grijsaard
of een ingezetenen om zich ter plaatse
zyner woning met leugen en lasteren
talen te laden en te Curacao alwaar het
Opper bestuur zyner tegenwoordige opperhoofd
resideerd ten verkoop te brengen? Neen
HoogEdGestr Heer! ik kan het niet ge-
loven dat UwHoogEdGestr deze handel

mijze

wijze zal kunnen goedkeuren maar wel
integendeel hoogst strafbaar acht; terwijl
ik de vrijheid neem deze, en zoo wel de voor,
heen ingemelde handelwijzen van den veel,
genoemden N. E. Dejongh ter beslissing
van Uw HoogEdGestr te laten en mij mijn
regt laten wedervaren, aangezien het voor
mij onmogelijk is met zoo een onrustig
man hier te verblijven en mijn eedenpligt
na te komen: —

Waarmede ik mij met de meeste
achting noeme

Uw HoogEdGestrengen
Dw. Dienaar
De Kommandeur dezes Eilands
Claas Schottborgh

No. 183.
ontvangen den 15e December
1828.
van den Kommandeur
van Eilands Bonaire
dato 5e December
1828.
Geregd Lub Lt. B.
folio 12 verso
No. 6.

Den HoogEdGestr Heere
Mr. J. J. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curacao & onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

Recd 15 Decemb 1828

482

No. 70

Bonaire den 6e Decbr. 1828

Ik breng ter kennis van Uw HoogEdGestr.
dat ik ingevolge bekomene autorisatie van den
Boekhouder Controlleur aan den heer Jan F. Hart-
heb afgeleverd dertig stuks ezels, en daar ik bij de
Jagt dezer ezels, nog Elf verkoopbare heb bevonden,
en om dezelve niet weder in de bosschen te laten
gaan, heb ik ze tegens f 22 het stuk aan voornd
heer verkogt. —

Waarmede ik mij met eerbied noeme

Uw HoogEdGestr.
Dw. Dienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schottborgh

Den HoogEdGestr Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curacao onderhoorige
eilanden &c. &c. &c.

No 276
Curaçao den 18 December 1823
van den Commandeur des eilands
Bonaire
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

No 181.
Ontvangen den 15e December 1828
van den Commandeur des eilands
Bonaire
dato 6e dito
Geregd Sub Lo B.
folio 12 boek
No 6.

Recd. 15 Decemb 1828

484

No 71.

Bonaire den 6 Decb. 1828.

Ik neem de vryheid UEd. HoogEdGestr. te verzoeken om na genomene Lecture van de bylage myner missive dd 5 dezer No 69 onder Lra A. tot G. my dezelve gelieve te doen geworden. —

Waarmede ik my met achting noeme
UEd. HoogEdGestrengen
DWDienaar
De Kommandeur dezes eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao enonderhorige
eilanden —
&c &c &c

485

No. 185.
Ontvangen den 15e December 1828
van den Commandeur des eilands Bonaire
dato 6e December
Geregd Sub Lr B.
Folio 12 bsk
WC.

Recd 15 Decemb 1828

486

No. 72.

Bonaire den 6 Decb. 1828.

Ik breng ter kennis van Uw Hoogl. Gestr.
dat ik tengevolge autorisatie van den boekhouder
Controlleur de Lands Slaaf Ignacia Martis Smit
van ambacht naar Curaçao heb afgezonden, en daar
de Lands Slaven Esperansa met haar dochter Louisa
onlangs alhier is aangekomen met slechts een
permit van Uw Hoogl. Gestr: neem ik de vryheid
by Uw Hoogl. Gestr: te informeren of ik haar
& deselver dochter op de lyst der Slaven alhier
moet stellen evandsoen uitreiken. —
Waarmede ik met alle achting my noeme

Uw Hoogl. Gestrengen
D.H. Drenaar
De Kommandeur des eilands
Claas Schotborgh

Den Hoogl. Gestr. Heere
Mr. Cammelman van Elseirer
Directeur ad interim
van Curaçao en onderhoorige
eilanden &c &c &c

No 186.

[illegible] den 18 December 1828

[illegible]

No 186.
Ontvangen den 15e Decemb. 1828
van den Commandeur des Eilands
Bonaire
dato 6e dito
Geregd Sub L B.
folio 12 boek
No 6.

No 73.

t Bonaire den 6e Decb. 1828.

Ondergeleede deses neem ik de vryheid aan Uw HoogEdGestr: toe te zenden aanvraag in duplo voor diverse benoodigheden.—

Ik heb de eer met achting my te noemen

Uw HoogEdGestrengen

DWDienaar

De kommandeur deser eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr. Heer

Mr. Rammelman Elsevier

Directeur ad interim

van Curacao en onderhoorige

eilanden.—

&c &c &c

No 187

Ontvangen den 15e December 1828
vanden Commandeur des eilands Bonaire
dato 6e dito
Geregd. Sub Lo B.
folio 12 boek
AC

490

Aanvraag

Voor devolgende benoodigheden ten behoeve dit eiland. –

Twintig gallons rum
Twaalf osse huiden
Een riem afgesneden papier
Een do onafgesneden do.
Een do post do.
Een half riem kowert do.
Een half lb lak.
Een doos ouwelen
Twee penne messen
Zes bosjehen schagten
Twaalf potlooden
Twee boeken in blanko van Median papier tot gebruik
van Journaal en magazyn boeks. –
Zes pinten inkt

Bonaire den 6e Decb. 1828

De Kommandeur deses eilands

Klaas Schotborgh

No 74 — Rec 15 Decemb 1828

491

Bonaire den 12 Decemb. 1828

Tot meerdere bewijs en staving van mijne missive dd 5 dezer no 69 ten opzigte de Heer N C Dejongh zijne handelwijze neem ik de vrijheid bij deze UWel Hoog Edelgestr. met het volgende bekend te maken,

Daar het mij gerapporteerd is dat dat er eenige der ingezetenen in de boschen en wel tot op den Riakon gaan jagen zulks niet raadzaam is heb ik tot voorkomen zoo wel van fraudes als ongelukken die hier uit zoude kunnen geboren worden op den 30 augustus ll alle soort van Schietgeweren in bezit zijnde onder de ingezetenen ingeroepen, met bepaling dat het aan mijn zal vrij staan wanneer de bezitters dezelve vertrouwbaar personen zijn, hun te permitteeren bij een schriftelijk bewijs dezelve onder hun te mogen houden, gelijk ook geschied is, een ieder die zich aan regels en wetten houden bezorgd binnen den bepaalden tijd hun geweren, alleen den Heer Dejongh niet, tot dat mij

hete

hetzij om my te tergen, of het bestuur alhier belagchelyk te maken, zond hy op den 8 dezer binnen het fort een jagt geweer by de smidt ten einde om het te repareeren. — welk jagt geweer ik naar aanleiding de poenaliteit by gezegde waarschouwing is vast gesteld heb aangehaald en hem in eene boete van ƒ 50 bekeurd tot ik hieromtrent UwHoogEdGestr meening zal hebben verstaan —

Den inhoud der bedoelde waarschouwing zal uw HoogEdGestr zien in mijn Journaal der dagelyks verrigting onder no 416, en hoedanig ik met de ingeleverde geweeren heb gehandeld zal no 428 van mijn Journaal aanwyzen

Waarmede ik my met alle achting noeme. —

Uw HoogEdGestr. Dw Dienaar
De Kommandeur dezes Eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr Heer.
Mr Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curacao &
onderhoorige Eilanden
&c &c &c

№ 188.
Ontvangen den 15e Desember 1828
van den Commandeur des eilands Bonaire
dato 12 dito
Gereg. sub L. B.
folio 12 boek
№ 6.

Reed 20 Decemb 1828

493

№ 83.

Aruba den 10e December 1828.

Op UweHoog Edel Gestrenge Missive
dd: 1ste dezer № 46. heb ik de eer te berigten
dat de uitgaven van fourage voor een Paard
welke ten laste der vermoedelyke goudmyn
in Rekening zyn gebragt hebben plaats
gehad, gedurende den tyd waarin ik ten
gevolge van eene Gouvernements aanschry-
ving gedagtekend den 29e february J.L.: (zon-
der Nummer) de Directie over de Werk-
zaamheden aan de gemelde Goudmyn ge-
voerd heb en dat by afwezigheid van
den Ingenieur der Mynen den Heer Werz,
dewelke in Commissie naar Curaçao ver-
trokken was;

De by bovenbedoelde aanschryving
van den 29e february J.L. aan my opge-
dragene functien, heb ik uit hoofde
van den verren afstand der Werkplaatsen
van het Dorp, niet kunnen uitoeffenen
zonder een Paard te gebruiken tot welks
onderhoud ik uitgaven heb moeten doen
die myn Tractement my niet veroorlooft

te

Aruba den [illegible] December 18[illegible] — N°. [illegible]

te dragen, alwaarom ik genoodzaakt was
dezelven ten laste der Goudmijn in Rekening
te doen brengen.

Ik heb de Eer met gepaste Eerbied te
tekenen:

De Kap. belast met het Bestuur
van 't Eiland Aruba. —

J. F. v. Gravenhorst

Den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur ad Int. over de Eilanden
Curaçao Bon Aire & Aruba

H. G. H.

No 189.

Ontvangen den 20e Decr 1828
Van het Bestuur van Aruba
dato 10 dito
Geregd. Sub Lo A
folio 50 boek
No 6.

Reced. 21 Decemb 1828

495

No 14. Aruba den 10e December 1828

Deze is strekkende om ter ken,
„nisse van Uw Hoog Edel Gestrenge te
brengen dat ik op den 7de dezer van den
Heer Boekhouder Controleur Ontvangen
heb eene Som van duizend Guldens Nc.
tot Subsidie van de Kas dezes Eilands.

Ik heb de Eer met Respect te Zijn.

De Kapn. belast met het Bestuur
Van Aruba.

J. F. V. Gravenhorst

Aan
Den Hoog Edel Gestrenge Heer
Directeur Ed. Intm. over de Kolonie
Curaçao, Bonaire, Aruba
&c. &c. &c.

496

No. 190.

Ontvangen den 20 Decemb. 1828
van het Bestuur van Aruba
dato 10 dito
Gereg. Sub D A
folio 50 [illegible]
No. 6.

No. 15. Recd 20 Decemb 1828 — Aruba den 13e December 1828

Registered ao 3497

In handen van de Commissie [illegible] met het publ. [illegible] tot informatie

Ter Voldoening aan den Inhoud van Uw Hoog Ed: Gestr: Aanschryving in dato 2e dezer No. 47 heb ik de Eer aan Uw Hoog Ed: Gestrenge nevens dezen intezenden de volgende Stukken, namentlyk:

Eene alhier beeedigde Verklaring van den Opzigter J. van der Biest, Bernard Croes en den fungerenden Chirurgijn den Jager Dijkhoff. —

Alsmede Eene van die Personen welke myn andwoord aan het verzamelde Volk hebben overgebragt en eindelyk Eene van eenige Ambtenaren en Ingezetenen die by de Aanspraak op Afvrage door Fco. Tromp en Michiel Geerman aan my gedaan, zyn tegenwoordig geweest. —

Ik heb de Eer met respect te zyn.

De Kapn. belast met het
Bestuur v. Aruba. —

J. F. W. Gravenhorst

Aan den Hoog Edelen Gestrengen Heer
Directeur ad Int. over de Kolonie
Curaçao Bonaire & Aruba
&c. &c. &c.

No. 15

Curaçao den 13 December 18[illegible]

Ter voldoening aan den inhoud van UEd. Hoog-
Edl. Gestr. Aanschrijving in dato 2 November [illegible]
heb ik de Eer aan UEd. Hoog Edl. Gestreng [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ik heb de Eer met respect te zijn

[illegible]

[illegible]

Aan den Hoog Edle Gestrenge Heer
[illegible]

N° 191.

Ontvangen den 20 Desemb. 1828
Van het Bestuur van Aruba
date 13 dito
Greg. Sub. D. A.
folio 50 boek
N° 1.

N° 75.

Bonaire per 15 Decb. 1828.

Ik breng ter kennis van Uw HoogEdGestr. dat ik heden de kalk oven op klein Bonaire heb in brand doen aansteken. —

Waarmede ik met achting my noeme

Uw HoogEdGestrengen
D.W. Dienaar
De kommandeur deezer eilands

Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr. Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adenterim
van Curaçao en onderhorige eilanden
&c. &c. &c.

No. 12

Curaçao den 13 Octb. 1828

Ik heb de eer van UEd. Hoog Edele te berigten dat ik heden de Kalkoven op het eiland Bonaire heb doen aanstellen.

Hiermede ik met achting verblijve

UEd. Hoog Edele Gestrenge

D. Dienaar

De Commandeur van Bonaire

Claas Schotborgh

Aan den Hoog Edel Gestrengen Heer

Mr. I. Cantz'laar

Gouverneur Generaal

van Curaçao onderhoorigheden

[illegible]

Ingekomen den 13 October 1828 [illegible]

No 192.
Ontvangen den 22e desember 1828
van den Commandeur des eilands Bonaire
dato 15 December
geregd Sub Lr B.
folio 12 boek
~~No~~ 6

Reed. 22 Decemb 1828

501

No 76.

Bonaire den 20e Decb. 1828.

Ingevolge autorisatie van den Boekhouder Contrôlleur heb ik aan de natenoemene persoonen de volgende beestialen afgeleverd. – tewete:—

Aan Wm. J. Luckert gemagtigden van J. L. Luckert drie e dertig Kabrieten
" Michel Delvalle vier e dertig "
" Mois Madero gemagtigden van Ch: Stiel drie e dertig "

Waarmede ik mij met achting noeme.—

Uw HoogEdGestrengen
DWDienaar
De Kommandeur deses eilands
Claas Schotborgh

Den HoogEdGestr. Heer
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur adinterim
van Curaçao onderhoorige eilanden
&c &c &c

No.

[illegible] den 20 [illegible] 17[illegible]

Ingevolge authorisatie van de Bewindhebberen [illegible]
Contracteur [illegible] aan de ondergeschreven [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Jan Schuttebergh

No. 193.

Ontvangen den 22e December 1828
van den Commandeur des eilands Bonaire
dato 20e Dito
Geregd Sub D B.
folio 12 boek
No 6.

Rec. d. 24 Decb 1828 — zie brief [illegible] aan den Com[illegible] [illegible]

503

No 77

Bonaire den 23 Decb. 1828

Daar sedert den 15e dezer de Lands Slaaf
gend. Johannes Rimon van Paulina Goiloe (alias)
Mankrra vermist is, en op den 17e daaropvolgende
de Kano van eenen Jan Boekhoudt ingezeten
alhier; niettegenstaande deze kano wel bezorgd was
ter plaatse alwaar ik ten leg plaats dezelve heb be-
stemd; Zoo neem ik de vryheid Uw HoogEdGestr
hiervan kennis te geven. —

De gezegde Slaaf is een mulat van Couleur
Swart hair, verminkt aan een been, en zeer wel
bekend op Curaçao alzoo hy eens aldaar in
Gouvernements dienst was. — De kano en het luik
derzelve is gemerkt No 7 echter het luik had de eige-
naar by zich toen hy zyn kano vermiste, en welk
luik ik thans in bezit heb, tot Uw HoogEdGestr

nairig[illegible]

naagt.

Ik heb de eer met achting my te noemen.

Uw Hoog Ed. Gestrengen
D. W. Dienaar
De Kommandeur der eilanden
Claas Schotborgh

Den Hoog Ed. Gestr. Heere
Mr. Rammelman Elsevier
Directeur ad interim
van Curaçao c. onderhoorige eilanden
&c. &c. &c.

N° 196.
Ontvangen den 24 Decr 1828
van den Comm: des eilands Bonaire
dato 23 dito
Geregt. Sub Lo B.
folio 12 boek
No 6

505

N° 78.

Bonaire den 27 December 1828.

Ik vind my in de hooge noodzakelyk„
„heid by deze per Schipper P. M. Dammers voerende
de Ned[e] bark Mary aftezenden de Mineur
Johan Peter Rutten, dewelke zich zeer onbeta„
„melijk tegens my gedragen heeft sedert eenige tyd
geleden. Zoo ver kwam het; dat hy op heden
in myne wooning is gekomen, terwijl ik uit
waart om Lands diensten te verrigten, mijn kinderen
met vloek woorden & dreigementen beledigde, dat
zich genoodzaakt vond het huis te verlaten, en
my het rapporteerde het geene gebeurd was. - Te
huis komende vond ik hem niet, en gehoord heb„
„bende dat hy zich in een huis bevond alwaar
drank verkocht werd, gelaste ik den 1e opzigter

506

hem te gaan arresteren, Deze Ambtenaar bragt hem met de grootste moeite in het fort- en toen ik hem arrest ordonneerde, verwoestte hy zulks, en op myn last aan eenige der ingezetenen alhier om hem Mineur in het Wacht-huis in arrest te brengen, vergreep hy zich niet alleen tegens het volk met de grootste geweld maar tegens my inbyzonder met schelt en vloek woorden, echter werd hy met de grootste moeite in het wacht-huis gebragt, en daarin zynde brak hy het dak open ten einde te ontvlugten. Weshalve dees ik my in de verpligting vond hem door behulp van eenige der ingezeten vast te doen maken en daarna in de boeyens te sluiten, en in dien staat hem afgezonden. aangezien de gen.^e Schipper Dammers volstrekt hem niet wilde aan boord

nemen, zonder behoorlyk verzekerd te zyn; niet alleen geboeid maar daar hy geen genoegzaam Matroosen heeft, hem Schipper op Gouvernements kosten met twee mannen te assisteeren, het geen ik onder goedkeuring van Uw Hoog Ed. Gestr. heb inge-williget, van ieder van de matroosen f 12 toege-staan. –

De wapen- & kleeding stukken &c van voorm. Mineur heb ik mede met deze gelegenheid afge-zonden ingevolge inleggende nota. –

Ik verzoek dat Uw Hoog Ed. Gestr. dit rap-port voorloopig wil aannemen terwyl ik de vryheid zal nemen met de eerste volgende gelegen-heid Uw Hoog Ed. Gestr. omstandig hierover te berigten.

Waarmede

Waarmede ik my met achting noeme

Uw HoogEdGestrenge

D W Deenaar

Kommandeur deezer eilanden

Klaas Schotborgh

Den HoogEdGestr. Heer

W. Ramsoelman Elsevier

Directeur ad interim

van Curaçao onderhoorige eilanden

&c. &c. &c.

No. 195

Ontvangen den 28e December 1830

van den Commandeur des eilands

Bonaire

dato 27 dito

Ging. Sub B

folio 12 boek No. 6.

Nota der wapenen en kleedingstukken &c toebehoorende aan den Mineur Peter Rutten alhier gedetacheerd en ter arrest naar Curaçao met de nee[r]landsche bark Mary Schipper P. M. ... mees afgezonden.—

Een geweer
Een bajonet & scheede
Een kruis riem
Een patroontasch
Een spajelet met ... naald
Een sabel
Een Chakot en plaat met plaat
Kokaard en knoop
Een Hangmaak
Een matraas
Een hoofd kussen
Een mutz
Een lakensche pantalon
Een rot
Een vest met mouwen
twee paar slopkousen
twee bonte hemden

twee witte baatjes
Een witte broek
Een paar laarsen
Een paar schoenen
Een menage ketel
Een brood zaak
Een schaar. –
Een kleederen kist ongeopend en gelakt.
f 5.26. voor soldij sedert 21 tot ult. decb.